INTRODUCTORY

- THE PROBLEM

Ye build! Ye build! But ye enter not in,

Like the tribes whom the desert devoured in their sin;

From the land of promise ye fade and die,

Ere its verdure gleams forth on your wearied eye.

- MRS. SIGOURNEY

บทนำ

ปัญหา

ศตวรรษนี้อำนาจการผลิตเศรษฐทรัพย์ได้เพิ่มขึ้นอย่างใหญ่หลวง การใช้ไอน้ำและไฟฟ้า
การนำเอากรรมวิธีใหม่ ๆ และเครื่องทุ่นแรงเข้ามาใช้
การจำแนกการผลิตละเอียดออกไปยิ่งขึ้นและมีขนาดใหญ่ขึ้น
การเกิดสิ่งอำนวยความสะดวกที่น่าอัศจรรย์ในการแลกเปลี่ยน
เหล่านี้ได้เพิ่มประสิทธิผลของแรงงานขึ้นอย่างมากมาย

เมื่อเริ่มยุคอันน่าอัศจรรย์นี้ก็เป็นธรรมดาที่จะหวัง และก็ได้หวังกัน
ว่าสิ่งประดิษฐ์ที่ทุ่นแรงงานจะบรรเทาความยากลำบากและทำให้สภาพของกรรมกรดีขึ้น
หวังกันว่าการที่อำนาจการผลิตเศรษฐทรัพย์เพิ่มขึ้นอย่างใหญ่หลวงนั้นจะทำให้ความยากจนอัน
แท้จริงกลายเป็นสิ่งในอดีตไป ถ้าคนในศตวรรษที่แล้ว คนในตระกูลแฟรงกลินหรือพรีสตลี่ย์
ได้เห็นภาพเหตุการณ์ในอนาคตคือเรือใช้ไอน้ำเข้าแทนที่เรือใบ รถไฟแทนเกวียน
เครื่องจักรเกี่ยวข้าวแทนเคียว เครื่องจักรนวดข้าวแทนไม้ตำข้าว
ถ้าเขาสามารถได้ฟังเสียงเครื่องยนต์ซึ่งให้พลังงานมากกว่าพลังของมนุษย์ทุกคนและสัตว์ต่างทั้ง
หมดในโลกรวมกันและทำงานตามความประสงค์ของมนุษย์เพื่อสนองความปราถนาของมนุษย์
ถ้าเขาได้เห็นต้นไม้ในป่าเปลี่ยนเป็นไม้สำเร็จรูป เป็นประตู กรอบหน้าต่าง มู่ลี่ หีบ

หรือถังโดยแทบไม่สัมผัสกับมือมนุษย์เลย
โรงงานขนาดใหญ่ซึ่งผลิตรองเท้าหุ้มข้อและรองเท้าธรรมดาออกมาเป็นลัง ๆ โดยใช้แรงงาน

น้อยกว่าที่ช่างทำรองเท้าตามแบบเก่าจะทำพื้นรองเท้าได้ข้างหนึ่งเสียอีก
ในโรงงานซึ่งมีสตรีคนเดียวคอยดูแล
ฝ้ายได้กลายเป็นผ้าอย่างรวดเร็วกว่าที่ช่างทอผู้เข้มแข็งหลายร้อยคนจะทอออกมาได้ด้วยหูกมือ
ถ้าเขาได้เห็นค้อนไอน้ำตีเหล็กให้เป็นเพลาอันใหญ่โตและสมอเรือขนาดใหญ่
และเครื่องจักรอันละเอียดประดิษฐ์นาฬิกาขนาดเล็ก
เครื่องเจาะหัวเพชรเจาะลงไปในใจกลางหิน และน้ำมันจากถ่านหินเข้าแทนปลาวาฬ
ถ้าเขาได้ประจักษ์ถึงการประหยัดแรงงานอย่างใหญ่หลวงอันเป็นผลจากเครื่องอำนวยความสะดวกในการแลกเปลี่ยนและการคมนาคมที่เจริญขึ้น – คนในอังกฤษได้กินเนื้อแกะสด ๆ
ซึ่งฆ่ามาจากออสเตรเลีย
และคำสั่งที่ส่งจากนายธนาคารในกรุงลอนดอนตอนบ่ายได้รับการปฏิบัติตามในเช้าวันเดียวกันที่ซาน
ฟรานซิสโก
ถ้าเขาได้ตระหนักถึงความเจริญนับแสนประการซึ่งตัวอย่างที่ยกมากล่าวเป็นแต่เพียงชี้ให้เห็นเท่านั้น เขาจะคาดคะเนเกี่ยวกับสภาพสังคมของมนุษยชาติอย่างไร ?

ดูเหมือนว่านั่นจะมิใช่เป็นการคาดคะเน จะดูเหมือนว่าเขาได้เห็นเองจริง ๆ
ไกลไปกว่าสายตาที่จะมองเห็นได้นั้น และหัวใจของเขาจะโลดเต้น
ประสาทของเขาจะซาบซ่านราวกับผู้อยู่ในกองคาราวานอันหิวกระหายบนเนินสูงได้แลเห็นความกระจ่างอันมีชีวิตชีวาแห่งป่าไม้และประกายของน้ำที่ส่งเสียงหรรษาอยู่เบื้องหน้า
เป็นธรรมดา ในสายตาแห่งจินตนาการ เขาจะต้องแลเห็นพลังใหม่ ๆ
เหล่านี้ยกระดับสังคมขึ้นจากฐานราก ยกผู้ที่ยากจนที่สุดขึ้นเหนือความขาดแคลน
ละเว้นผู้ต่ำต้อยที่สุดจากความกังวลที่จะต้องหาสิ่งจำ-เป็นทางวัตถุสำหรับชีวิต
เขาจะเห็นผู้ตกเป็นทาสแห่งดวงความรู้ก้มหน้าแบกรับคำสาปอันเป็นประเพณีต่อไป

กล้ามเนื้อแห่งเหล็กและเอ็นเหล็กกล้าจะทำให้ชีวิตของกรรมกรที่ยากจนที่สุดกลายเป็นชีวิตที่รื่นรมย์ ซึ่งแรงดลใจอันสูงส่งและดีงามทั้งปวงจะสามารถเจริญเติบโตขึ้นได้อย่างมาก

และจากภาวะทางวัตถุอันอุดมสมบูรณ์เช่นนี้

เขาก็จะได้เห็นผลที่จะต้องเกิดตามมา คือความเจริญขึ้นของสภาพทางศีลธรรม

ทำให้ยุคทองซึ่งมนุษย์เราใฝ่ฝันถึงอยู่เสมอ

นั้นเป็นความจริงขึ้นมา เยาวชนจะไม่แคระแกร็นและอดอยากอีกต่อไป

ผู้สูงอายุจะไม่ถูกรบกวนด้วยความโลภอีกต่อไป เด็กเล่นกับเสือได้

คนถือคราดสำหรับกวาดสิ่งสกปรกดื่มในท่ามกลางแสงสุกสกาวของดวงดาว

สิ่งเลวทรามทั้งหลายหนีหายไป สิ่งที่ดุร้ายกลับเชื่องลง

ความขัดแย้งกลายเป็นความสอดคล้องกัน!

เพราะจะมีความโลภอยู่ได้อย่างไรในที่ซึ่งทุกคนมีเพียงพอแล้ว ? ความชั่วร้าย อาชญากรรม

ความโง่เขลา ความโหดเหี้ยม

ซึ่งเกิดจากความยากจนและความกลัวต่อความยากจนจะคงอยู่ได้อย่างไรในที่ซึ่งความยากจนได้ละลายหายไป ? ใครจะหมอบกราบในที่ซึ่งทุกคนเป็นเสรีชน

และใครจะกดขี่เมื่อทุกคนมีศักดิ์สูงเสมอกัน ?

จะคลุมเครือหรือแจ่มแจ้งมากน้อยเพียงไร ความหวังก็มีเช่นนี้

นี่คือความฝันอันเกิดจากความเจริญซึ่งทำให้ศตวรรษอันน่าชื่นชมนี้มีความยิ่งใหญ่เลิศลอย

ความหวังนี้ได้ฝังลึกเข้าไปในจิตใจของคนทั่วไปจนกระทั่งได้เปลี่ยนกระแสแห่งความคิด

หล่อหลอมลัทธิความเชื่อถือขึ้นใหม่และเข้าแทนที่แนวความคิดต่าง ๆ ที่เป็นรากฐานที่สุด

มโนภาพอันสิงใจในความสูงส่งของสิ่งที่อาจเป็นไปได้มิใช่จะเพียงรวมความสดใสและแจ่มชัดไว้เท่านั้น แต่ยังเปลี่ยนทิศทางไปด้วย – แทนที่จะเห็นเบื้องหลังสีจาง ๆ

ของดวงอาทิตย์ที่กำลังตก ความรุ่งเรืองแห่งยามอรุณกลับขึ้นมาสู่ท้องฟ้าก่อน

เป็นความจริงที่ว่าความผิดหวังได้เกิดขึ้นซ้ำแล้วซ้ำอีก
และการค้นพบการประดิษฐ์ค้นคว้าต่าง ๆ
ครั้งแล้วครั้งเล่ามิได้ลดความเหนื่อยยากของผู้ที่ต้องการการหยุดพักอย่างที่สุด
หรือนำความอุดมสมบูรณ์มาสู่ผู้ยากจนเลย
แต่ก็ดูเหมือนว่าเราจะหาสาเหตุแห่งความล้มเหลวนี้ได้มากมายหลายประการซึ่งทำให้ความเชื่อถือครั้งใหม่แทบจะไม่เสื่อมคลายลงเลยจนกระทั่งถึงสมัยนี้
เราตระหนักได้ดียิ่งขึ้นถึงความยากลำบากที่จะต้องเอาชนะนี้
แต่ก็ยังเชื่อว่าเวลาจะเป็นเครื่องช่วยให้พิชิตความยากลำบากนี้ได้

อย่างไรก็ตาม ขณะนี้เรากำลังผจญกับข้อเท็จจริงซึ่งจะไม่มีวันผิดไปได้เลย
จากทุกส่วนในโลกอารยธรรมได้มีการร้องทุกข์เกี่ยวกับภาวะตกต่ำทางอุตสาหกรรม
การที่แรงงานต้องว่างงานลงไปโดยไม่สมัครใจ ทุนต้องสะสมอยู่เฉย ๆ และสิ้นเปลืองไป
ความเดือดร้อนทางการเงินในบรรดานักธุรกิจ และความขาดแคลน
ความระทมทุกข์และความวิตก

กังวลในบรรดาชนชั้นแรงงาน ความเจ็บปวดสุดแสน ความเศร้าโศกสุดซึ้ง
ซึ่งสำหรับมวลมนุษย์จำนวนมากแล้ว รวมอยู่ในคำว่า “ยามตกต่ำ” (hard times)
นั้นกำลังก่อความเดือดร้อนให้แก่โลกอยู่ขณะนี้ ภาวะเช่นนี้
ซึ่งประสบกันทั่วไปในประชาคมทั้งหลายที่แตกต่างกันอย่างมากในด้านสถานการณ์
สถาบันทางการเมือง ระบบงบประมาณและการคลัง ความหนาแน่นของพลเมือง
และในด้านการจัดทางสังคมนั้น ย่อมจะอ้างแทบไม่ได้ว่าเนื่องมาจากสาเหตุเฉพาะท้องถิ่นนั้น ๆ
ความเดือดร้อนเกิดขึ้นในประเทศที่มีทหารประจำการเป็นจำนวนมาก
แต่ก็มีความเดือดร้อนในประเทศที่มีทหารแต่เพียงเล็กน้อยด้วย
มีความเดือดร้อนในประเทศที่มีภาษีคุ้มครองเป็นเครื่องขัดขวางการค้าอย่างโง่เขลาและเปลืองเปล่า แต่ก็มีความเดือดร้อนในประเทศที่มีเสรีในการค้ามากเช่นเดียวกัน
มีความเดือดร้อนในประเทศซึ่งยังคงมีการปกครองแบบอัตตาธิปไตย

แต่ในประเทศที่อำนาจทางการเมืองอยู่ในมือของประชาชนโดยสิ้นเชิงก็มีความเดือดร้อน
ความเดือดร้อนมีอยู่ทั้งในประเทศที่ใช้กระดาษเป็นเงินตราและในประเทศที่ใช้แต่เพียงทองคำแ
ละเงินเป็นเงินตรา เห็นได้ชัดว่าเราจะต้องอนุมาน (infer) ว่าเบื้องใต้ของภาวะต่าง ๆ เช่นนี้
มีสาเหตุร่วมกันอยู่อันหนึ่ง

ที่ว่ามีสาเหตุร่วมกันอยู่อันหนึ่งและสิ่งนี้คือสิ่งที่เราเรียกว่าความก้าวหน้าทางวัตถุหรือไ
ม่ก็เป็นบางสิ่งที่สัมพันธ์ใกล้ชิดกับความก้าวหน้าทางวัตถุนั้นจะเป็นยิ่งกว่าการอนุมาน
ถ้าเราจะสังเกตว่าปรากฏการณ์ที่เราจัดรวมกันไว้และเรียกว่าภาวะอุตสาหกรรมตกต่ำนั้น
ความจริงก็คือความรุนแรงยิ่งขึ้นของปรากฏการณ์ซึ่งติดตามมากับความก้าวหน้าทางวัตถุเสมอ
และซึ่งจะยิ่งแสดงตนเองแจ่มชัดขึ้นและรุนแรงขึ้นเมื่อความก้าวหน้าทางวัตถุดำเนินต่อไป
ในที่ซึ่งมีภาวะที่เกิดเป็นจริงมากที่สุดจากความก้าวหน้าทางวัตถุ –
นั่นคือที่ซึ่งมีพลเมืองหนาแน่นที่สุด มีเศรษฐทรัพย์มากที่สุด
และเครื่องมือในการผลิตและแลกเปลี่ยนพัฒนามากที่สุด –
เราจะได้พบความยากจนแสนสาหัสที่สุด การดิ้นรนต่อสู้อย่างรุนแรงที่สุดเพื่อการดำรงอยู่
และการว่างงานโดยจำใจมากที่สุด

ประเทศที่กรรมกรจะอพยพเข้าไปหาค่าแรงสูง ๆ
และที่ทุนจะหลั่งไหลเข้าไปเพื่อจะได้ดอกเบี้ยในอัตราสูง ๆ ก็คือประเทศใหม่ ๆ –
นั่นคือประเทศซึ่งความก้าวหน้าทาง

วัตถุยังอยู่ในระยะแรกเริ่ม
ประเทศที่มีความขาดแคลนอย่างกว้างขวางในท่ามกลางความสมบูรณ์พูนผลที่สุดก็คือประเทศดั้
งเดิม – นั่นคือประเทศที่ความก้าวหน้าทางวัตถุอยู่ในระยะปลาย ๆ แล้ว
ถ้าเราเข้าไปในประชาคมใหม่ ๆ แห่งหนึ่งซึ่งพลังกระตือรือร้นแบบ Anglo-Saxon
เพิ่งจะเริ่มทำให้เกิดการแข่งขันความก้าวหน้ากัน
ที่ซึ่งจักรกลในการผลิตและการแลกเปลี่ยนยังมีลักษณะหยาบและประสิทธิภาพต่ำ

ที่ซึ่งการเพิ่มพูนเศรษฐทรัพย์ยังไม่มากพอที่จะทำให้ชนชั้นใดมีชีวิตอยู่อย่างสะดวกสบายและฟุ่มเฟือยได้ ที่ซึ่งบ้านเรือนที่ดีที่สุดเป็นเพียง
แคบินที่สร้างด้วยท่อนซุงหรือกระต๊อบที่สร้างด้วยผ้าและกระดาษ
และคนที่รวยที่สุดก็จะต้องทำงานประจำวัน –
และถึงแม้เราจะเห็นว่าไม่มีเศรษฐทรัพย์และสิ่งอื่น ๆ ที่เกิดตามมาด้วยกัน
เราก็จะไม่ได้เห็นขอทาน ที่นี่ไม่มีเครื่องบำรุงความสุขอย่างฟุ่มเฟือยแต่ก็ไม่มีความขาดแคลน
ไม่มีใครที่มีชีวิตอยู่อย่างสะดวกสบายหรืออย่างดียิ่ง แต่ทุกคนก็สามารถหาเลี้ยงชีพได้
และไม่มีใครที่มีความสามารถและต้องการที่จะทำงานจะถูกกดขี่ด้วยความหวาดกลัวต่อความขาดแคลน

แต่ในเมื่อประชาคมนั้นได้เข้าสู่ภาวะซึ่งประชาคมอารยะทั้งหลายกำลังดิ้นรนแสวงหาและมีความก้าวหน้าขึ้นมาในทางวัตถุ – เช่น
มีการตั้งบ้านเรือนหนาแน่นขึ้นและมีการติดต่อใกล้ชิดยิ่งขึ้นกับส่วนอื่น ๆ ของโลก
มีการใช้เครื่องทุ่นแรงมากขึ้น ทำให้การผลิตและการแลกเปลี่ยนเป็นไปโดยประหยัดยิ่งขึ้น
และยังผลให้เศรษฐทรัพย์เพิ่มพูนขึ้น มิใช่เป็นแต่เพียงเมื่อคิดรวมทั้งหมดเท่านั้น
แต่เมื่อคิดเทียบอัตราส่วนกับประชากรด้วย – ความยากจนก็กลับรุนแรงยิ่งขึ้นด้วย
มีคนบางส่วนที่มีชีวิตดีขึ้นและสะดวกสบายขึ้นมาก
แต่นอกนั้นกลับมีความยากลำบากยิ่งขึ้นในการหาเลี้ยงชีพ คนจรจัดเกิดขึ้นพร้อมกับรถไฟ
และโรงทานและคุกก็ย่อมเป็นเครื่องหมายของ “ความก้าวหน้าทางวัตถุ”
โดยแท้เช่นเดียวกับบ้านอันมีราคาแพง คลังสินค้าอันอ่าโอ่ และโบสถ์อันหรูหรา
บนถนนที่ประดับด้วยไฟก๊าซและมีตำรวจในเครื่องแบบคอยตรวจตรา
ก็มีขอทานคอยขอทานจากผู้ที่เดินผ่าน
และในมุมมืดของวิทยาลัยและห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ก็มีพวกที่น่าเกลียดยิ่งกว่าพวกฮั่น
และดุร้ายกว่าพวกแวนแดล ดังที่ Macaulay ได้พยากรณ์ไว้ชุมนุมกันอยู่

ข้อเท็จจริงอันนี้ – ข้อเท็จจริงอันใหญ่ยิ่งที่ว่าความ ยากจนและบรรดาสิ่งที่เกิด

ขึ้นร่วมกันทั้งหมดได้ปรากฏตนเองออกมาในประชาคมในเมื่อประชาคมเหล่านั้นพัฒนาไปสู่ภาวะแห่งความก้าวหน้าทางวัตถุ –
ได้พิสูจน์ให้เห็นว่าความยากลำบากทางสังคมอันมีอยู่ในที่ซึ่งมีความก้าวหน้าขึ้นถึงระดับหนึ่ง
มิได้เกิดขึ้นจากสถานการณ์เฉพาะท้องถิ่น แต่เกิดจากความก้าวหน้านั้นเองไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง
และถึงแม้จะไม่เป็นที่น่ายินดีที่จะยอมรับ
แต่ในที่สุดก็ปรากฏแจ่มชัดว่าการที่พลังการผลิตได้เพิ่มขึ้นอย่างใหญ่หลวงซึ่งเป็นเครื่องหมายขององศตวรรษนี้และยังคงดำเนินต่อไปด้วยจังหวะที่เร่งเร็วขึ้นมิได้มีแนวโน้มที่จะทำลายความยากจนหรือแบ่งเบาภาระของผู้ที่ถูกบังคับให้ต้องตรากตรำงานหนักทั้งหลายเลย
แต่กลับทำให้คนมั่งมีกับคนยากจนมีฐานะแตกต่างกันยิ่งขึ้น
และทำให้การดิ้นรนเพื่อความคงอยู่มีความรุนแรงยิ่งขึ้น การคิดค้นต่าง ๆ ได้ทำให้มนุษย์เรามีความสามารถชนิดที่เมื่อศตวรรษหนึ่งมาแล้วนั้นผู้ที่คิดฝันอย่างบ้าบิ่นที่สุดก็ยังนึกไม่ถึง แต่ในโรงงานซึ่งมีเครื่องทุ่นแรงที่พัฒนาถึงขั้นสูงสุดแล้วก็มีเด็ก ๆ เป็นผู้ทำงาน
ในที่ทุกแห่งที่คล้าย ๆ กับจะได้ใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่จากพลังใหม่ ๆ
แล้วก็ปรากฏว่าชนส่วนใหญ่อยู่ได้ด้วยการกุศลหรือไม่ก็ใกล้เคียงเข้าไปทุกขณะในท่ามกลางเศรษฐทรัพย์อันเพิ่มพูนขึ้นอย่างมากมาย มนุษย์ต้องอดตาย ทารกเล็ก ๆ
ต้องดูดนมอันแห้งผากของมารดา ในขณะเดียวกันความโลภในผลกำไร การบูชาเงินเป็นพระเจ้าก็ได้แสดงให้เห็นอำนาจของความหวาดเกรงต่อความขาดแคลนในที่ทุกแห่ง
แผ่นดินสัญญาหนีหายไปต่อหน้าต่อตาเราราวกับภาพลวงตา
ผลไม้แห่งต้นวิทยาการกลายเป็นผลแอ๊ปเปิลแห่งเมืองซะโดม (Sodom)
ซึ่งแตกสลายในทันทีที่เราเอื้อมไปแตะต้อง
เป็นความจริงที่ว่าเศรษฐทรัพย์ได้เพิ่มขึ้นอย่างมากมาย
และระดับเฉลี่ยของความสุขสบาย การมีเวลาว่างและความเป็นผู้ดีได้สูงขึ้น
แต่ส่วนดีดังกล่าวมิได้เกิดขึ้นแก่บุคคลทั่วหน้ากัน ชนชั้นต่ำสุดไม่มีส่วนร่วมด้วย*
ข้าพเจ้ามิได้หมายความว่าสภาพของชนชั้น

*
เป็นความจริงที่ว่าผู้ที่ยากจนที่สุดในสมัยนี้อาจจะได้รับประโยชน์จากบางสิ่งซึ่งผู้ที่ร่ำรวยที่สุดในศตวรรษที่แล้วไม่สามารถจะเรียกเอาได้

แต่นี่มิได้แสดงว่าเขามีสภาพดีขึ้นตราบเท่าที่ความสามารถที่จะให้ได้รับสิ่งอันจำเป็นแก่ชีวิตมิได้เพิ่มขึ้น ขอทานตามเมืองใหญ่ ๆ อาจจะได้รับประโยชน์จากสิ่งต่าง ๆ ซึ่งชาวนาในป่าทึบมิอาจจะรื่นรมย์ด้วยได้ แต่นี่มิได้เป็นเครื่องพิสูจน์ว่าสภาพขอทานในเมืองดีกว่าสภาพของชาวนาอิสระ.

ต่ำสุดจะไม่ดีขึ้นด้วยประการใด ๆ เลย
แต่หมายความว่าไม่มีการดีขึ้นอันเนื่องมาจากอำนาจการผลิตเพิ่มขึ้นไม่ว่าในที่ใด ๆ
ข้าพเจ้าหมายความว่าแนวโน้มของสิ่งที่เราเรียกกันว่าความก้าวหน้าทางวัตถุนั้นมิได้ช่วยให้สภาพของชนชั้นต่ำสุดดีขึ้นในด้านสิ่งจำเป็นของชีวิตมนุษย์ที่มีสุขภาพดีและมีความสุข
ยิ่งกว่านั้นยังจะทำให้สภาพของชนชั้นต่ำสุดตกต่ำลงเสียอีกด้วยซ้ำไป พลังใหม่ ๆ
นั้นถึงแม้จะมีลักษณะที่จะช่วยปรับปรุงให้ดีขึ้น
แต่ก็มิได้กระทำต่อสายใยของสังคมมาจากเบื้องล่างดังที่ได้หวังและเชื่อกันมานานแล้ว
หากได้อัดแทรกเข้าที่จุดกึ่งกลางระหว่างยอดกับฐาน
เปรียบเสมือนมีลิ่มอันใหญ่โตตอกแทรกเข้าไปในระหว่างสังคม
มิใช่หนุนสังคมขึ้นจากเบื้องล่าง ผู้ที่อยู่เหนือจุดแบ่งแยกนั้นถูกยกขึ้น
แต่ผู้ที่อยู่ใต้จุดนั้นถูกบดขยี้ลง
คนโดยทั่วไปไม่แลเห็นผลร้ายอันนี้
เพราะว่ามันไม่ปรากฏชัดเนื่องจากได้มีชนชั้นที่พอจะประทังชีวิตอยู่ได้เท่านั้นเช่นนี้มานานแล้ว
ในที่ซึ่งชนชั้นต่ำสุดเพียงแต่ประทังชีวิตอยู่ได้ดังเช่นที่ได้เป็นมานานแล้วในส่วนต่าง ๆ
ของยุโรปหลายส่วน ก็ย่อมเป็นไปไม่ได้ที่ชนชั้นนี้จะลดสภาพต่ำลงไปอีก
เพราะว่าถ้าลดต่ำไปกว่านี้อีกนิดเดียวก็หมายถึงความดับสูญ
ดังนั้นจึงไม่ปรากฏแนวโน้มที่จะลดต่ำลงไปอีกให้เราเห็น แต่ในดินแดนใหม่ ๆ
ที่กำลังก้าวหน้าไปสู่สภาพเช่นเดียวกับประชาคมดั้งเดิมนั้น
เราอาจจะเห็นได้ชัดเจนว่าความก้าวหน้าทางวัตถุมิใช่เพียงแต่ไม่ได้บรรเทาความยากจนลงเท่านั้น หากยังเป็นตัวทำให้เกิดความยากจนขึ้นด้วยซ้ำ ในสหรัฐฯ เราเห็นได้ชัดว่า
ความสกปรกซอมซ่อและความทุกข์ยากกับความชั่วร้ายและอาชญากรรมซึ่งเกิดขึ้นจากสิ่งดังกล่าวได้เพิ่มขึ้นทุกแห่งเมื่อหมู่บ้านได้เจริญขึ้นกลายเป็นเมืองและเมื่อพัฒนาการใหม่ ๆ

ได้ทำให้การผลิตและการแลกเปลี่ยนเจริญขึ้น เขตของสหรัฐฯ
ที่ปรากฏความยากแค้นและความเดือดร้อนมากที่สุดในบรรดาชนชั้นแรงงานก็คือเขตที่เก่าแก่แล
ะร่ำรวย ถ้าซานฟรานซิสโกมีความ ยากจนน้อยกว่านิวยอร์ก นั่นมิใช่เพราะซานฟรานซิส-

โกยังล้าหลังนิวยอร์กในทุกสิ่งที่ทั้งสองเมืองนั้นดิ้นรนแสวงหาหรือ?
ถ้าซานฟรานซิสโกเจริญขึ้นถึงจุดที่นิวยอร์กเป็นอยู่ขณะนี้
ใครจะอาจสงสัยได้บ้างว่าจะไม่มีเด็กสวมเสื้อผ้าสกปรกขาดวิ่นเดินเท้าเปล่าอยู่ข้างถนนเช่นเดียว
กัน?

การที่ความ

ยากจนเกิดร่วมไปกับความก้าวหน้าเช่นนี้นับเป็นปริศนาใหญ่หลวงสำหรับสมัยของเรา
มันเป็นแก่นของข้อเท็จจริง ซึ่งทำให้เกิดความยุ่งยากทางอุตสาห-กรรม
ทางสังคมและทางการเมืองอันก่อความฉงนสนเท่ห์ให้แก่โลก
และซึ่งความเป็นนักปกครองและความรักเพื่อนมนุษย์และการศึกษาได้ปลุกปล้ำด้วยโดยไร้ผล
จากข้อเท็จจริงนี้
อนาคตของประเทศที่ก้าวหน้าที่สุดและเชื่อมั่นในตนเองที่สุดก็จะปรากฏเมฆหมอกปกคลุมอยู่
มันเป็นปัญหาซึ่งตัวสฟิงซ์แห่งโชคชะตาได้ตั้งถามอารยธรรมของเราซึ่งถ้าไม่ตอบแล้วก็จะต้อง
ถูกทำลาย
ตราบเท่าที่เศรษฐทรัพย์ที่เพิ่มขึ้นทั้งหมดอันเกิดจากความก้าวหน้าสมัยใหม่ได้แต่ไปเพิ่มให้แก่ค
วามมั่งคั่งที่มีอยู่แล้ว
เพิ่มความฟุ่มเฟือยและทำให้เกิดความแตกต่างกันมากยิ่งขึ้นระหว่างตระกูลที่มั่งมีกับตระกูลที่ขา
ดแคลน (the House of Have and the House of Want)
ความก้าวหน้านั้นย่อมมิใช่ความก้าวหน้าที่แท้จริงและย่อมไม่อาจจะดำรงถาวรอยู่ได้

ปฏิกิริยาจะต้องเกิดขึ้น
หอคอยเอียงออกจากฐานและส่วนที่ต่อสูงขึ้นไปใหม่ทุกชั้นก็เพียงแต่จะเร่งให้เกิดเหตุวิบัติอันเป็นวาระสุดท้ายเร็วขึ้นเท่านั้น
การให้การศึกษาแก่ผู้ที่ต้องถูกลงโทษให้ได้รับแต่ความยากจนนั้นจะมีแต่ทำให้เขาก้าวร้าวยิ่งขึ้น
การตั้งเอาภาวะความไม่เสมอภาคกันอย่างยิ่งทางสังคมเป็นฐานแห่งสถาบันทางการเมืองซึ่งมนุษย์มีความเสมอภาคกันตามทฤษฎีก็คือการตั้งพีระมิดโดยกลับเอายอดลงเท่านั้นเอง

ถึงแม้ปัญหานี้จะมีความสำคัญยิ่งนักและได้แสดงตัวเองให้ปรากฏออกมาอย่างปวดร้าวจากทุกแห่งหนแต่ก็ยังมิได้รับคำไขที่อธิบายถึงข้อเท็จจริงต่าง ๆ
ทั้งหมดและชี้ให้เห็นทางแก้ที่ง่ายและแจ่มชัดเลย
ทั้งนี้จะเห็นได้จากความพยายามอันแตกต่างกันอย่างกว้างขวางในการอธิบายถึงภาวะตกต่ำที่กำลังมีอยู่ คำอธิบายเหล่านี้นอกจากจะแสดงถึงความขัดแย้งกันระหว่างความคิดอย่างหยาบ ๆ กับทฤษฎีอันมีเหตุผลตามหลักวิทยาศาสตร์แล้วยังแสดงว่าแทนที่ผู้ซึ่งสนับสนุนทฤษฎีใหญ่อันเดียวกันจะเห็นพ้องต้องกันในปัญหาทางใช้การด้วย
กลับมีความคิดเห็นแตกแยกกันไปคนละทางสองทาง เราได้รับทราบจากผู้ทรงคุณวุฒิสูง

ทางเศรษฐกิจว่าภาวะตกต่ำที่กำลังมีอยู่นั้นเนื่องจากมีการใช้จ่ายหรือการบริโภคมากเกินไป(over consumption) และจากผู้ทรงคุณวุฒิสูงเท่าเทียมกัน
เราก็ได้รับทราบว่าภาวะตกต่ำเกิดขึ้นเนื่องจากมีการผลิตมากเกินไป(overproduction)
ในขณะเดียวกันบรรดานักเขียนผู้มีชื่อเสียงต่างก็ได้ยกเอาสิ่งต่างๆไม่ตรงกันมาเป็นสาเหตุ เช่น
การสูญเสียในการสงคราม การขยายทางรถไฟ
ความพยายามของกรรมกรที่จะยกระดับค่าแรงเอาไว้ การเลิกใช้โลหะเงินเป็นเงินตรา
การออกเงินตราที่ทำด้วยกระดาษ การมีเครื่องทุ่นแรงเพิ่มมากขึ้น
การเปิดเส้นทางการค้าที่มีระยะสั้นลง ฯลฯ
และขณะเดียวกับที่ท่านศาสตราจารย์ทั้งหลายขัดแย้งกันอยู่เช่นนั้น
ความคิดที่ว่าจะต้องมีการขัดแย้งกันระหว่างทุนกับแรงงาน ที่ว่าเครื่องจักรกลเป็นสิ่งชั่วร้าย

ที่ว่าจะต้องควบคุมการแข่งขันกัน และยกเลิกดอกเบี้ยเสีย
ที่ว่าเศรษฐทรัพย์อาจเกิดขึ้นได้โดยการออกเงินตราและที่ว่าเป็นหน้าที่ของรัฐบาลจะต้องจัดหาทุนหรือหางานให้ ต่างๆเหล่านี้
ก็กำลังแพร่หลายไปอย่างรวดเร็วในบรรดาประชาชนส่วนใหญ่ซึ่งกำลังรู้สึกถึงความเดือดร้อนและสำนึกว่ามีข้อผิดพลาดอยู่
ความคิดเหล่านี้ซึ่งทำให้มวลชนส่วนใหญ่อันเป็นแหล่งอำนาจทางการเมืองที่แท้จริงตกไปอยู่ภายใต้การนำของพวกกำมะลอและนักกวนเมืองนั้นนับว่าเต็มไปด้วยอันตราย
แต่ที่เราไม่สามารถจะขับเคี่ยวด้วยได้จนกว่าวิชาเศรษฐศาสตร์จะให้คำตอบแก่ปัญหาอันใหญ่ยิ่ง ซึ่งสอดคล้องกับคำสอนทั้งหมดในวิชานี้และซึ่งจะต้องสำแดงตนเองให้เป็นที่รับรู้แก่มวลชนส่วนใหญ่

เราจะต้องหาคำตอบดังกล่าวนี้ในด้านของเศรษฐศาสตร์ เพราะว่าวิชาเศรษฐ-ศาสตร์มิใช่เป็นลัทธิหรือความเห็นที่ตกลงกันแล้วหรือสิทธานต์(dogma)
แต่เป็นการอธิบายถึงข้อเท็จจริงบางชุด
มันเป็นศาสตร์ซึ่งพยายามค้นหาความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันและพิสูจน์ทราบสาเหตุและผลกระทบในลำดับปรากฏการณ์บางอย่างเช่นเดียวกับที่วิทยาศาสตร์กายภาพพยายามกระทำในปรากฏการณ์ชุดอื่นๆ มันจะวางฐานรากอยู่บนพื้นอันมั่นคงแข็งแรง
หลักซึ่งใช้ทำการนิรนัยหาผลลัพธ์นั้นคือความจริงซึ่งได้รับการสนับสนุนสูงสุด
ความจริงซึ่งเราทุกคนตระหนักอยู่
เป็นหลักซึ่งเราใช้อาศัยสำหรับคิดเหตุผลและการกระทำในชีวิตประจำวันได้อย่างปลอดภัยและซึ่งอาจรวบรัดลงเป็นถ้อยคำทางอภิปรัชญา (metephysical

expression)
แห่งกฎทางกายภาพที่ว่าความเคลื่อนไหวย่อมหาเส้นทางที่มีความต้านทานน้อยที่สุด (motion seeks the line of least resistance) – กล่าวคือ
มนุษย์ย่อมหาทางบำบัดความต้องการของตนโดยใช้ความพยายามแต่น้อยที่สุด (men seek to gratify their desires with the least exertion) โดยการเริ่มจากมูลฐานที่แน่นอนดังนี้
กรรมวิธีของมันซึ่งมีเพียงการพิสูจน์ทราบ(identification) และการแยก (separation)

เท่านั้นก็ย่อมมีความแน่นอนเช่นเดียวกัน
โดยนัยเช่นนี้วิชานี้จึงเป็นศาสตร์อันแท้จริงเช่นเดียวกับเรขาคณิตซึ่งสามารถหาข้อยุติออกมาได้
โดยวิธีเดียวกันจากความจริงทำนองเดียวกันเกี่ยวกับที่ว่าง (space)
และข้อยุติเหล่านี้ถ้าเป็นจริงก็จะแสดงตัวให้ปรากฏออกมาเอง
ถึงแม้ในวิชาเศรษฐศาสตร์เราจะไม่สามารถทดสอบทฤษฎีของเราได้โดยการนำเอาบางสิ่งมารวมกันหรือก่อให้เกิดภาวะบางอย่างขึ้นได้ดังเช่นศาสตร์อื่นๆ บางแขนง
แต่เราก็ยังสามารถทดสอบได้โดยได้รับข้อยุติไม่หย่อนไปกว่า
ทั้งนี้โดยการเปรียบเทียบสังคมต่างๆ ซึ่งมีสภาพแตกต่างกัน หรือโดยการใช้จินตนาการนึกแยกรวม เพิ่มหรือกำจัดแรงหรือปัจจัยที่ทราบผลกันอยู่แล้ว

ข้าพเจ้าขอเสนอในหน้าต่อ ๆ
ไปจะพยายามแก้ปัญหาอันใหญ่ยิ่งที่ได้กล่าวไว้แล้วโดยใช้วิธีทางเศรษฐศาสตร์
ข้าพเจ้าเสนอขอเสาะแสวงหากฎซึ่งเป็นเหตุให้เกิดความยากจนร่วมไปกับความก้าวหน้าและทำให้เกิดความขาดแคลนมากยิ่งขึ้นพร้อมกับที่ทำให้เกิดเศรษฐ-ทรัพย์มากขึ้น
ข้าพเจ้าเชื่อว่าในการอธิบายถึงสิ่งที่ขัดแย้งกันเอง(paradox)เช่นนี้เราจะได้พบเหตุผลที่ทำให้เกิดภาวะอัมพาตทางอุตสาหกรรมและการค้าขึ้นเป็นระยะ ๆ
ซึ่งถ้าหากเราพิจารณาแยกต่างหากจากปรากฏการณ์ทั่วๆไปแล้วก็ดูเหมือนจะหมดความสามารถที่จะอธิบายได้ โดยการเริ่มต้นอย่างถูกต้องและติดตามไปอย่างรอบคอบระมัดระวัง
การสืบสวนเช่นนี้จะต้องให้ข้อยุติซึ่งสามารถจะเผชิญกับการทดสอบได้ทุกวิธี
และในฐานะที่เป็นความจริงก็จะมีความสัมพันธ์ร่วมกับความจริงอื่น ๆ ทั้งหมดด้วย
เพราะว่าในปรากฏการณ์ลำดับหนึ่ง ๆ ย่อมไม่มีเหตุบังเอิญ
ผลทุกประการซึ่งเกิดขึ้นย่อมมีสาเหตุ
และข้อเท็จจริงทุกข้อย่อมแสดงถึงข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นก่อนแล้ว

การที่วิชาเศรษฐศาสตร์ตามที่สอนกันในปัจจุบันไม่สามารถอธิบายถึงการคงอยู่ของความยากจนในท่ามกลางเศรษฐทรัพย์ที่เพิ่มพูนมากขึ้นโดยให้สอดคล้องกับความคิดที่ฝังอยู่ในจิตใจของมนุษย์อย่างลึกซึ้งได้ การที่ความจริงซึ่งวิชานี้สอนไม่สัมพันธ์กันและแตกแยกจากกัน การที่วิชานี้ล้มเหลวมิได้ก้าวหน้าไปในความคิดของประชาชนทั่วไป โดยที่ความ

จริงอื่นๆ จะต้องก้าวหน้าไปถึงแม้จะเป็นความจริงที่ไม่น่าชื่นชมก็ตาม ตรงกันข้าม
การที่หลังจากได้บ่มเพาะกันมาเป็นเวลาหนึ่งศตวรรษแล้วซึ่งในระหว่างนี้ได้ดึงดูดความสนใจของปัญญาชนที่มีอิทธิพลและฉลาดที่สุดบางคนนั้นกลับถูกรัฐบุรุษเขี่ยกระเด็น
มวลชนหยามเยาะและนักคิดและผู้ได้รับการศึกษาดีจำนวนมากถือเป็นศาสตร์เทียมที่ไม่มีอะไรแน่นอนหรือจะกำหนดให้แน่นอนลงไปไม่ได้นั้น –
ข้าพเจ้าคิดว่าจะต้องมิใช่เพราะการไร้ความสามารถของศาสตร์ถ้าได้ติดตามอย่างถูกต้อง
แต่เป็นเพราะการก้าวพลาดในหลักความจริงหรือเนื่องจากปัจจัยบางประการที่คนเรามองข้ามไปในการคิดคำนวณ
และโดยที่เรามักจะไม่ค่อยแลเห็นความผิดพลาดเหล่านั้นเนื่องจากแรงความนับถือต่อผู้ทรงคุณวุฒิ(authority) ในการค้นคว้าครั้งนี้ ข้าพเจ้าจึงขอไม่ยอมอนุโลมว่าสิ่งใดเป็นจริงเลย
จะนำแม้แต่ทฤษฎีที่ยอมรับกันแล้วมาทดสอบตามหลักการแรก ๆ (first principles)
และถ้าไม่สามารถทนทานต่อการตรวจสอบได้
ก็จะสืบสวนข้อเท็จจริงใหม่เพื่อพยายามค้นให้พบกฎของมัน

ข้าพเจ้าจะไม่หลีกเลี่ยงคำถามใด ๆ จะไม่หลีกหนีข้อยุติใด ๆ
แต่จะติดตามความจริงไปทุกแห่งแล้วแต่มันจะนำไป
ความรับผิดชอบในการแสวงหากฎตกอยู่กับพวกเรา
เพราะว่าในใจกลางอารยธรรมของพวกเราขณะนี้สตรีต้องเป็นลมล้มลงและเด็กน้อยต้องร้องครวญคร่ำ แต่กฎนั้นจะเป็นประการใดมิใช่เรื่องของเรา
ถ้าข้อยุติที่เราได้มาปรากฏตรงข้ามกับอคติอุปาทานของเรา ก็จงอย่าตกใจถอยหลัง
ถ้าข้อยุตินั้นท้าทายสถาบันซึ่งเคยนับถือกันมานานว่าฉลาดและเป็นธรรมชาติ
ก็ขออย่าได้หันกลับ.

BLANK

PAGE 14

ภาค 1 ค่าแรงกับทุน
บทที่ 1 หลักคำสอนปัจจุบันว่าด้วยค่าแรง – ความไม่เพียงพอของหลักนี้ 17
บทที่ 2 ความหมายของถ้อยคำ 31
บทที่ 3 ค่าแรงมิใช่ถูกชักมาจากทุน แต่เกิดขึ้นด้วยแรงงาน 50
บทที่ 4 ค่าเลี้ยงดูกรรมกรมิได้ชักออกมาจากทุน 71
บทที่ 5 หน้าที่อันแท้จริงของทุน 80

He that is to follow philosophy must be a freeman in mind. - Ptolemy.

ภาค 1 ค่าแรงกับทุน

บทที่ 1

หลักคำสอนปัจจุบันว่าด้วยค่าแรง – ความไม่เพียงพอของหลักนี้

โดยการย่อปัญหาซึ่งเรากำลังเริ่มสืบสวนลงให้กะทัดรัดที่สุด ขอให้เราตรวจสอบคำอธิบายซึ่งวิชาเศรษฐศาสตร์ตามที่วงการผู้ทรงคุณวุฒิสูงสุดยอมรับกันขณะนี้ไปทีละขั้นทีละตอน

สาเหตุที่ทำให้เกิดความยากจนขึ้นในท่ามกลางเศรษฐทรัพย์ที่เพิ่มมากขึ้นนั้นเราเห็นได้ชัดว่าเป็นสาเหตุที่แสดงตัวเองออกโดยการที่ค่าแรงมีแนวโน้มที่จะลดลงต่ำสุดซึ่งเป็นที่ตระหนักกันทุกแห่ง ดังนั้นเราจงตั้งปัญหาของเราในแบบที่กะทัดรัดดังนี้:

"เหตุใด ถึงแม้อำนาจการผลิตจะเพิ่มขึ้น ค่าแรงจึงมีแนวโน้มที่จะลดลงต่ำสุดเพียงให้ประทังชีวิตอยู่ได้เท่านั้น?"

คำตอบของวิชาเศรษฐศาสตร์ในปัจจุบันก็คือ ค่าแรงถูกกำหนดโดยอัตราส่วนระหว่างจำนวนกรรมกรกับปริมาณทุนที่อุทิศให้แก่การจ้างแรงงาน และมีแนวโน้มที่จะลดลงต่ำสุดอยู่เป็นนิตย์ในระดับที่กรรมกรจะยอมมีชีวิตอยู่และสืบพันธุ์ต่อไป ทั้งนี้เพราะโดยธรรมชาติจำนวนกรรมกรจะพยายามเพิ่มขึ้นด้วยอัตราที่สูงกว่าอัตราการเพิ่มของทุน ดังนั้นในเมื่อการเพิ่มค่าตัวหารถูกจำกัดอยู่เพียงด้วยค่าของผลหารที่อาจเป็นได้เช่นนั้น ค่าของตัวตั้งก็อาจจะเพิ่มขึ้นได้จนถึง infinity โดยไม่มีผลเพิ่มขึ้น

ตามความคิดปัจจุบัน หลักคำสอนนี้มีอิทธิพลจูงใจอย่างมากชนิดที่ไม่มีผู้โต้แย้ง ได้รับการสนับสนุนจากบรรดาผู้มีชื่อเสียงสูงสุดในพวกที่บ่มเพาะวิชาเศรษฐศาสตร์ขึ้นมา และถึงแม้จะมีการโจมตีหลักคำสอนนี้อยู่บ้าง แต่ส่วนมากก็มักเป็นการโจมตีพอเป็นพิธี

มากกว่าที่จะเป็นการโจมตีอย่างจริงจัง* Buckle

ได้ถือหลักคำสอนนี้เป็นรากฐานในการวางหลักประวัติศาสตร์สากล

มีการสอนหลักคำสอนนี้ตามมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงของอังกฤษและอเมริกาทุกแห่งหรือเกือบทุกแห่ง

และมีกล่าวไว้ในตำราซึ่งมุ่งที่จะนำมวลชนให้คิดหาเหตุผลได้โดยถูกต้องในขณะเดียวกันหลักคำสอนนี้ก็ดูเหมือนจะสอดคล้องกับปรัชญาใหม่

ซึ่งหลังจากที่แทบจะพิชิตโลกวิทยาศาสตร์ภายในเวลาเพียง 2 - 3 ปีแล้วขณะนี้ก็กำลังแผ่ซ่านเข้าไปอย่างรวดเร็วในจิตใจของคนทั่วไป

ถึงแม้จะได้ที่มั่นอยู่ในความคิดในระดับสูงเช่นนี้ หลักคำสอนนี้ในแบบหยาบ ๆ ก็ได้หยั่งรากอย่างมั่นคงอยู่ในสิ่งที่อาจเรียกได้ว่าเป็นความคิดในระดับต่ำอีกด้วย สิ่งที่ทำให้มีการยึดมั่นอย่างเหนียวแน่นในความเข้าใจผิด ๆ เกี่ยวกับลัทธิคุ้มครอง (protection) ถึงแม้จะปรากฏความขัดแย้งและความเป็นไปไม่ได้อย่างเห็นได้ชัดก็ตาม ก็คือความคิดที่ว่า จำนวนที่จะแจกจ่ายเป็นค่าแรงในแต่ละประชาคมย่อมเป็นจำนวนที่ตายตัวซึ่งการแข่งขันจาก "แรงงานต่างชาติ" ยังจะแบ่งให้น้อยลงไปอีก ความคิดอันเดียวกันนี้ได้เป็นรากฐานแห่งทฤษฎีส่วนมากซึ่งมุ่งจะให้ยกเลิกดอกเบี้ยและให้ควบคุมการแข่งขันเพื่อเป็นวิธีให้กรรมกรได้รับส่วนแบ่งเพิ่มขึ้นในเศรษฐทรัพย์ส่วนรวม ความคิดอันนี้แผ่ออกทุกทิศทุกทางในบรรดาผู้ที่มิได้คิดมากพอที่จะมีทฤษฎีใด ๆ ดังจะเห็นได้จากในคอลัมน์หนังสือพิมพ์และการอภิปรายของฝ่ายนิติบัญญัติ

* ข้อนี้ดูเหมือนจะเป็นจริงในกรณีคัดค้านของ Mr.Thornton เพราะถึงแม้เขาจะปฏิเสธว่าไม่มีกองทุนที่กำหนดไว้ก่อนสำหรับเป็นค่าแรง อันเป็นทุนส่วนที่แยกไว้ต่างหากสำหรับจัดซื้อแรงงาน เขาก็ยังเชื่อ (ซึ่งเป็นสาระสำคัญ) ว่าค่าแรงนั้นได้มาจากทุนและการเพิ่มหรือลดทุนก็คือจะเพิ่มหรือลดกองทุนที่จะนำมาจ่ายเป็นค่าแรง ผู้ที่โจมตีหลักคำสอนว่าด้วยกองทุนค่าแรง (wage fund doctrine) รุนแรงที่สุดที่ข้าพเจ้าได้ทราบก็คือ ศาสตราจารย์ Francis A.Walker ("ปัญหาค่าแรง" : นิวยอร์ก ค.ศ.1876) แต่เขาก็ยังรับว่าค่าแรงส่วนใหญ่ได้มาจากทุน – ซึ่งทั้งหมดนี้เท่านั้นเป็นสิ่งที่ผู้สนับสนุนทฤษฎีกองทุนค่าแรงที่แข็งขันที่สุดจะสามารถอ้างได้ – ในขณะเดียวกันเขาก็ยอมรับทฤษฎีของแมลธัสอย่างเต็มที่ ดังนั้นข้อยุติแท้จริงของเขาก็ไม่แตกต่างไปจากข้อยุติของบรรดาผู้ที่อธิบายทฤษฎีปัจจุบัน

ถึงแม้ทฤษฎีดังกล่าวจะมีผู้ยอมรับกันอย่างกว้างขวางและฝังรากลึก แต่สำหรับข้าพเจ้าแล้วก็ดูเหมือนว่าทฤษฎีนี้จะไม่สอดคล้องกับข้อเท็จจริงที่เห็นอยู่โดยเด่นชัด เพราะว่าถ้าค่าแรงขึ้นอยู่กับอัตราส่วนระหว่างปริมาณแรงงานที่หางานทำกับปริมาณทุนที่อุทิศสำหรับการจ้างแรงงานแล้ว ความขาดแคลนหรือความอุดมสมบูรณ์ของปัจจัยหนึ่งย่อมหมายถึงความอุดมสมบูรณ์หรือความขาดแคลน(กลับกัน)ของอีกปัจจัยหนึ่ง ดังนั้นทุนจะต้องมีมากเมื่อค่าแรงขึ้นสูง และขาดแคลนเมื่อค่าแรงตก อีกประการหนึ่งในเมื่อทุนที่ใช้จ่ายเป็นค่าแรงนั้นส่วนมากเป็นทุนที่จะเสาะหาการลงทุน อัตราดอกเบี้ยก็จะเป็นเครื่องวัดความอุดมสมบูรณ์หรือความขาดแคลนของทุนนี้ ดังนั้นถ้าเป็นความจริงว่าค่าแรงขึ้นอยู่กับอัตราส่วนระหว่างปริมาณแรงงานที่หางานทำกับทุนที่อุทิศสำหรับการจ้างแรงงานแล้ว ค่าแรงสูงซึ่งเป็นเครื่องหมายแห่งการขาดแคลนแรงงานก็จะเกิดขึ้นร่วมกับดอกเบี้ยต่ำซึ่งเป็นเครื่องหมายแห่งการมีทุนอุดมสมบูรณ์ และตรงกันข้ามค่าแรงต่ำจะต้องเกิดขึ้นพร้อมกับดอกเบี้ยสูง

แต่ข้อเท็จจริงมิใช่เช่นนี้และกลับตรงกันข้าม ถ้าเราแยกส่วนของการประกันภัยออกเสียจากดอกเบี้ย และคิดเฉพาะส่วนที่เป็นดอกเบี้ยจริง ๆ หรือคือผลตอบแทนสำหรับการใช้ทุน มันไม่เป็นความจริงโดยทั่วไปหรอกหรือว่าดอกเบี้ยสูงในเมื่อค่าแรงสูง และต่ำในเมื่อค่าแรงต่ำ? ทั้งค่าแรงและดอกเบี้ยในสหรัฐฯ มีอัตราสูงกว่าในอังกฤษ ในรัฐภาค แปซิฟิกสูงกว่าในรัฐภาคแอตแลนติก ไม่เป็นความจริงอันแจ่มชัดหรอกหรือว่าในดินแดนซึ่งแรงงานหลั่งไหลเข้าไปเพื่อหาค่าแรงที่สูง ทุนก็หลั่งไหลเข้าไปเช่นเดียวกันเพื่อหาดอกเบี้ยอัตราสูง? ไม่เป็นความจริงหรือว่าในที่ซึ่งค่าแรงขึ้นสูงหรือตกต่ำโดยทั่วไป ดอกเบี้ยก็จะมีอัตราสูงขึ้นหรือต่ำลงเช่นเดียวกันในขณะนั้นด้วย? ตัวอย่างเช่น ในแคลิฟอร์เนีย เมื่อค่าแรงมีอัตราสูงกว่าที่อื่น ๆ ในโลก ดอกเบี้ยก็มีอัตราสูงขึ้นด้วย ค่าแรงและดอกเบี้ยในแคลิฟอร์เนียได้ตกต่ำลงด้วยกัน เมื่อค่าแรงธรรมดาเป็นวันละ 5 ดอลลาร์อัตราดอกเบี้ยธนาคารปกติเป็นร้อยละ 24 ต่อปี บัดนี้เมื่อค่าแรงธรรมดาลดลงเป็นวันละ 2 หรือ 2.50 ดอลลาร์ อัตราธนาคารปกติก็ลดลงเป็นร้อยละ 10 - 12 ด้วย

ปัจจุบัน ข้อเท็จจริงที่ปรากฏกว้างขวางทั่วไปว่า ในประเทศใหม่ ๆ ที่หาทุนได้ยากค่าแรงจะมีอัตราสูงกว่าในประเทศดั้งเดิมที่มีทุนอยู่มากนั้น นับว่าแจ่มชัดมากเกินกว่าที่จะละเลยเสียได้ และถึงแม้จะกล่าวถึงแต่เพียงเล็กน้อย ข้อเท็จจริงนี้ก็ยังเป็นที่สังเกตแก่เหล่าผู้ประกาศทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ปัจจุบัน อาการที่ปรากฏเป็นที่สังเกตนั้นย่อมพิสูจน์สิ่งที่ข้าพเจ้ากล่าว คือเป็นการขัดแย้งโดยสิ้นเชิงต่อทฤษฎีค่าแรงที่ยอมรับกัน เพราะว่า

ในการอธิบายถึงข้อเท็จจริงนี้ บรรดานักเขียนเช่น Mill, Fawcett และ Price ก็แทบจะละทิ้งทฤษฎีค่าแรงซึ่งตนเองกล่าวยืนยันไว้อย่างเป็นทางการในตำราเล่มเดียวกันนั้นเอง ถึงแม้นักเขียนเหล่านี้จะประกาศว่า ค่าแรงย่อมถูกกำหนดโดยอัตราส่วนระหว่างทุนกับกรรมกร เขาก็ได้อธิบายถึงค่าแรงและดอกเบี้ยที่มีอัตราสูงในประเทศ ใหม่ ๆ ว่าเป็นเพราะมีการผลิตเศรษฐทรัพย์มาก หลังจากนี้ข้าพเจ้าจะแสดงว่านี่ไม่เป็นความจริง แต่ตรงกันข้ามในประเทศเก่าๆ ที่มีพลเมืองหนาแน่นกลับมีการผลิตเศรษฐทรัพย์มากกว่าในประเทศใหม่ ๆ ซึ่งมีพลเมืองไม่หนาแน่น แต่ขณะนี้ข้าพเจ้าต้องการเพียงแต่จะชี้ให้เห็นความไม่สอดคล้องกันเท่านั้น เพราะการที่กล่าวว่าค่าแรงสูงในประเทศใหม่ ๆ เป็นเพราะมีการผลิตสูง ย่อมจะเป็นการแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าได้เอาค่าแรงมาคิดเป็นอัตราส่วนกับการผลิต มิใช่เป็นอัตราส่วนกับทุนที่ถือว่าเป็นตัวกำหนดค่าแรง

ถึงแม้จะดูเหมือนว่ากลุ่มนักเขียนชั้นที่ข้าพเจ้าอ้างถึงจะไม่ตระหนักถึงความขัดแย้งกันเช่นนี้ แต่ผู้ที่มีตรรกะดีที่สุดผู้หนึ่งในบรรดาผู้ประกาศทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ปัจจุบันก็ได้สังเกตเห็น ท่านศาสตราจารย์ Cairnes* ได้พยายามประสานข้อเท็จจริงกับทฤษฎีให้เข้ากันโดยวิธีที่ฉลาดอย่างยิ่งโดยถือว่าประเทศใหม่ ๆ ซึ่งอุตสาหกรรมมักเป็นไปในด้านการผลิต

* “Some Leading Principles of Political Economy Newly Expounded,” Chap. 1, Part 2.

อาหารและสิ่งที่เรียกกันว่าวัตถุดิบในวงการประดิษฐกรรมนั้น ได้อุทิศทุนในการผลิตสำหรับจ่ายเป็นค่าแรงในอัตราส่วนที่มากมายกว่าในประเทศดั้งเดิม ซึ่งทุนส่วนใหญ่ต้องใช้สำหรับเครื่องจักรกลและวัสดุ และดังนั้นถึงแม้ทุนจะหายากและดอกเบี้ยจะมีอัตราสูงในประเทศใหม่ ๆ ส่วนที่กำหนดไว้สำหรับจ่ายเป็นค่าแรงก็มีมากกว่าและค่าแรงก็เลยสูงกว่าด้วย ตัวอย่างเช่นในจำนวน 100,000 ดอลลาร์ที่อุทิศสำหรับประดิษฐกรรมในประเทศดั้งเดิมนั้น อาจจะต้องใช้ไปเป็นค่าอาคาร เครื่องจักรกล และสำหรับจัดซื้อวัสดุถึง 80,000 ดอลลาร์ เหลือเพียง 20,000 ดอลลาร์สำหรับจ่ายเป็นค่าแรง ส่วนในประเทศใหม่ ๆ ในจำนวน 30,000 ดอลลาร์ที่อุทิศสำหรับการเกษตร ฯลฯ จะต้องการเงินเป็นค่าเครื่องมือ ฯลฯ ไม่เกินกว่า 5,000 ดอลลาร์ เหลือเงินที่จะจ่ายเป็นค่าแรงได้ถึง 25,000 ดอลลาร์ โดยวิธีนี้ก็สามารถอธิบายได้ว่ากองทุนค่าแรงอาจจะมีปริมาณมากทั้ง ๆ ที่หาทุนได้ยาก และค่าแรงสูงกับดอกเบี้ยสูงจึงร่วมกันไป

ที่จะกล่าวต่อไปหลังจากนี้ ข้าพเจ้าคิดว่าจะสามารถแสดงให้เห็นได้ว่าคำอธิบายดังกล่าวมีรากฐานมาจากความเข้าใจผิดอย่างสิ้นเชิงในด้านความสัมพันธ์ของแรงงานต่อทุน – ซึ่งเป็นความผิดพลาดอันสำคัญในเรื่องกองทุนที่เอามาจ่ายเป็นค่าแรง แต่ขณะนี้มีความจำเป็นเพียงจะชี้ให้เห็นว่าความเกี่ยวเนื่องกันในการเปลี่ยนแปลงขึ้นลงของค่าแรงและดอกเบี้ยในประเทศเดียวกันและในอุตสาหกรรมสาขาเดียวกันนั้นจะอธิบายด้วยวิธีดังกล่าวไม่ได้ ในการสลับเปลี่ยนไปมาระหว่าง “ยามรุ่งเรือง” กับ “ยามตกต่ำ” นั้น ความต้องการแรงงานอย่างมากและค่าแรงขึ้นสูงก็จะร่วมไปกับความต้องการทุนมากและดอกเบี้ยมีอัตราสูงเสมอ และเมื่อกรรมกรไม่สามารถจะหางานทำได้และค่าแรงตกต่ำก็จะมีทุนสะสมอยู่พยายามหาทางลงทุนโดยคิดดอกเบี้ยในอัตราต่ำด้วยทุกคราว* ในภาวะตกต่ำในปัจจุบัน การว่างงานและ

* ในยามที่มีความตื่นตกใจทางการค้า อัตราส่วนลด (rates of discount) จะขึ้นสูง แต่นี่มิใช่อัตราดอกเบี้ยขึ้นสูง (ถ้าจะเรียกกันให้ถูกต้อง) หากเป็นอัตราค่าประกันต่อการเสี่ยงขึ้นสูง

ความเดือดร้อนในหมู่ชนกรรมาชีพก็มีอยู่ไม่น้อยไปกว่าการสะสมของทุนที่มิได้ใช้ประโยชน์ในศูนย์กลางใหญ่ ๆ ทั้งหลายและไม่น้อยไปกว่าการที่ดอกเบี้ยมีอัตราต่ำสำหรับหลักทรัพย์ที่ไม่มีข้อสงสัย ดังนั้นในสภาพที่ไม่สมกับคำอธิบายตามทฤษฎีปัจจุบัน เราก็ได้พบว่าอัตราดอกเบี้ยสูงเกิดขึ้นร่วมกับค่าแรงสูงและอัตราดอกเบี้ยต่ำเกิดขึ้นร่วมกับค่าแรงต่ำ – ทุนหายากเมื่อแรงงานหายาก และทุนมีอยู่มากเมื่อแรงงานมีอยู่มากเช่นเดียวกัน

ข้อเท็จจริงที่ทราบกันดีเหล่านี้ ซึ่งเกิดขึ้นร่วมกัน ได้ชี้ให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างค่าแรงกับดอกเบี้ย แต่เป็นความสัมพันธ์อันเป็นไปในแนวเดียวกัน มิใช่ในทางตรงกันข้าม เป็นที่แจ่มชัดว่าข้อเท็จจริงเหล่านี้ขัดแย้งโดยสิ้นเชิงกับทฤษฎีที่ว่าค่าแรงนั้นถูกกำหนดด้วยอัตราส่วนระหว่างแรงงานกับทุนหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของทุน

ทีนี้ก็จะมีผู้ถามว่า ก็แล้วทฤษฎีเช่นนั้นเกิดขึ้นมาได้อย่างไรเล่า? เป็นอย่างไรบรรดานักเศรษฐศาสตร์ถึงได้ยอมรับทฤษฎีนี้สืบต่อกันมาตั้งแต่สมัยแอดัม สมิธจนถึงปัจจุบัน?

ถ้าเราตรวจสอบการให้เหตุผลที่เป็นเครื่องสนับสนุนทฤษฎีค่าแรงนี้ในตำรา

ต่าง ๆ ในปัจจุบันเราจะเห็นได้ในทันทีว่ามิใช่เป็นการอุปนัย(induction)จากข้อเท็จจริงที่สังเกตได้ แต่เป็นการนิรนัย(deduction)จากทฤษฎีที่สมมติไว้เดิม – นั่นคือทฤษฎีที่ว่าค่าแรงถูกชักออกมาจากทุน โดยการสมมติไว้ก่อนว่าทุนเป็นแหล่งที่มาของค่าแรง สิ่งที่ตามมาก็ย่อมเป็นว่าปริมาณค่าแรงทั้งสิ้นจะถูกจำกัดด้วยปริมาณทุนที่อุทิศสำหรับจ้างแรงงาน และดังนั้นก็เป็นว่าจำนวนที่กรรมกรแต่ละคนจะได้รับย่อมขึ้นอยู่กับอัตราส่วนระหว่างจำนวนกรรมกรกับปริมาณทุนที่มีไว้สำหรับชดเชยให้* การให้เหตุผลเช่นนี้นับว่าพอฟังได้ แต่ข้อยุติไม่ตรงกับข้อเท็จ

* ยกตัวอย่าง McCulloch (Note VI to “Weatlth of Nations”) ได้กล่าวว่า “ส่วนของทุนหรือเศรษฐทรัพย์ของประเทศหนึ่งซึ่งนายจ้างตั้งใจหรือเต็มใจที่จะจ่ายออกซื้อแรงงานในครั้งหนึ่งนั้นอาจจะมีมากกว่าอีกครั้งหนึ่งมาก แต่จะมีมากเพียงไรก็ตาม ทุนนี้ก็เป็นแหล่งเดียวที่แรงงานจะเอามาเป็นค่าแรงได้ ไม่มีกองทุนอื่น ๆ ที่กรรมกรจะสามารถชักออกมาได้แม้แต่ชิลลิงเดียว และดังนั้น ผลที่ตามมาก็คืออัตราค่าแรงเฉลี่ย หรือส่วนของทุนแห่งชาติที่แบ่งไว้สำหรับจ้างแรงงานซึ่งกรรมกรแต่ละคนได้รับโดยเฉลี่ย ก็ย่อมขึ้นอยู่โดยสิ้นเชิงกับปริมาณทุนนั้นเปรียบเทียบกับจำนวนผู้ที่จะได้รับส่วนแบ่งของทุน” เราอาจจะยกตัวอย่างทำนองเดียวกันนี้ได้จากนักเศรษฐศาสตร์มาตรฐานทั้งหลาย

จริงดังที่เราได้เห็นแล้ว ดังนั้นข้อผิดพลาดจะต้องอยู่ในหลักสมมติ (premises) ขอให้เราดูกันต่อไป

ข้าพเจ้าทราบดีว่าทฤษฎีที่ว่าค่าแรงได้มาจากทุนนั้นเป็นทฤษฎีที่สำคัญและดูเหมือนจะมั่นคงที่สุดทฤษฎีหนึ่งแห่งวิชาเศรษฐศาสตร์ในปัจจุบัน และเป็นที่ยอมรับในฐานะความจริงที่ไม่ต้องพิสูจน์ (axiom) ในบรรดานักคิดผู้ใหญ่ยิ่งทั้งหลายผู้ยอมสละพละกำลังของตนเพื่อความแจ่มแจ้งของวิชานี้ อย่างไรก็ตามข้าพเจ้าคิดว่าเราอาจแสดงให้เห็นได้ว่าทฤษฎีนี้เป็นทฤษฎีที่ผิดพลาดอย่างสำคัญ – ซึ่งเป็นต้นกำเนิดแห่งความผิดพลาดอื่น ๆ เป็นจำนวนมากอันทำให้ข้อยุติที่สำคัญที่สุดทั้งหลายกลายเป็นโมฆะไป ข้าพเจ้ากำลังพยายามจะแสดงความผิดพลาดดังกล่าวนี้ การอธิบายควรจะต้องชัดแจ้งและให้บริบูรณ์พอที่จะลงความเห็นยุติได้แน่นอน เพราะว่าหลักคำสอนซึ่งเป็นรากฐานแห่งการให้เหตุผลอันสำคัญยิ่ง ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากผู้ทรงคุณวุฒิสูงทั้งหลาย ซึ่งมีเหตุผลน่าเชื่อถือในตัวเองและมีโอกาสที่จะเกิดซ้ำขึ้นอีกได้ในรูปต่าง ๆ กันนั้น เราจะไม่สามารถเขี่ยให้หลุดไปได้อย่างปลอดภัยด้วยการอธิบายเพียงย่อหน้าเดียว

ข้อเสนอที่ข้าพเจ้าจะพยายามพิสูจน์ คือ :

ค่าแรงนั้น แทนที่จะถูกชักออกมาจากทุน แท้ที่จริงกลับถูกชักออกมาจากผลผลิตของแรงงานที่ได้รับค่าสร้างผลผลิตนั้นเอง *

โดยที่ทฤษฎีปัจจุบันที่ว่าค่าแรงถูกชักออกมาจากทุนนั้นยังถือด้วยว่าทุนได้รับ

* เรากำลังพูดถึงแรงงานที่ใช้ไปในการผลิตซึ่งจะเป็นการเหมาะที่สุดเพื่อความง่ายเราจึงจำกัดเขตการสอบสวนของเราไว้เพียงนี้ ดังนั้นปัญหาใด ๆ ซึ่งอาจเกิดขึ้นในใจของท่านผู้อ่านเกี่ยวกับค่าแรงสำหรับบริการที่ไม่มีผลิตผลแล้วก็ควรจะรอไว้ก่อน

การชดใช้คืนจากการผลิต ซึ่งถ้าดูแต่เพียงผิวเผินอาจจะดูเหมือนเป็นความแตกต่างที่ไม่มีความหมายต่างกัน นั่นคือเป็นการเปลี่ยนศัพท์ที่ใช้เท่านั้น ซึ่งการที่เราจะถกเถียงกันก็จะมีแต่ไปเพิ่มจำนวนให้แก่การพิพาทอันเปล่าประโยชน์ทั้งหลายซึ่งได้ทำให้เรื่องที่มีผู้เขียนไว้อย่างมากมายในทางเศรษฐศาสตร์ไร้คุณค่าไปเช่นเดียวกับการได้แย้งของบรรดาสังคมผู้คงแก่เรียนทั้งหลายเกี่ยวกับคำอ่านที่ถูกต้องของศิลาจารึกที่นาย Pickwick พบ แต่จะปรากฏขึ้นชัดว่ามีความแตกต่างกันจริงจัง ถ้าเราได้พิจารณาเห็นว่าความแตกต่างกันระหว่างใจความทั้งสองข้อนั้นเป็นรากฐานของทฤษฎีปัจจุบันทั้งหลายที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างทุนกับแรงงาน และถ้าเราได้พิจารณาเห็นว่าหลักคำสอนซึ่งพวกเราถือว่าเป็นความจริงที่ไม่ต้องพิสูจน์ซึ่งผูกมัด นำและควบคุมผู้ที่มีความสามารถดีที่สุดทั้งหลายในการพิจารณาปัญหาอันสำคัญที่สุดทั้งหลาย ได้ทำการนิรนัยมาจากความแตกต่างกันดังกล่าว ทั้งนี้เพราะว่าข้อสมมตที่ว่าค่าแรงถูกชักออกมาจากทุนโดยตรง มิใช่จากผลิตผลของแรงงานนั้น มิใช่เป็นเพียงรากฐานของหลักคำสอนที่ว่าค่าแรงย่อมขึ้นอยู่กับอัตราส่วนระหว่างทุนกับแรงงานเท่านั้น แต่ยังเป็นรากฐานของหลักคำสอนที่ว่าอุตสาหกรรมนั้นถูกจำกัดอยู่ด้วยทุน – จะต้องสะสมทุนขึ้นก่อนที่จะจ้างแรงงานได้ จะจ้างแรงงานไม่ได้นอกจากจะสะสมทุนไว้ก่อน หลักคำสอนที่ว่าส่วนเพิ่มของทุนทุกส่วนย่อมทำให้หรือสามารถจะทำให้ตำแหน่งงานในอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นได้ หลักคำสอนที่ว่าการเปลี่ยนทุนหมุนเวียนเป็นทุนประจำย่อมลดปริมาณกองทุนที่ใช้สำหรับเลี้ยงดูแรงงาน หลักคำสอนที่ว่าจะจ้างกรรมกรได้มากคน

ขึ้นถ้าค่าแรงต่ำลง หลักคำสอนที่ว่ากำไรย่อมจะสูงเมื่อค่าแรงมีอัตราต่ำ และกำไรต่ำเมื่อค่าแรงสูง หรือกำไรขึ้นอยู่กับค่าเลี้ยงดูกรรมกร รวมทั้งคำกล่าวที่มีลักษณะขัดแย้ง (paradox) เช่นว่า ความต้องการสินค้ามิใช่ความต้องการแรงงาน หรือว่าต้นทุนสินค้า

บางอย่างอาจเพิ่มขึ้นโดยการลดค่าแรง หรือต้นทุนลดลงโดยการเพิ่มค่าแรง

กล่าวสั้น ๆ คำสอนทั้งปวงทางเศรษฐศาสตร์ในปัจจุบันในส่วนที่กว้างที่สุดและสำคัญที่สุดนั้นมีรากฐานโดยตรงจากข้อสมมตที่ว่าแรงงานได้รับการเลี้ยงดูและจ่ายจากทุนที่มีอยู่แล้วก่อนที่จะได้รับผลิตผลซึ่งเป็นวัตถุประสงค์ที่แท้จริง ถ้าปรากฏว่านี่เป็นข้อผิดพลาด และตรงกันข้าม การเลี้ยงดูและการจ่ายให้แก่แรงงานนั้นมิได้ล่วงล้ำทุนเข้าไปเลยแม้แต่จะเป็นการชั่วคราวก็ตาม แต่ถูกชักออกมาจากผลิตผลของแรงงานโดยตรงแล้ว สิ่งก่อสร้างส่วนบน (superstructure) อันกว้างใหญ่ไพศาลนี้ก็จะไม่มีเครื่องค้ำจุนและจะต้องพังทลายลง ทำนองเดียวกันสิ่งที่จะต้องพังทลายไปด้วยก็คือทฤษฎีที่แพร่หลายซึ่งมีรากฐานมาจากความเชื่อที่ว่าจำนวนที่จะจ่ายออกเป็นค่าแรงนั้นเป็นจำนวนตายตัวซึ่งส่วนแบ่งแต่ละส่วนจะต้องมีปริมาณลดลงเมื่อจำนวนกรรมกรเพิ่มขึ้น

ความแตกต่างระหว่างทฤษฎีปัจจุบันกับทฤษฎีที่ข้าพเจ้าเสนอโดยแท้จริงแล้วเป็นทำนองเดียวกับความแตกต่างระหว่างทฤษฎี mercantile ว่าด้วยปริวรรตกรรมระหว่างประเทศกับทฤษฎีที่แอดัม สมิธตั้งขึ้นแทน ระหว่างทฤษฎีที่ว่าการค้าคือการแลกเปลี่ยนโภค-ภัณฑ์กับเงินกับทฤษฎีที่ว่าการค้าคือการแลกเปลี่ยนโภคภัณฑ์กับโภคภัณฑ์นั้นอาจจะดูเหมือนไม่มีความแตกต่างกันอย่างจริงจังเมื่อเราระลึกถึงว่าผู้ที่สนับสนุนทฤษฎีเมอร์แคนไทล์นั้นมิได้ถือว่าเงินมีประโยชน์อย่างใดนอกจากสำหรับแลกเปลี่ยนกับโภคภัณฑ์เท่านั้น ถึงกระนั้นในการนำเอาทฤษฎีทั้งสองไปใช้การจริงก็ได้เกิดความแตกต่างกันอย่างมากมายระหว่างการคุ้มครอง (protection) อย่างเข้มงวดของรัฐบาลกับการค้าเสรี (free trade)

ถ้าข้าพเจ้าได้กล่าวมาเพียงพอแล้วเพื่อแสดงให้ท่านผู้อ่านเห็นถึงความสำคัญยิ่งของการให้เหตุผลซึ่งข้าพเจ้ากำลังจะขอให้ท่านติดตามต่อไป ก็ไม่จำเป็นจะต้องขออภัยล่วงหน้าสำหรับทั้งการอธิบายอย่างง่าย และอย่างยืดยาว ในการกล่าวหาหลักคำสอนที่มีความ

สำคัญเช่นนั้น – หลักคำสอนที่ได้รับการสนับสนุนจากวงการผู้ทรงคุณวุฒิสูงเช่นนั้น เราจำเป็นจะต้องอธิบายให้แจ่มชัดและถี่ถ้วน

ถ้ามิใช่เพื่อเหตุผลดังกล่าวแล้ว ข้าพเจ้าก็อาจจะกล่าวเพียงประโยคเดียวเพื่อปฏิเสธข้อสมมตที่ว่าค่าแรงถูกชักออกมาจากทุน เพราะว่าสิ่งก่อสร้างส่วนบนทั้งหลายซึ่งวิชาเศรษฐศาสตร์ปัจจุบันสร้างขึ้นบนหลักคำสอนนี้โดยแท้จริงแล้วก็อาศัยรากฐานซึ่งคนเรายอมรับเอาว่าเป็นความจริงโดยมิได้พยายามแม้แต่เพียงนิดเดียวที่จะสังเกตความแตกต่างระหว่างสิ่งที่ปรากฏเหมือนจริงกับของจริง เนื่องจากโดยทั่วไปมักจ่ายค่าแรงเป็นเงินตราและในการผลิตส่วนมากจะจ่ายค่าแรงก่อนที่ผลิตผลนั้นจะสำเร็จสมบูรณ์หรือใช้ประโยชน์ได้ คนทั่วไปจึงอนุมานเอาว่าค่าแรงถูกชักออกมาจากทุนที่มีอยู่ก่อนแล้ว และดังนั้นจึงถือว่าอุตสาหกรรมถูกจำกัดอยู่ด้วยทุน – นั่นก็คือจะกล่าวว่าจะยังไม่สามารถใช้แรงงานได้จนกว่าจะมีการสะสมทุนเสียก่อนและจะใช้แรงงานได้ก็ต่อเมื่อมีการสะสมทุนไว้แล้ว

แต่ในตำราฉบับเดียวกับที่ได้วางกฎไว้ว่าอุตสาหกรรมถูกจำกัดด้วยทุนโดยไม่มีข้อยกเว้นใด ๆ และอาศัยเป็นรากฐานสำหรับการให้เหตุผลอันสำคัญที่สุดและทฤษฎีที่ลึกซึ้งนั้นเอง ก็ได้กล่าวไว้ด้วยว่า ทุนคือแรงงานที่สะสมเอาไว้ – "ส่วนของเศรษฐทรัพย์ซึ่งออมไว้เพื่อช่วยการผลิตในอนาคต" ถ้าเราเอาคำจำกัดความนี้แทนคำว่า "ทุน" หลักคำสอนดังกล่าวก็ปฏิเสธตัวเองไปในตัว เพราะว่าที่ว่าจะไม่สามารถใช้แรงงานได้จนกว่าจะได้ออมผลของแรงงานไว้ก่อนนั้นเป็นเรื่องที่โฉดเฉาอย่างยิ่งจนไม่จำเป็นจะต้องนำมาถกเถียงกัน

อย่างไรก็ตาม ถ้าเราจะพยายามจบการโต้แย้งด้วยการคิดหักเข้าหาความโฉดเฉา (reductio ad absurdum) เช่นนี้ เราก็อาจต้องพบกับคำอธิบายที่มิใช่ว่ากรรมกรคนแรกได้รับพระมหากรุณาธิคุณของพระผู้เป็นเจ้าประทานทุนไว้ให้เท่าที่จำเป็นสำหรับให้เริ่มทำงานได้ แต่พบกับคำอธิบายที่ว่าหลักคำสอนนั้นเพียงแต่อ้างถึงภาวะของสังคมที่การผลิตเป็นไปอย่างสลับซับซ้อนต่างหาก

แต่ความจริงอันเป็นหลักสำคัญซึ่งจะต้องยึดถือไว้อย่างมั่นคงในการแสดงเหตุผลทั้งปวงทางเศรษฐศาสตร์และจะละเลยเสียมิได้ก็คือว่าสังคมในลักษณะที่พัฒนาสูงสุด

เป็นแต่เพียงสิ่งที่ประดิษฐ์ประดอยจากสังคมที่เริ่มต้นอย่างหยาบ ๆ เท่านั้น และหลักการที่ปรากฏชัดในความสัมพันธ์อย่างง่าย ๆ ของมนุษย์ก็เพียงแต่ถูกอำพรางไว้ มิใช่ว่าสูญหายไปหรือกลับตรงข้ามในความสัมพันธ์อันสลับซับซ้อนซึ่งเป็นผลจากการแบ่งงาน (division of labor) และการใช้เครื่องมือและวิธีการที่ยุ่งยาก โรงไม่ไอน้ำพร้อมทั้งเครื่องจักรกลอันซับซ้อนซึ่งแสดงอาการเคลื่อนไหวต่าง ๆ กันเป็นแต่เพียงเครื่องมือสำหรับบดข้าว เช่นเดียวกับที่ครกหินหยาบ ๆ ที่ขุดขึ้นมาจากแม่น้ำโบราณก็เป็นเครื่องมือสำหรับสมัยนั้น และทุก ๆ คนที่มีส่วนในการทำงานไม่ว่าจะเป็นโยนฟืนเข้าเตาเดินเครื่อง แต่งหิน ประทับตราถุง หรือทำบัญชี โดยแท้จริงแล้วก็อุทิศแรงงานของตนเพื่อความมุ่งหมายอันเดียวกับคนป่าสมัยก่อนประวัติศาสตร์เมื่อเขาใช้ครกของเขา –นั่นคือการจัดเตรียมข้าวสำหรับเป็นอาหารให้แก่มนุษย์

ดังนั้นถ้าเราคิดหักลดการผลิตอันสลับซับซ้อนในสมัยใหม่ลงเป็นความหมายขั้นต่ำสุดแล้ว เราจะเห็นได้ว่าแต่ละคนที่เข้าร่วมในข่ายงานผลิตและปริวรรตกรรมอันสลับซับซ้อนและจำแนกแจกแจงออกไปอย่างไม่รู้จักสิ้นสุดนี้แท้จริงก็กำลังกระทำในสิ่งที่มนุษย์สมัยดึกดำบรรพ์กระทำเมื่อเขาปีนต้นไม้เพื่อเก็บผลไม้หรือเดินตามน้ำที่ลดลงไปเพื่อจับสัตว์น้ำ –
นั่นคือพยายามให้ได้รับสิ่งที่จะบำบัดความต้องการของตนจากธรรมชาติด้วยการใช้พละกำลังของตนเอง ถ้าเรายึดถือข้อนี้ให้มั่นคงไว้ในจิตใจและมองดูการผลิตเป็นส่วนรวม – คือในฐานะการร่วมมือกันของทุกคนที่ร่วมอยู่ในกลุ่มใหญ่ ๆ กลุ่มหนึ่งกลุ่มใดเพื่อสนองความปรารถนาต่าง ๆ กันของแต่ละคน เราก็จะเห็นได้ว่ารางวัลที่แต่ละคนได้รับสำหรับการใช้ความพยายามของเขานั้นมาจากธรรมชาติโดยแท้จริงและโดยตรงอันเป็นผลจากการใช้ความพยายามนั้น ๆ เช่นเดียวกับมนุษย์คนแรก

เพื่อแสดงให้เห็นโดยชัดเจน : ในภาวะที่ง่าย ๆ ที่สุดเท่าที่เราจะนึกออก แต่ละคนขุดหาเหยื่อและจับปลาเอง ในไม่ช้าทุกคนก็เห็นประโยชน์ของการแบ่งงาน และคนหนึ่งก็ขุดหาเหยื่อในขณะที่คนอื่น ๆ ไปจับปลา แต่ก็เห็นได้ชัดว่าผู้ที่ขุดหาเหยื่อนั้นโดยแท้จริงแล้ว

ก็ได้มีส่วนในการจับปลามากเท่า ๆ กับคนอื่นที่จับปลาจริง ๆ เหมือนกัน และเมื่อได้เห็นประโยชน์ของเรือก็เช่นกัน แทนที่ทุกคนจะออกไปจับปลากันหมด ก็มีผู้หนึ่งยังคงอยู่เบื้องหลังและทำหน้าที่สร้างซ่อมเรือ คนขุดเรือความจริงก็ได้อุทิศแรงงานของตนไปในการจับปลามากเท่ากับคนจับปลาที่แท้จริง และปลาที่เขารับประทานในยามค่ำเมื่อคนจับปลากลับมา ก็เป็นผลิตผลแท้ ๆ จากแรงงานของเขาเช่นเดียวกับของคนอื่น ๆ ดังนั้นเมื่อได้มีการแบ่งงานกันมากขึ้นพอสมควร แทนที่ทุกคนจะพยายามสนองความต้องการของตนเองทั้งหมดโดยตรงจากธรรมชาติ คนหนึ่งก็ทำหน้าที่หาปลา อีกคนหนึ่งล่าสัตว์ คนที่สามเก็บผลไม้ คนที่สี่ทำเครื่องมือต่าง ๆ คนที่ห้าสร้างกระท่อมและคนที่หกทำเครื่องนุ่งห่ม – โดยแลกเปลี่ยนผลิตผลโดยตรงจากแรงงานของตนกับผลิตผลโดยตรงจากแรงงานของผู้อื่น ก็เท่ากับแต่ละคนใช้แรงงานของตนเองสำหรับผลิตสิ่งของที่เขาบริโภค – เท่ากับแต่ละคนสนองความปรารถนาโดยเฉพาะของตนด้วยการใช้พละกำลังโดยเฉพาะของตน นั่นคือ สิ่งที่เขาได้รับนั้นเขาเองเป็นผู้ผลิตโดยแท้จริง ถ้าเขาขุดรากไม้และเอาไปแลกเปลี่ยนกับเนื้อกวาง ก็เท่ากับเขาเป็นผู้หาเนื้อกวางมาโดยแท้จริงเสมือนหนึ่งว่าเขาออกไปล่ากวางและปล่อยให้คนล่าเป็นผู้ขุดรากไม้เอง ถ้อยคำที่ใช้กันโดยทั่วไปว่า “ข้าพเจ้าทำสิ่งนั้น ๆ” ซึ่ง หมายถึง “ข้าพเจ้าเป็นผู้หามาซึ่งสิ่งนั้น ๆ” หรือ “ข้าพเจ้าหาเงินได้ซึ่งข้าพเจ้าใช้ซื้อสิ่งนั้น ๆ” ถ้าจะพูดกันในแง่เศรษฐศาสตร์แล้วก็เป็นจริงตามตัวอักษรทีเดียว มิใช่ตามอุปมาเท่านั้น การทำงานหามาก็คือการทำนั่นเอง (Earning is making.)

ถ้าเราติดตามหลักการเหล่านี้ไป ซึ่งเห็นได้แจ่มชัดพอในสังคมที่มีภาวะง่าย ๆ ไปจนถึงภาวะที่ซับซ้อนซึ่งเราเรียกว่าเป็นอารยะ เราจะเห็นได้ชัดแจ้งว่าในทุกกรณีที่มีการแลกเปลี่ยนแรงงานกับโภคภัณฑ์ การผลิตย่อมเกิดขึ้นก่อนที่จะได้รับประโยชน์มา ค่าแรงคือสิ่งที่หามาได้ – นั่นคือ สิ่งที่ทำขึ้นจากแรงงาน – มิใช่ว่าชักลวงหน้ามาจากทุน และกรรมกรที่ได้รับค่า

แรงของเขาเป็นเงินตรา (อาจเป็นเหรียญหรือธนบัตร ก่อนที่จะเริ่มทำงาน) ที่จริงแล้วก็คือได้รับค่าตอบแทนที่แรงงานของเขาได้เพิ่มเศรษฐทรัพย์ให้แก่ส่วนรวม เป็นใบสั่งจ่ายเศรษฐทรัพย์ในคลังส่วนรวมนั้นซึ่งเขาอาจจะใช้เป็นเศรษฐทรัพย์ในรูปใดก็ได้ตามที่จะสนองความปรารถนาของเขาได้ดีที่สุด และไม่ว่าจะเป็นเงินตราซึ่งเป็นเพียงใบสั่งจ่าย หรือเป็นเศรษฐทรัพย์ในรูปใดก็ได้ตามที่จะสนองความปรารถนาของเขาได้ดีที่สุด และไม่ว่าจะเป็นเงินตราซึ่งเป็นเพียงใบสั่งจ่าย หรือเป็นเศรษฐทรัพย์รูปใด ๆ ก็ไม่ใช่แสดงถึงทุนที่จ่ายให้ล่วงหน้าเพื่อเลี้ยงดูเขา แต่ตรงกันข้ามกลับแสดงถึงเศรษฐทรัพย์หรือส่วนหนึ่งของเศรษฐทรัพย์ที่แรงงานของเขาได้เพิ่มให้แก่คลังของส่วนรวม

โดยนึกถึงหลักการเหล่านี้อยู่เสมอ เราจะเห็นได้ว่าช่างเขียนแบบซึ่งทำงานเงียบอยู่ในสำนักงานมอซอแห่งหนึ่งริมฝั่งแม่น้ำเธมส์และกำลังเขียนแบบเครื่องยนต์เรือขนาดใหญ่ความจริงก็กำลังอุทิศแรงงานของเขาสำหรับการผลิตขนมปังและเนื้อโดยแท้จริงเสมือนหนึ่งเขากำลังรวบรวมเมล็ดข้าวอยู่ในแคลิฟอร์เนีย หรือกำลังขว้างบ่วงบาศอยู่ในทุ่งหญ้า La Plata หรือว่ากำลังประดิษฐ์เครื่องนุ่งห่มของเขาเองจริง ๆ ราวกับว่าเขากำลังกล้อนขนแกะอยู่ในออสเตรเลีย หรือทอผ้าอยู่ที่ Paisley และในขณะที่เสมือนหนึ่งกำลังทำเหล้าองุ่นแดงที่เขาดื่มเวลารับประทานอาหารเย็นเขาก็เปรียบเสมือนกำลังเก็บผลองุ่นริมฝั่งแม่น้ำ Garonne อยู่ด้วย คนงานเหมืองซึ่งกำลังขุดแร่เงินอยู่ในกลางแหล่งแร่ Comstock ลึกลงไปใต้ดิน 2,000 ฟุตนั้น โดยการแลกเปลี่ยนกันนับพันครั้งก็เปรียบเสมือนว่าเขากำลังเก็บเกี่ยวพืชผลอยู่ในหุบเขาใกล้ศูนย์กลางโลกเข้าไปอีก 5,000 ฟุต กำลังตามล่าปลาวาฬอยู่ในย่านน้ำแข็งอาร์กติก เก็บใบยาสูบอยู่ในเวอร์จิเนีย เก็บผลกาแฟอยู่ในฮอนดูรัส ตัดอ้อยอยู่ในหมู่เกาะฮาวาย เก็บฝ้ายในจอร์เจียหรือทอผ้าในแมนเชสเตอร์หรือโลว์เอลล์ ทำของเล่นกระจุ๋มกระจิ๋มด้วยไม้ให้ลูก ๆ อยู่ในเทือกเขา Hartz หรือเก็บผลส้มอยู่ในท่ามกลางสวนสีเขียวสีทองแห่งเมืองลอสแอนเจลีสซึ่งเมื่อฟันกะของเขาแล้วเขาก็จะนำกลับไปให้ภรรยาที่ป่วยอยู่ที่บ้าน ค่าแรงซึ่งเขาได้รับในคืนวันเสาร์ที่ปากปล่องลงเหมืองนั้นจะเป็นอะไรนอกจากประกาศนียบัตรรับรองแก่คนทั่วโลกว่าเขา

ได้กระทำสิ่งเหล่านี้ – หรือคือการแลกเปลี่ยนขั้นต้นในลำดับการแลกเปลี่ยนทั้งหลายซึ่งเปลี่ยนแรงงานของเขาเป็นสิ่งที่เขามุ่งทำงานเพื่อจะให้ได้มาจริง ๆ ?

ทั้งหมดที่กล่าวนี้จะปรากฏแจ่มแจ้งถ้าพิจารณาดูในลักษณะเช่นนี้ แต่เพื่อที่จะเผชิญกับความเชื่อที่ผิดพลาดดังกล่าวในด่านที่มั่นและที่อื่นที่มันซุ่มซ่อนอยู่ เราจะต้องเปลี่ยนการสืบสวนของเราจากแบบนิรนัย(deductive)เป็นแบบอุปนัย(inductive) โดยการเริ่มด้วยข้อเท็จจริงแล้วตรวจสอบหาความสัมพันธ์ของข้อเท็จจริงเหล่านั้น เราจงดูว่าเราจะได้ข้อยุติเช่นเดียวกันหรือไม่กับข้อยุติที่เห็นแจ่มชัดเมื่อเริ่มด้วยหลักการแรก ๆ (first principles) แล้วตรวจสอบหาตัวอย่างจากข้อเท็จจริงต่าง ๆ อันสลับซับซ้อน.

บทที่ 2

ความหมายของถ้อยคำ

ก่อนที่เราจะสอบสวนต่อไป เราควรจะแน่ใจในความหมายของถ้อยคำที่เราใช้ เพราะว่าความคลุมเครือในการใช้ถ้อยคำย่อมจะทำให้เกิดความสงสัยและความไม่แน่นอนขึ้นในการอธิบายเหตุผล ในการให้เหตุผลทางเศรษฐศาสตร์ เราจำเป็นที่จะต้องให้ความหมายของคำจำพวก "เศรษฐทรัพย์"(wealth) "ทุน"(capital) "ค่าเช่า"(rent) "ค่าแรง"(wages) และคำอื่น ๆ ที่คล้าย

คลึงกันให้เป็นที่แน่นอนยิ่งกว่าที่ใช้กันโดยทั่วไป แต่กระนั้นในทางเศรษศาสตร์เองก็ยังมีถ้อยคำเหล่านี้บางคำที่ยังมิได้รับความยินยอมพร้อมใจกันเกี่ยวกับการให้ความหมายที่แน่นอน ผู้เขียนต่างคนต่างก็ให้ความหมายของคำเดียวกันแตกต่างกันออกไป และนักเขียนคนเดียวกันก็มักจะใช้คำเดียวกันในความหมายต่าง ๆ กัน เราไม่อาจเพิ่มน้ำหนักให้กับสิ่งที่นักเขียนผู้มีชื่อเสียงทั้งหลายได้กล่าวไว้ถึงความสำคัญของการให้คำจำกัดความที่แจ่มชัดและแม่นตรงเหมาะเจาะไม่กว้างไปไม่แคบไปได้ ยกเว้นแต่ตัวอย่างที่เกิดขึ้นบ่อย ๆ คือ นักเขียนผู้เดียวกันนั้นเองมักจะผิดพลาดอย่างร้ายแรงในสิ่งที่เขาเองได้เตือนไว้ และไม่มีอะไรที่จะแสดงถึงความสำคัญของภาษาในการนึกคิดได้ดีเท่ากับเรื่องที่แม้แต่นักคิดผู้เฉียบแหลมก็ยังให้ข้อยุติที่สำคัญ ๆ โดยใช้คำเดียวกันในความหมายต่าง ๆ กัน ข้าพเจ้าจะพยายามหลีกเลี่ยงอันตรายเหล่านี้ ข้าพเจ้าจะพยายามโดยตลอดไปที่จะกล่าวอย่างชัดเจนว่าข้าพเจ้าหมายความว่าอย่างไรสำหรับถ้อยคำที่มีความสำคัญ และจะใช้ถ้อยคำเช่นนั้นในความหมายนั้นเรื่อยไปโดยไม่ให้มีความหมายอย่างอื่นอีก ข้าพเจ้าขอร้องให้ท่านผู้อ่านสังเกตและจดจำคำจำกัดความที่จะได้ให้ไว้เช่นนี้ เพราะมิฉะนั้นแล้วข้าพเจ้าก็ไม่หวังว่าจะสามารถทำให้ตนเองเป็นที่เข้าใจแก่ท่านผู้อ่านได้ถูกต้อง ข้าพเจ้าจะไม่พยายามให้ความหมายแก่คำตามอำเภอใจ หรือประดิษฐ์คำใหม่

ขึ้น ถึงแม้เมื่อการกระทำเช่นนั้นจะง่ายก็ตาม แต่จะใช้คำตามที่ใช้กันอยู่ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ จะพยายามเพียงเพื่อให้ความหมายของคำมีความแน่นอนตายตัวเพื่อให้สามารถแสดงถึงความคิดได้อย่างชัดเจนเท่านั้น

หน้าที่ของเราที่ปรากฏอยู่แล้วก็คือจะต้องพิสูจน์ว่าที่จริงแล้วค่าแรงนั้นถูกชักออกมาจากทุนใช่หรือไม่ ในขั้นเริ่มต้นขอให้มาทำความตกลงกันก่อนว่าเราหมายความว่าอย่างไรสำหรับคำว่า "ค่าแรง" และ "ทุน" สำหรับคำแรกนั้น นักเขียนทางเศรษฐศาสตร์ได้ให้ความหมายไว้อย่างแน่นอนเพียงพอแล้ว แต่การใช้คำหลังในวิชาเศรษฐศาตร์ยังคลุมเครือต้องการการตรวจสอบอย่างถี่ถ้วน

ตามที่ใช้กันโดยทั่วไป "ค่าแรง" หมายถึงค่าชดเชยอันจ่ายให้แก่ผู้รับจ้างเป็นค่าบริการของเขา และเราพูดว่าคนผู้หนึ่ง "ทำงานเพื่อค่าแรง" เพื่อแยกให้เห็นโดยเด่นชัดจากคนอีกผู้หนึ่งที่ "ทำงานเพื่อตนเอง" การใช้คำนี้มีความหมายแคบลงอีกด้วยนิสัยความเคยชินต่อการใช้เฉพาะกับค่าชดเชยที่จ่ายให้แก่แรงงานที่ทำด้วยมือ เราไม่พูดว่าค่าแรงสำหรับคนชั้นวิชาชีพ ผู้จัดการ หรือเสมียน แต่เรียกว่า ค่าธรรมเนียม(fees) ค่านายหน้า(commissions) หรือเงินเดือน(salaries) ดังนั้นความหมายโดยทั่วไปของคำว่าค่าแรงจึงเป็นค่าชดเชยที่จ่ายให้แก่ผู้รับจ้างทำงานด้วยมือ แต่ในทางเศรษฐศาสตร์ คำว่าค่าแรงมีความหมายกว้างขวางกว่ามากและหมายถึงผลตอบแทนสำหรับการใช้ความพยายามทุกประเภท เพราะว่าตามที่นักเศรษฐศาสตร์อธิบายนั้นตัวการหรือปัจจัยในการผลิตมีสามประการคือ ที่ดิน แรงงานและทุน และผลิตผลส่วนที่ตกแก่ปัจจัยที่สองนั้นนักเศรษฐศาสตร์เรียกว่าค่าแรง

ดังนั้นคำว่าแรงงานจึงหมายถึงความพยายาม(exertion)ของมนุษย์ทุกประการในการผลิตเศรษฐทรัพย์ และค่าแรง ซึ่งได้แก่ผลิตผลส่วนที่ตกแก่แรงงาน ย่อมหมายถึงรางวัลทุกประการสำหรับความพยายามเช่นนั้น ดังนั้นในความหมายของคำว่าค่าแรงในทางเศรษฐศาสตร์จึงไม่มีข้อแตกต่างในเรื่องชนิดของแรงงาน หรือในเรื่องที่ว่ารางวัลสำหรับแรงงานนั้นจะได้รับจากผู้จ้างหรือไม่ แต่ค่าแรงหมายถึงผลตอบแทนที่ได้รับสำหรับการใช้แรงงาน ซึ่ง

แตกต่างกับผลตอบแทนที่ได้รับสำหรับการใช้ทุน และผลตอบแทนที่ผู้ถือครองที่ดินได้รับสำหรับการใช้ที่ดิน ผู้ที่ทำการเพาะปลูกให้แก่ตนเองย่อมจะได้รับค่าแรงเป็นผลิตผลจากที่ดินนั้น เช่นเดียวกับที่ถ้าเขาใช้ทุนของเขาเองและเป็นเจ้าของที่ดินเองด้วยแล้วเขาก็จะได้รับดอกเบี้ยและค่าเช่าด้วย ค่าแรงของนายพรานก็คือสัตว์ที่เขาฆ่าได้ ค่าแรงของคนหาปลาก็คือปลาที่เขาจับได้ ทองคำที่ผู้ขุดทองด้วยตนเองร่อนได้ก็เป็นค่าแรงของเขาเช่นเดียวกับเงินตราที่ผู้ซื้อแรงงานจากคนงานเหมืองถ่านหินจ่ายให้แก่คนงานนั้น* และตามที่แอดัม สมิธแสดงไว้ ผลกำไรอันสูงของร้านค้าย่อยนั้นส่วนมากเป็นค่าแรงของเจ้าของร้านโดยเป็นค่าชดเชยแรงงานของเขามิใช่ค่าชดเชยทุนของเขา กล่าวสั้น ๆ อะไรก็ตามที่ได้รับในฐานะผลลัพธ์หรือรางวัลของความพยายาม (exertion) ล้วนแต่เป็น "ค่าแรง" ทั้งสิ้น

เท่านี้ก็เพียงพอแล้วสำหรับความจำเป็นที่จะต้องสังเกตเกี่ยวกับคำว่า "ค่าแรง"ในขณะนี้ แต่ข้อสำคัญจะต้องระลึกถึงความหมายของคำไว้ในใจเสมอ เพราะว่าในงานเขียนที่เป็นมาตรฐานทางเศรษฐศาสตร์นั้นความหมายของคำว่าค่าแรงเช่นนี้ปรากฏเป็นที่แจ่มชัดไม่มากก็น้อย ซึ่งหลังจากนั้นก็จะลืมนึกถึง

แต่เป็นการยากที่จะขจัดความคลุมเครือออกไปจากความคิดเกี่ยวกับทุน ซึ่งทำความลำบากให้อย่างยิ่งและยากที่จะกำหนดการใช้คำนี้โดยมีหลักเกณฑ์ให้แน่นอนลงไป ในการพูดกันโดยธรรมดาสามัญนั้นสรรพสิ่งต่างๆทุกชนิดซึ่งมีมูลค่าหรือซึ่งจะให้ผลตอบแทนได้ก็ถือว่าเป็นทุนรวม ๆ กันไป แต่นักเขียนทางเศรษฐศาสตร์มีความเห็นแตกต่างกันมากจนไม่อาจจะกล่าวได้ว่าคำนี้มีความหมายที่แน่นอน ขอให้เราเปรียบเทียบคำจำกัดความที่นักเขียนตัวอย่างบางคนให้ไว้ :

"ส่วนของมูลภัณฑ์(stock)ของมนุษย์" แอดัม สมิธ (Book II, Chap. I) กล่าว "ที่เขาคาดว่าจะให้รายได้แก่เขาเรียกว่าทุนของเขา" และท่านได้กล่าวต่อไปว่า ทุนของประเทศหรือสังคมหนึ่ง ๆ ประกอบด้วย (1) เครื่องจักรกลและเครื่องมือในการประกอบอาชีพซึ่งช่วย

* นี่เป็นที่ยอมรับกันในการพูดทั่วไปในแคลิฟอร์เนีย ซึ่งนักหาแร่เรียกสิ่งที่ตนทำมาหาได้ว่า "ค่าแรง" และกล่าวว่าได้ค่าแรงสูงหรือต่ำแล้วแต่จำนวนทองคำที่ได้มา

อำนวยความสะดวกแก่แรงงานและทำให้ใช้แรงงานได้น้อยลง (2) อาคารซึ่งไม่ใช่ที่พักอาศัยแต่ที่อาจถือได้ว่าเป็นเครื่องมือในการประกอบอาชีพ เช่น ร้านค้า โรงนา ฯลฯ (3) สิ่งปรับปรุงที่ดินซึ่งทำให้ที่ดินเหมาะแก่การเพาะปลูกยิ่งขึ้น (4) ความสามารถของพลเมืองทั้งหลายที่ขวนขวายหาใส่ตนและเป็นประโยชน์ (5) เงินตรา (6) เสบียงอาหารในมือของผู้ผลิตและผู้จำหน่ายซึ่งหวังว่าจะได้กำไรจากการขาย (7) วัสดุสำหรับทำสิ่งประดิษฐ์หรือสิ่งประดิษฐ์ที่สำเร็จเพียงบางส่วนซึ่งยังอยู่ในมือของผู้ผลิตหรือผู้จำหน่าย (8) สิ่งของที่ทำสำเร็จแล้วแต่ยังอยู่ในมือของผู้ผลิตหรือผู้จำหน่าย 4 ข้อแรกในจำนวนนี้ แอดัม สมิธ ถือเป็นทุนประจำ และ 4 ข้อหลังเป็นทุนหมุนเวียน แต่สำหรับความมุ่งหมายของเราแล้ว เราไม่จำเป็นต้องสังเกตความแตกต่างแต่อย่างใด

คำจำกัดความของริคาร์โด คือ :

"ทุนคือเศรษฐทรัพย์ของประเทศชาติส่วนที่ใช้ในการผลิตและประกอบด้วย อาหาร เครื่องนุ่งห่ม เครื่องมือ วัตถุดิบ เครื่องจักรกล ฯลฯ อันจำเป็นที่จะทำให้แรงงานเกิดผล" – Principles of Political Economy, Chap. V.

จะเห็นได้ว่าคำจำกัดความนี้แตกต่างกับคำจำกัดความของแอดัม สมิธอย่างมาก โดยที่ไม่นับสิ่งต่าง ๆ หลายสิ่งว่าเป็นทุน ซึ่งสิ่งเหล่านั้นแอดัม สมิธถือว่าเป็นทุน – เช่น ความสามารถที่ขวนขวายใส่ตน สิ่งสำหรับรสนิยมหรือของฟุ่มเฟือยในมือของผู้ผลิตหรือผู้จำหน่าย และถือว่าบางสิ่งเป็นทุนซึ่งแอดัม สมิธไม่ถือ – เช่น อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ฯลฯ ในมือของผู้บริโภค

McCulloch ให้คำจำกัดความว่า :

"ทุนของชาติหนึ่ง ๆ โดยแท้จริงแล้วย่อมหมายถึงทุกส่วนของผลิตผลจากอุตสาหกรรมซึ่งมีอยู่ในชาตินั้น ๆ และอาจนำมาใช้ได้<u>โดยตรง</u>เพื่อสนับสนุนการดำรงชีพของมนุษย์หรือเพื่ออำนวยความสะดวกในการผลิต" – Notes on Wealth of Nations, Book II, Chap. I.

คำจำกัดความนี้เป็นไปตามแนวของริคาร์โด แต่กว้างขวางกว่า ในขณะที่ไม่ถือว่าสิ่งที่ไม่สามารถจะช่วยการผลิตได้ทุกสิ่งเป็นทุน ก็ได้ถือว่าทุกสิ่งที่สามารถจะช่วยการผลิตได้เป็นทุน โดยไม่คำนึงถึงการใช้จริงหรือความจำเป็นที่จะต้องใช้ – ม้าที่ลากรถสำหรับนั่ง

เที่ยว ตามความเห็นของ McCulloch ตามที่เขาได้กล่าวไว้นั้น ก็เป็นทุนเท่าเทียมกับม้าที่ลากคันไถ เพราะว่าถ้าเกิดความจำเป็นก็อาจนำม้านั้นมาใช้ไถนาได้

John Stuart Mill ซึ่งเดินตามแนวทั่วไปของ Ricardo และ McCulloch มิได้ถือว่าการใช้หรือความสามารถที่จะนำมาใช้ได้ เป็นเครื่องพิสูจน์ความเป็นทุน แต่ถือว่าความตั้งใจที่จะใช้เป็นเครื่องพิสูจน์ ท่านกล่าวว่า:

"สิ่งใดก็ตามที่มุ่งหมายสำหรับแรงงานที่ใช้ในการผลิตเพื่อให้เป็นที่พักอาศัย เครื่องคุ้มครอง เครื่องมือและวัสดุซึ่งเป็นที่ต้องการสำหรับการผลิตนั้น ๆ และเพื่อเลี้ยงดูหรือดำรงไว้ซึ่งกรรมกรด้วยวิธีอื่น ๆ ในระหว่างกระบวนการ สิ่งนั้นคือทุน" – Principles of Political Economy, Book I, Chap. IV.

ข้อความที่ยกมากล่าวนี้ย่อมแสดงความเห็นที่แตกต่างกันของบรรดาผู้เชี่ยวชาญได้อย่างเพียงพอ ยิ่งในหมู่นักเขียนที่ไม่ค่อยมีชื่อเสียงด้วยแล้วความแตกต่างกันยิ่งมีมากขึ้นดังที่ตัวอย่างเพียง 2-3 ตัวอย่างจะแสดงให้เห็นได้อย่างเพียงพอ

ศาสตราจารย์ Wayland ซึ่งหนังสือ "Elements of Political Economy" ของท่านได้เป็นตำราที่นิยมกันมานานแล้วในสถาบันต่าง ๆ ทางการศึกษาของอเมริกันที่มีท่าแสดงว่ามีการสอนวิชาเศรษฐศาสตร์กัน ได้ให้คำจำกัดความที่เข้าใจได้ง่ายว่า

"คำว่าทุนนั้นใช้กันเป็น 2 ความหมาย ในด้านที่เกี่ยวกับผลิตผล คำนี้หมายถึงวัตถุใด ๆ ที่จะมีการใช้ความพยายามกระทำต่อวัตถุนั้น ในด้านอุตสาหกรรม คำนี้หมายถึงวัสดุที่อุตสาหกรรมกำลังจะทำให้มีมูลค่าขึ้น สิ่งที่อุตสาหกรรมได้ทำให้มีมูลค่าขึ้นแล้ว เครื่องมือที่ใช้สำหรับทำให้เกิดมูลค่าขึ้นแก่สิ่งอื่น รวมทั้งเครื่องยังชีพ ซึ่งค้ำจุนชีวิตในขณะที่เขากำลังปฏิบัติงาน" – Elements of Political Ecomomy, Book I,
Chap. I.

Henry C. Carey ชาวอเมริกันผู้เผยแพร่ลัทธิคุ้มครอง (Protectionism) ได้ให้คำจำกัดความของคำว่าทุนไว้ว่า "เครื่องมือซึ่งคนเราใช้เพื่อให้ได้เป็นนายเหนือธรรมชาติ ซึ่งรวมทั้งกำลังร่างกายและกำลังจิตของตนเองด้วย" ศาสตราจารย์ Perry ผู้สนับสนุนการค้าเสรี (free trader) แห่งรัฐแมสซาชูเซตส์ได้คัดค้านคำจำกัดความนี้อย่างเหมาะสมยิ่งว่าทำให้เกิดความสับสนขึ้นอย่างหมดหวังระหว่างทุนกับแรงงาน และแล้วตัวท่านเองก็ได้ทำให้เกิดความสับสนขึ้นอย่างหมดหวังระหว่างทุนกับที่ดินโดยการให้คำจำกัดความของทุนว่า "สิ่งอันมีค่าใด ๆ ก็ตามภายนอกตัวมนุษย์ ซึ่งเมื่อใช้แล้วจะเกิดเงินเพิ่มขึ้นหรือเกิดผลกำไรเป็นเงิน" Mr. Wm. Thornton นักเขียนที่มีชื่อเสียงทางเศรษฐศาสตร์ของอังกฤษได้เริ่มการตรวจสอบอย่างละเอียดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างแรงงานกับทุน ("On Labor") โดยกล่าวว่าเขาจะรวมที่ดินเข้าเป็นทุน ซึ่งเปรียบเสมือนผู้ที่กำลังจะสอนวิชาพีชคณิตจะเริ่มต้นด้วยการประกาศว่าเขาจะถือว่าเครื่องหมายบวกกับเครื่องหมายลบมีความหมายอย่างเดียวกันและมีค่าเท่ากัน นักเขียนอเมริกันซึ่งมีชื่อเสียงเช่นเดียวกันคือ ศาสตราจารย์ Francis A. Walker ได้ประกาศเช่นเดียวกันในหนังสืออันละเอียดของท่านชื่อ "The Wages Question." นักเขียนอังกฤษอีกท่านหนึ่งคือ N.A. Nicholson ("The Science of Exchanges," London, 1873) ดูเหมือนว่าจะเป็นผู้ขึ้นถึงจุดสูงสุดแห่งความเฉาโฉด (absurdity) โดยประกาศในวรรคหนึ่ง (หน้า 26) ว่า "ทุนนั้นย่อมจะต้องสะสมไว้ด้วยการออม"และในวรรคติดกันนั้นก็ได้กล่าวว่า "ที่ดินซึ่งก่อให้เกิดพืชผล ดันไถซึ่งพลิกดิน แรงงานซึ่งเกี่ยวกับผลิตผลและตัวผลิตผลเอง ย่อมเป็นทุนเช่นเดียวกันทั้งสิ้น ถ้าการใช้สิ่งเหล่านี้จะทำให้เกิดผลกำไรเป็นเงินทองขึ้นมา" แต่การจะออมให้เกิดการสะสมของที่ดินและแรงงานได้อย่างไรนั้นเขามิได้แสดงท่าว่าจะอธิบายไว้ในที่ใดเลย โดยทำนองเดียวกัน ศาสตราจารย์ Amasa Walker นักเขียนมาตร-ฐานชาวอเมริกันท่านหนึ่ง (หน้า 66, "Science of Wealth") ที่แรกก็ประกาศว่าทุนเกิดจากการออมแรงงานสุทธิ แล้วในข้อความติด ๆ กันนั้นก็ประกาศว่าที่ดินเป็นทุน

ข้าพเจ้าอาจจะพูดเรื่องนี้ต่อไปได้อีกหลายหน้ากระดาษโดยแสดงให้เห็นการให้คำจำกัดความที่ขัดแย้งกับคำจำกัดความอื่นและคำจำกัดความที่ขัดแย้งกันอยู่ในตัวเอง แต่จะไม่เกิดผลอย่างไรนอกจากทำให้ท่านผู้อ่านรู้สึกเหนื่อยหน่าย ไม่มีความจำเป็นอย่างไรที่จะหยิบยกเอามาอ้างให้มากขึ้น ตัวอย่างที่กล่าวเหล่านั้นนับว่าเพียงพอแล้วที่จะแสดงให้เห็นว่าความเข้าใจเกี่ยวกับคำว่า "ทุน" นั้นมีอยู่แตกต่างกันกว้างขวางเพียงใด ผู้ที่ต้องการเห็นตัวอย่าง "ความสับสนที่สับสนกันอย่างเลวร้าย" ซึ่งมีอยู่ในบรรดาศาสตราจารย์ทางเศรษฐศาสตร์ทั้งหลายเกี่ยวกับเรื่องนี้ให้มากขึ้นอีกก็อาจจะหาได้ตามห้องสมุดที่มีงานเขียนของท่านศาสตราจารย์เหล่านี้วางอยู่เคียงข้างกัน

เราจะให้ชื่อสิ่งใดว่าอย่างไรนั้นแทบจะไม่เป็นเรื่องแตกต่างกันแต่อย่างใดถ้าในเมื่อเราใช้ชื่อนั้นแล้วเราถือว่าเป็นสิ่งนั้น ๆ เรื่อยไปโดยไม่นึกไปถึงสิ่งอื่น แต่ความยุ่งยากซึ่งเกิดขึ้นในการอธิบายเหตุผลทางเศรษฐศาสตร์จากคำจำกัดความอันคลุมเครือและแตกต่างกันของคำว่าทุนเหล่านี้ก็คือว่าเราใช้คำนี้ในความหมายพิเศษตามคำจำกัดความเฉพาะในการอธิบายเหตุผลนั้น แต่ในการให้ข้อยุติจริง ๆ เรามักจะใช้หรืออย่างน้อย

ที่สุดก็มักจะเข้าใจกันตามความหมายทั่ว ๆ ไปที่แน่นอนอันหนึ่ง ตัวอย่างเช่นเมื่อพูดว่าค่าแรงถูกชักออกมาจากทุน คำว่าทุนในที่นี้เป็นที่เข้าใจกันในความหมายเช่นเดียวกับเมื่อเรากล่าวถึงความขาดแคลนหรือความอุดมสมบูรณ์ของทุน การเพิ่มหรือลดทุน การทำลายหรือหรือการเพิ่มพูนทุน – ซึ่งเป็นความหมายที่เข้าใจกันโดยทั่วไปและแน่นอนซึ่งแยกทุนออกจากปัจจัยอื่น ๆ ในการผลิต คือที่ดินและแรงงาน และซึ่งแยกทุนออกจากสิ่งที่คล้ายคลึงกันซึ่งใช้สำหรับบำบัดความต้องการเท่านั้นด้วย ที่จริงแล้วคนส่วนมากเข้าใจดีเพียงพอว่าทุนคืออะไรจนกระทั่งเมื่อเขาจะเริ่มนิยามศัพท์นี้ และข้าพเจ้าคิดว่างานเขียนของนักเขียนทางเศรษฐศาสตร์จะแสดงให้เห็นว่าท่านที่ให้คำจำกัดความแตกต่างกันอย่างมากเหล่านี้ต่างใช้คำนี้ตามความหมายที่เข้าใจกันโดยทั่วไปเช่นเดียวกันในทุกกรณีเว้นแต่ในการนิยามศัพท์และการอธิบายเหตุผลโดยอาศัยนิยามนั้น ๆ

ความหมายโดยทั่วไปของคำนี้ก็คือ เศรษฐทรัพย์ที่อุทิศเพื่อจัดหาเศรษฐทรัพย์ให้มากขึ้น ดร. แอดัม สมิธได้บรรยายถึงความคิดทั่วไปนี้อย่างถูกต้องเมื่อเขากล่าวว่า "มูลภัณฑ์ (Stock) ของมนุษย์ส่วนที่เขาคาดว่าจะให้รายได้แก่เขาเรียกว่าทุนของเขา" และทุนของประชาคมแห่งหนึ่ง ๆ ก็คือผลรวมของมูลภัณฑ์แต่ละส่วนหรือมูลภัณฑ์ส่วนรวมส่วนที่คาดว่าจะจัดหาเศรษฐทรัพย์ให้มากขึ้นได้ นี่ยังเป็นความหมายสืบเนื่อง (derivative sense) ของคำอีกด้วย คำว่าทุนตามที่นักภาษาศาสตร์สืบหาร่องรอยได้นั้นสืบเนื่องมาถึงเราจากสมัยที่มีการคำนวณเศรษฐทรัพย์กันเป็นจำนวนวัวควายและรายได้ของคนเราขึ้นอยู่กับจำนวนหัวของ

วัวควายที่ได้เพิ่มขึ้น

ความยุ่งยากซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการใช้คำว่าทุนให้เป็นศัพท์ที่แน่นอนและซึ่งปรากฏในการถกแถลงเกี่ยวกับการเมืองและสังคมในปัจจุบันอย่างเด่นชัดยิ่งกว่าในการนิยามศัพท์ของนักเขียนทางเศรษฐศาสตร์เสียอีกนั้นเกิดจากข้อเท็จจริง 2 ประการ – ประการที่หนึ่งสิ่งของบางประเภทซึ่งเมื่อเอกชนได้เป็นเจ้าของแล้วก็เปรียบเสมือนได้เป็นเจ้าของทุน แต่ความจริงมิใช่ทุนของประชาคม และประการที่สอง สิ่งของชนิดเดียวกันอาจจะเป็นทุนหรือไม่เป็นก็ได้แล้วแต่ว่าจะอุทิศเพื่อความมุ่งหมายอะไร

ถ้าเรามีความเอาใจใส่ในข้อสังเกตต่าง ๆ เหล่านี้แม้แต่เพียงเล็กน้อยก็ไม่ควรจะมีความยุ่งยากในการทำให้เกิดความคิดที่แน่นอนและแจ่มแจ้งเพียงพอว่าคำว่าทุนหมายถึงอะไรบ้างตามที่ใช้กันโดยทั่วไป ความคิดเช่นนี้จะทำให้เราสามารถกล่าวได้ว่าสิ่งใดเป็นทุน สิ่งใดไม่เป็น และสามารถใช้คำได้โดยไม่คลุมเครือหรือพลาดพลั้ง

ที่ดิน แรงงานและทุนคือปัจจัยสามประการในการผลิต ถ้าเราจะระลึกว่าทุนเป็นศัพท์ที่ใช้ให้แตกต่างจากที่ดินและแรงงานเช่นนี้ เราก็จะเห็นได้ทันทีว่าสิ่งที่จัดอยู่ในคำหนึ่งคำใดในสองคำนี้แล้วโดยเหมาะสมจะไม่สามารถถือว่าเป็นทุนได้เลย คำว่าที่ดินย่อมไม่หมายถึงเฉพาะแต่ผิวโลกที่แตกต่างไปจากน้ำและอากาศเท่านั้น แต่หมายถึงสากลวัสดุทั้งมวลภายนอกตัวมนุษย์เอง เพราะว่าโดยการเข้าถึงที่ดินซึ่งถูกดึงออกมาเป็นร่างกายของมนุษย์แท้ ๆ เท่านั้นคนเราจึงจะสามารถสัมผัสหรือใช้ประโยชน์จากธรรมชาติได้ กล่าวสั้น ๆ คำว่าที่ดินหมายรวมถึงวัสดุ พลังและโอกาสโดยธรรมชาติทั้งปวง และดังนั้นสิ่งที่ธรรมชาติได้ให้มาอย่างเสรีจึงไม่อาจถือได้ว่าเป็นทุน ท้องทุ่งอันอุดม สายแร่อันมั่งคั่ง ธารน้ำตกซึ่งให้พลังงานอาจจะทำให้เจ้าของได้รับประโยชน์เท่าเทียมกับการเป็นเจ้าของทุน แต่การที่จะจัดสิ่งเหล่านี้เข้าเป็นทุนคือการทำลายความแตกต่างระหว่างที่ดินกับทุนและทำให้คำทั้งสองนี้ไร้ความหมายในด้าน

ความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ในทำนองเดียวกัน คำว่าแรงงานก็หมายถึงความพยายามทั้งมวลของมนุษย์ และดังนั้นพลังของมนุษย์ไม่ว่าจะโดยธรรมชาติหรือขวนขวายหามาจึงไม่อาจถือได้ว่าเป็นทุน โดยทั่ว ๆ ไปเรามักกล่าวว่า ความรู้ ความชำนาญหรือความอุตสาหะของมนุษย์เป็นทุนของเขา แต่นี่เป็นการใช้ภาษาแบบอุปมาซึ่งจะต้องงดเว้นเสียในการอธิบายเหตุผลที่มุ่งเอาความละเอียดแน่นอน การมีคุณลักษณะเหล่านี้สูงอาจทำให้บุคคลหนึ่ง ๆ มีรายได้เพิ่มขึ้นเช่นเดียวกับผลของทุน และการที่ความรู้ ความชำนาญหรือความอุตสาหะของประชาคมหนึ่ง ๆ เพิ่มขึ้นก็อาจมีผลในการเพิ่มผลิตกรรมเช่นเดียวกับการมีทุนเพิ่มขึ้น แต่ผลนี้เกิดจากพลังที่เพิ่มขึ้นของแรงงาน มิใช่ทุน ลูกปืนที่มีความเร็วสูงขึ้น อาจทำให้เกิดความสะเทือนได้เช่นเดียวกับการที่มีน้ำหนักมากขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม น้ำหนักก็เป็นสิ่งหนึ่ง ความเร็วก็เป็นอีกสิ่งหนึ่ง

ดังนั้นเราจะต้องแยกเอาทุกสิ่งที่อาจจัดรวมอยู่ในที่ดินหรือแรงงานได้ออกจากประเภทของทุนเสีย โดยการกระทำเช่นนี้ก็จะคงเหลือแต่สิ่งซึ่งมิใช่ทั้งที่ดินและแรงงาน แต่ซึ่งเป็นผลมาจากการรวมปัจจัยดั้งเดิม (original factors) ในการผลิตทั้งสองประการนี้เข้าด้วยกัน สิ่งใด ๆ ก็ตามจะเป็นทุนมิได้ถ้ามิได้ประกอบด้วยปัจจัยทั้งสองนี้ – นั่นคือ สิ่งใด ๆ ก็ตามจะเป็นทุนมิได้ถ้ามิใช่เศรษฐทรัพย์

แต่ความคลุมเครือในการใช้คำว่าเศรษฐทรัพย์อันมีความหมายกว้างขวางนี้เองที่ทำให้เกิดความคลุมเครือหลายประการซึ่งทำความยุ่งยากให้แก่คำว่าทุน

ตามที่ใช้กันโดยทั่วไป คำว่า "เศรษฐทรัพย์" จะใช้กับสิ่งใดก็ได้ถ้าสิ่งนั้นมีราคาในการแลกเปลี่ยน แต่ในเมื่อใช้เป็นศัพท์ทางเศรษฐศาสตร์แล้วจะต้องจำกัดอยู่เฉพาะกับความหมายที่แน่นอนอันหนึ่ง เพราะว่ามีหลายสิ่งที่พูดกันโดยธรรมดาว่าเป็นเศรษฐทรัพย์ซึ่งเมื่อคิดเป็นส่วนรวมหรือโดยทั่วไปแล้วจะมิสามารถถือเป็นเศรษฐทรัพย์ได้เลย สิ่งเหล่านั้นมีมูลค่าในการแลกเปลี่ยนและโดยทั่วไปกล่าวกันว่าเป็นเศรษฐทรัพย์เนื่องจากถ้าคิดถึงระหว่าง

เอกชนด้วยกันหรือระหว่างกลุ่มชน สิ่งดังกล่าวเป็นอำนาจทำให้ได้มาซึ่งเศรษฐทรัพย์ แต่สิ่งดังกล่าวมิใช่เศรษฐทรัพย์โดยแท้จริงโดยเหตุที่การเพิ่มหรือลดสิ่งเหล่านี้มิได้กระทบกระเทือนผลรวมของเศรษฐ-ทรัพย์เลย สิ่งดังกล่าวได้แก่พันธบัตร ใบจำนอง หนังสือสัญญากู้เงิน ตั๋วเงินหรือข้อกำหนดอื่น ๆ ในการโอนเศรษฐทรัพย์ สิ่งดังกล่าวได้แก่ทาสซึ่งมูลค่าของพวกนี้ก็แสดงเพียงแต่อำนาจของชนชั้นหนึ่งที่จะริบเอาสิ่งที่ชนอีกชั้นหนึ่งทำหามาได้ สิ่งดังกล่าวได้แก่ที่ดินหรือโอกาสอื่น ๆ ตามธรรมชาติซึ่งมูลค่าของมันเป็นผลมาจากการยอมรับรู้สิทธิ์ของคนบางคนในการใช้สิ่งนั้น ๆ แต่ผู้เดียวและซึ่งแสดงแต่เพียงอำนาจซึ่งเจ้าของได้มาในลักษณะดังกล่าวสำหรับที่จะเรียกร้องส่วนแบ่งจากเศรษฐทรัพย์ซึ่งผู้ที่ใช้ที่ดินหรือโอกาสเหล่านั้นเป็นผู้ผลิตขึ้นมา การเพิ่มจำนวนพันธบัตร ใบจำนอง หนังสือสัญญากู้เงินหรือตั๋วเงิน ย่อมไม่สามารถจะเพิ่มเศรษฐทรัพย์ของประชาคมที่มีทั้งผู้ที่สัญญาว่าจะจ่ายและผู้ที่มีสิทธิได้รับ การเอาพลเมืองส่วนหนึ่งลงเป็นทาสไม่อาจจะเพิ่มเศรษฐทรัพย์ของพลเมืองส่วนรวมได้เพราะว่าสิ่งที่ผู้เป็นนายได้รับก็คือสิ่งที่ผู้ตกเป็นทาสต้องสูญเสียไป การเพิ่มราคาที่ดินมิได้หมายถึงการเพิ่มเศรษฐทรัพย์ของส่วนรวม เพราะว่าสิ่งที่เจ้าของที่ดินได้รับจากการที่ราคาสูงขึ้นก็คือสิ่งที่ผู้ซื้อซึ่งเป็นผู้จ่ายให้แก่เจ้าของที่ดินจะต้องสูญเสียไป และบรรดาเศรษฐทรัพย์สัมพัทธ์ (relative wealth) เช่นนี้ทั้งหมดซึ่งตามความคิดและคำกล่าวทั่ว ๆ ไป และตามพระราชบัญญัติและกฎหมายมิได้แยกแตกต่างจากเศรษฐทรัพย์แท้จริง (actual wealth) นั้นเราสามารถจะทำลายล้างได้โดยสิ้นเชิงโดยไม่ต้องทำลายหรือใช้สิ่งใดนอกไปจากหมึกเพียง 2-3 หยดกับกระดาษแผ่นเดียว ด้วยการใช้อำนาจทางการเมืองอันใหญ่ยิ่งออกพระราชบัญญัติเราอาจจะยกเลิกหนี้สิน ปลดปล่อยทาสและทำให้ที่ดินกลับเป็นทรัพย์สินส่วนรวมร่วมกันของพลเมืองทั้งมวลอีกได้โดยเศรษฐทรัพย์ส่วนรวมมิได้ลดลงไปเลยแม้เพียงนิดเดียวเพราะว่าสิ่งที่บางคนจะสูญเสียไปนั้นคนอื่นก็จะได้มา จะไม่มีการทำลายเศรษฐทรัพย์เช่นเดียวกับที่ไม่มีการทำให้เกิดเศรษฐ-ทรัพย์เมื่อพระนางอิลิซาเบธ ทิวเดอร์ทรงทำความร่ำรวยให้แก่ข้าราชสำนักที่โปรดปรานด้วย

การให้สิทธิผูกขาด หรือเมื่อซาร์ Boris Godoonof ทรงทำให้ชาวนารัสเซียต้องกลายเป็นทรัพย์สินที่ซื้อขายกันได้ไป

ดังนั้นสิ่งที่มีมูลค่าในการแลกเปลี่ยนจึงมิใช่เศรษฐทรัพย์ไปเสียทั้งหมดตามความหมายในทางเศรษฐศาสตร์ สิ่งที่จะเป็นเศรษฐทรัพย์ได้ก็คือสิ่งที่เมื่อผลิตออกมาแล้วจะเพิ่ม หรือเมื่อทำลายไปแล้วจะลดเศรษฐทรัพย์ส่วนรวม ถ้าเราพิจารณาว่าสิ่งเหล่านี้เป็นอะไรและมีลักษณะอย่างไรแล้ว เราก็จะไม่ต้องประสบความยุ่งยากในการนิยามศัพท์คำว่าเศรษฐทรัพย์

เมื่อเรากล่าวว่าประชาคมหนึ่ง ๆ มีเศรษฐทรัพย์เพิ่มขึ้น — เช่นเมื่อเราพูดว่าอังกฤษมีเศรษฐทรัพย์เพิ่มขึ้นนับแต่พระนางวิกตอเรียขึ้นครองราชย์ หรือพูดว่าแคลิฟอร์เนียมั่งคั่งขึ้นกว่าเมื่อเป็นดินแดนของเม็กซิโกนั้น — เรามิได้หมายความว่ามีที่ดินเพิ่มขึ้น หรือพลังธรรมชาติของแผ่นดินมีสูงขึ้น หรือว่ามีพลเมืองเพิ่มขึ้น เพราะว่าถ้าเราปรารถนาจะแสดงความคิดนั้นเราจะพูดว่ามีประชากรเพิ่มขึ้น และก็มิใช่จะหมายความว่าหนี้สินที่บางคนคิดอยู่กับคนอื่นในกลุ่มเดียวกันจะเพิ่มขึ้น แต่เราหมายความว่ามีการเพิ่มขึ้นของบางสิ่งที่มองเห็นได้ มีมูลค่าแท้จริงมิใช่มูลค่าสัมพัทธ์เท่านั้น — เช่น อาคาร วัวควาย เครื่องมือ เครื่องจักรกล ผลิตผลทางเกษตรและแร่ธาตุ สินค้าประดิษฐกรรม เรือ รถ เครื่องเรือนและสิ่งอื่น ๆ ทำนองเดียวกัน การเพิ่มของสิ่งเหล่านี้เป็นการเพิ่มของเศรษฐทรัพย์ การลดสิ่งเหล่านี้เป็นการลดเศรษฐทรัพย์ และประชาคมที่มีสิ่งเหล่านี้มากที่สุดตามอัตราส่วนกับจำนวนพลเมืองย่อมเป็นประชาคมที่มั่งคั่งที่สุด ลักษณะร่วมกันของสิ่งเหล่านี้คือเป็นสสารหรือผลิตผลตามธรรมชาติซึ่งมนุษย์ได้ใช้แรงงานตกแต่งปรับปรุงให้เหมาะสมกับที่มนุษย์จะใช้ประโยชน์หรือบำบัดความต้องการ มูลค่าของสิ่งเหล่านี้ขึ้นอยู่กับปริมาณแรงงานโดยเฉลี่ยที่ต้องใช้ในการผลิตสิ่งเดียวกัน

ดังนั้นตามความหมายทางเศรษฐศาสตร์ เศรษฐทรัพย์ก็คือผลิตผลธรรมชาติ

ซึ่งมนุษย์ได้ใช้ความพยายามหามา เคลื่อนย้าย ผสมกัน แยกออกหรือปรับปรุงโดยวิธีอื่น ๆ เพื่อให้เหมาะสมสำหรับที่จะสนองความปรารถนาของมนุษย์ หรืออีกนัยหนึ่งเศรษฐทรัพย์ก็คือแรงงานที่ใส่เข้าไปในวัตถุในลักษณะที่จะสะสมกำลังแรงงานของมนุษย์เช่นเดียวกับที่ความร้อนจากดวงอาทิตย์ถูกสะสมไว้ในถ่านหิน ทั้งนี้เพื่อสนองความปรารถนาของมนุษย์ เศรษฐทรัพย์นั้นมิใช่จะเป็นความมุ่งหมายทั้งสิ้นเพียงอย่างเดียวของแรงงาน เพราะว่ายังมีการใช้แรงงานเพื่อสนองความปรารถนาโดยตรงอีกประการหนึ่ง แต่เศรษฐทรัพย์เป็นจุดประสงค์และเป็นผลของสิ่งที่เราเรียกว่าแรงงานผลิตหรือแรงงานที่ให้ผลิตผล (productive labor) – นั่นคือแรงงานที่ทำให้วัตถุต่าง ๆ มีมูลค่าขึ้นมา สิ่งที่ธรรมชาติให้แก่มนุษย์โดยมนุษย์ไม่ได้ใช้แรงงานประกอบมิใช่เศรษฐทรัพย์ และการใช้แรงงานก็มิใช่ว่าจะทำให้เกิดเศรษฐทรัพย์นอกจากจะทำให้มีผลิตผลที่เป็นรูปธรรมซึ่งมีความสามารถที่จะสนองความปรารถนาได้

โดยเหตุที่ทุนคือเศรษฐทรัพย์ซึ่งอุทิศเพื่อความมุ่งหมายบางประการ ดังนั้นจึงไม่มีสิ่งใดที่จะเป็นทุนได้ ถ้าไม่เข้ากับคำจำกัดความของคำว่าเศรษฐทรัพย์นี้ ถ้าได้ตระหนักถึงและจดจำสิ่งนี้ไว้ในใจ เราก็อาจจะขจัดความเข้าใจผิดที่ทำให้การอธิบายเหตุผลต้องเป็นโมฆะไป ความเข้าใจผิดที่บดบังความคิดของประชาชนทั่วไปและทำให้แม้แต่นักคิดที่เฉียบแหลมต้องตกไปอยู่ในเขาวงกตแห่งความขัดแย้ง

แต่ถึงแม้ทุนทุกชนิดจะเป็นเศรษฐทรัพย์ ก็มิใช่ว่าเศรษฐทรัพย์จะเป็นทุนไปเสียทั้งหมด ทุนเป็นแต่เพียงส่วนหนึ่งของเศรษฐทรัพย์ นั่นคือ เศรษฐทรัพย์ส่วนที่อุทิศเพื่อช่วยเหลือการผลิต ในการขีดเส้นคั่นระหว่างเศรษฐทรัพย์ที่เป็นทุนกับเศรษฐทรัพย์ที่ไม่เป็นทุนนี้เองที่ความเข้าใจผิดประเภทที่ 2 อาจเกิดขึ้นได้

ความผิดพลาดซึ่งข้าพเจ้าได้ชี้ให้เห็น และซึ่งนำเอาสิ่งที่แตกต่างโดยสาระหรือซึ่งมีอยู่แต่เพียงในรูปสัมพัทธ์มาปะปนกับเศรษฐทรัพย์และทุนนั้น บัดนี้ก็เป็นเพียงแต่ความผิดพลาดอย่างสามัญเท่านั้น เป็นความจริงที่ว่าความผิดพลาดนี้ได้แพร่ออกไปอย่างกว้างขวางและฝังรากลึก ผู้ที่เข้าใจผิดเช่นนี้ไม่เฉพาะแต่ชนชั้นที่ได้รับการศึกษาน้อยเท่านั้น แต่ดูเหมือนจะรวมทั้งส่วนใหญ่ของบรรดาบุคคลในประเทศทั้งหลายที่ก้าวหน้าแล้วเช่น อังกฤษ และสหรัฐฯ ผู้หล่อหลอมและชักจูงประชามติ ออกกฎหมายในรัฐสภา และใช้กฎหมายในศาลด้วย ยิ่งกว่านั้นยังปรากฏออกมาในการถกแถลงอธิบายของนักเขียนมืออ่อน ๆ ส่วนมากผู้ก่อภาระให้แก่สำนักพิมพ์และทำความมืดมนให้แก่ความรอบรู้ด้วยหนังสือจำนวนมากมายซึ่งขนานนามว่าหนังสือเศรษฐศาสตร์และซึ่งผ่านออกมาในฐานะตำราสำหรับผู้รู้เท่าไม่ถึงการณ์และในฐานะเป็นหลักฐานของผู้ทรงคุณวุฒิ (authority) สำหรับผู้ที่มิได้คิดด้วยตนเอง อย่างไรก็ตามมันก็เป็นเพียงความผิดพลาดโดยสามัญเท่านั้น โดยเหตุที่ไม่ได้รับความสนับสนุนจากบรรดานักเขียนที่ดีที่สุดในทางเศรษฐศาสตร์ ด้วยความพลาดพลั้งประการหนึ่งในหลายประการซึ่งก่อมลทินให้แก่ผลงานอันยิ่งใหญ่ของเขาและแสดงให้เห็นอย่างเด่นชัดถึงความไม่บริบูรณ์ของผู้ที่มีความสามารถสูงสุด แอดัม สมิธได้นับคุณสมบัติของบุคคลบางประการเป็นทุนด้วย ซึ่งไม่สอดคล้องกับนิยามศัพท์ดั้งเดิมของเขาที่ว่าทุนคือมูลภัณฑ์ซึ่งหวังว่าจะก่อให้เกิดผลประโยชน์ แต่บรรดาบุคคลสำคัญที่สุดที่สืบตำแหน่งแทนเขาได้หลีกเลี่ยงข้อผิดพลาดนี้ ในคำจำกัดความของริคาร์โด แม็คคัลล็อค และมิลล์ซึ่งได้กล่าวไว้แล้วไม่ปรากฏข้อผิดพลาดนี้ ทั้งในคำจำกัดความเหล่านี้และในคำจำกัดความของสมิธไม่ปรากฏข้อผิดพลาดสามัญนี้ซึ่งนำเอาสิ่งที่เป็นเพียงทุนโดยสัมพัทธ์มาปะปนกับทุนที่แท้จริง เช่น หลักฐานการกู้ยืม ราคาที่ดิน ฯลฯ แต่สำหรับสิ่งที่เป็นเศรษฐทรัพย์โดยแท้จริงนั้นคำจำกัดความของท่านเหล่านี้แตกต่างกันออกไปในระหว่างกันเองและแตกต่างกับคำจำกัดความของสมิธมากในเรื่องที่ว่าควรจะถือว่าอะไรเป็นทุน อะไรไม่เป็น ตัวอย่างเช่นมูลภัณฑ์ของพ่อค้าเพชรจะเป็นทุนตามนิยามศัพท์ของสมิธและอาหารหรือเครื่องนุ่งห่มของกรรมกรไม่เป็นทุน แต่ตามคำจำกัดความของริคาร์โดและแม็คคัลล็อคไม่ถือว่ามูลภัณฑ์ของพ่อค้าเพชรเป็นทุนเช่นเดียวกับคำจำกัดความของมิลล์ ถ้าเข้าใจกันตามที่คนส่วนมากจะเข้าใจข้อความที่ข้าพเจ้าอ้างไว้ แต่ตามที่ท่านได้อธิบายไว้ ข้อที่จะกำหนดว่าสิ่งใดเป็นทุนหรือไม่นั้นมิใช่ทั้งลักษณะและจุดหมายปลายทางของสิ่งนั้น ๆ แต่เป็นเจตนาของเจ้าของที่จะอุทิศสิ่งของหรือมูลค่าที่ได้รับจากการขายสิ่งเหล่านั้นเพื่อจัดหาเครื่องมือ วัสดุให้แก่แรงงานที่ให้ผลิตผล ตลอดจนการเลี้ยงดู

อย่างไรก็ดี คำจำกัดความทั้งหมดนั้นเห็นพ้องต้องกันในการที่ถือว่าอาหารและเครื่องนุ่งห่มของกรรมกรเป็นทุน ซึ่งสมิธมิได้ถือว่าเป็นทุน

ขอให้เราพิจารณานิยามศัพท์ทั้งสามนิยามนี้ซึ่งเป็นคำสอนที่ดีที่สุดในวิชาเศรษฐศาสตร์ในปัจจุบัน :

สำหรับนิยามศัพท์ของแม็คคัลล็อคที่ว่าทุนคือ "ทุกส่วนของผลิตผลจากอุต-สาหกรรมซึ่งอาจนำมาใช้ได้โดยตรงเพื่อสนับสนุนการดำรงชีวิตของมนุษย์หรือเพื่ออำนวยความสะดวกในการผลิต" นั้นย่อมมีข้อคัดค้านที่เห็นได้เด่นชัด ผู้ใดผู้หนึ่งอาจจะผ่านไปตามถนนสายสำคัญในเมืองเล็กเมืองใหญ่ที่กำลังเติบโตและมองเห็นร้านค้าอันเต็มไปด้วยสิ่งมีค่านานาชนิดซึ่งถึงแม้จะใช้สนับสนุนการดำรงชีวิตของมนุษย์หรืออำนวยความสะดวกในการผลิตไม่ได้เลย แต่ก็เป็นทุนส่วนหนึ่งของเจ้าของร้านและเป็นทุนส่วนหนึ่งของประชาคมอย่างปราศจากข้อสงสัย และผู้นั้นก็ยังจะได้เห็นผลิตผลของอุตสาหกรรมที่สามารถสนับสนุนการดำรงชีวิตของมนุษย์หรืออำนวยความสะดวกในการผลิตได้กำลังถูกบริโภคอย่างโอ้อวดหรือฟุ่มเฟือยโดยไร้ประโยชน์ แน่นอน ถึงแม้สิ่งเหล่านี้จะอาจเป็นส่วนหนึ่งของทุนได้ แต่ในที่นี้ก็มิใช่ส่วนหนึ่งของทุนเลย

นิยามศัพท์ของริคาร์โดได้หลีกเลี่ยงการถือเอาสิ่งที่อาจเป็นทุนได้แต่ไม่ได้ใช้ในการผลิตว่าเป็นทุนโดยถือเอาแต่เฉพาะสิ่งที่ใช้ในการผลิตจริง ๆ เท่านั้น แต่ก็ได้เปิดช่องให้แก่ข้อคัดค้านอันแรกที่ใช้คัดค้านนิยามของแม็คคัลล็อค ถ้าสิ่งที่เป็นทุนหมายเฉพาะเศรษฐ-ทรัพย์ที่อาจเป็น หรือเป็น หรือกำหนดจะให้เป็นประโยชน์ในการสนับสนุนผู้ผลิตหรือช่วยเหลือในการผลิตเท่านั้นแล้ว มูลภัณฑ์ของพ่อค้าเพชร พ่อค้าของเล่น คนขายบุหรี่ยาสูบ คนขายขนม คนขายรูปภาพ ฯลฯ หรือที่แท้ก็คือมูลภัณฑ์ทั้งสิ้นที่ประกอบด้วยสิ่งฟุ่มเฟือยก็ย่อมจะมิใช่ทุนตามความหมายนี้

ถ้ามิลล์ได้หลีกเลี่ยงความยุ่งยากนี้ (ซึ่งไม่กระจ่างสำหรับข้าพเจ้า) โดยการแสดงความแตกต่างให้ปรากฏแก่พวกทุนนิยม ก็เป็นโดยทำให้ความแตกต่างนั้นคลุมเครือจนไม่มีผู้ใดนอกจากผู้รอบรู้หมดทุกสิ่งทุกอย่างเท่านั้นที่จะบอกได้ว่าอะไรเป็นทุน อะไรไม่เป็นทุนไม่ว่าในประเทศไหนและเมื่อไร

แต่ข้อบกพร่องที่สำคัญซึ่งนิยามศัพท์เหล่านี้ต่างก็มีอยู่ร่วมกันคือได้รวมเอา

สิ่งที่เห็นได้ชัดว่าไม่สามารถจะถือเป็นทุนได้เข้าไปด้วย (ถ้าหากจะแสดงความแตกต่างระหว่างกรรมกรกับนายทุน) ทั้งนี้เพราะได้รวมเอาอาหาร เครื่องนุ่งห่ม ฯลฯ ของกรรมกรรายวันซึ่งเขาจะต้องบริโภคสิ่งเหล่านี้ ไม่ว่าจะทำงานหรือไม่ เข้าเป็นประเภททุนด้วยเช่นเดียวกับมูลภัณฑ์ในมือของนายทุนซึ่งนายทุนเสนอจะจ่ายให้แก่กรรมกรเพื่อตอบแทนผลงานของเขา

แต่ปรากฏว่า นักเขียนเหล่านี้มิได้ใช้คำว่าทุนตามความหมายนี้เมื่อเขาพูดถึงแรงงานและทุนในฐานะมีส่วนแยกกันในการผลิตและได้รับส่วนแบ่งแยกกันในการแบ่งผลิตผล เมื่อเขาพูดถึงค่าแรงในฐานะถูกชักออกมาจากทุนหรือในฐานะขึ้นอยู่กับอัตราส่วนระหว่างแรงงานกับทุนหรือในวิถีทางใด ๆ ที่เขาได้ใช้คำนี้โดยทั่วไป ในกรณีเหล่านี้ทุกกรณีเขาได้ใช้คำว่าทุนตามความหมายที่เป็นที่เข้าใจกันโดยทั่วไป คือเป็นเศรษฐทรัพย์ส่วนที่เจ้าของมิได้ตั้งใจจะใช้เพื่อสนองความต้องการของตนโดยตรง แต่เพื่อให้ได้รับเศรษฐทรัพย์มากขึ้น กล่าวอย่างสั้น ๆ ตามความคิดของนักเศรษฐศาสตร์ในทุกประการยกเว้นแต่คำจำกัดความของเขาและหลักการแรก ๆ (first principles) เช่นเดียวกับตามความคิดของประชาชนอื่น ๆ ในโลก "มูลภัณฑ์ของมนุษย์ส่วนที่เขาคาดว่าจะให้รายได้แก่เขาเรียกว่าทุนของเขา" นี่เป็นการใช้คำของแอดัม สมิธเอง นี่เป็นความหมายประการเดียวที่คำว่าทุนแสดงถึงความคิดที่แน่นอนลงไป – ความหมายประการเดียวที่เราจะสามารถแยกทุนออกจากเศรษฐทรัพย์และเปรียบเทียบความแตกต่างกับแรงงานได้อย่างชัดเจน เพราะว่าถ้าเราจะต้องถือว่าทุกสิ่งที่ทำให้กรรมกรได้รับอาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่พักอาศัย ฯลฯ เป็นทุนเสียทั้งหมดแล้วเราจะหากรรมกรที่มิได้เป็นนายทุนด้วยได้ก็แต่โดยต้องตามหาผู้ที่เปลือยเปล่าโดยสิ้นเชิง ไม่มีแม้แต่ไม้ปลายแหลมหรือรูในดินสำหรับพักอาศัย – ซึ่งเป็นสถานการณ์ที่ไม่เคยมีในหมู่มนุษย์ ยกเว้นจากผลของเหตุการณ์พิเศษจริง ๆ

สำหรับข้าพเจ้าดูเหมือนว่าความแตกต่างกันและความไม่แน่นอนในการให้

คำจำกัดความเหล่านี้เกิดขึ้นเนื่องจากข้อเท็จจริงที่ว่าความคิดว่าทุนคืออะไรนั้นได้ทำการนิร-นัยมาจากความคิดที่มีอยู่เดิมก่อนแล้วว่าทุนช่วยในการผลิตอย่างไร แทนที่จะกำหนดว่าทุนคืออะไร แล้วจึงสังเกตดูว่าทุนทำหน้าที่อะไร กลับมีการกำหนดหน้าที่ของทุนไว้ก่อนแล้วจึงให้คำจำกัดความของคำว่าทุนซึ่งหมายถึงทุกสิ่งซึ่งกระทำหรืออาจกระทำหน้าที่เหล่านั้นได้ ขอให้เรากลับทางของกรรมวิธีเสียและตรวจสอบว่าสิ่งนั้นคืออะไรก่อนที่จะหาว่ามันทำหน้าที่อะไร ซึ่งเป็นการดำเนินไปตามลำดับตามธรรมชาติ ทั้งหมดที่เราพยายามกระทำ ทั้งหมดที่จำเป็นต้องกระทำ ก็คือกำหนดขอบเขตและเส้นแบ่งของคำหนึ่งซึ่งส่วนใหญ่เข้าใจกันดีแล้ว – ทำให้ความคิดสามัญส่วนรวมอันหนึ่งเป็นที่เจาะจงแน่นอน นั่นคือทำให้ขอบริมของมันชัดเจนและแจ่มแจ้ง

ถ้ามีการแสดงสิ่งที่เป็นเศรษฐทรัพย์แท้ ๆในประชาคมหนึ่งให้คนฉลาดโหลหนึ่งดูในสถานที่นั้นเองโดยที่คนเหล่านั้นไม่เคยอ่านตำราเศรษฐศาสตร์เลยแม้แต่บรรทัดเดียวก็เป็นที่สงสัยว่าเขาจะมีความคิดแตกต่างกันแม้แต่ในสิ่งเดียวหรือไม่ ว่าควรถือสิ่งนั้น ๆ เป็นทุนหรือไม่ เงินตราซึ่งเจ้าของมีไว้เพื่อใช้ในธุรกิจของเขาหรือเพื่อเก็งกำไรจะถูกถือว่าเป็นทุน เงินตราที่แบ่งไว้สำหรับค่าใช้จ่ายประจำบ้านหรือส่วนตัวจะไม่ถูกถือว่า

เป็นทุน พืชผลของชาวนาส่วนที่มีไว้ขายหรือเพาะหรือมีไว้จ่ายเป็นค่าแรงบางส่วนสำหรับผู้ที่มาช่วยเหลือจะถูกถือว่าเป็นทุน ส่วนที่มีไว้สำหรับครอบครัวของตนเองใช้จะไม่ถูกถือว่าเป็นทุน ม้าและรถของคนขับรถม้าจะถูกจัดเป็นทุน แต่รถและม้าที่มีไว้เพื่อความสำราญของเจ้าของจะไม่ถูกจัดเป็นทุน และจะไม่มีผู้ใดคิดนับเอาว่าผมปลอมบนศีรษะของสตรี ซิการ์ในปากของผู้สูบ หรือของเล่นที่เด็กกำลังเล่นเป็นทุน แต่มูลภัณฑ์ของผู้จำหน่ายผม ของผู้ขายยาสูบบุหรี่หรือของผู้ค้าของเล่นเด็กจะถูกจัดเป็นทุนโดยไม่มีการลังเล เสื้อที่ช่างตัดไว้เพื่อขายจะถูกถือเป็นทุน แต่มิใช่เสื้อที่เขาตัดไว้ใส่เอง อาหารในความครอบครองของเจ้าของโรงแรมหรือภัตตาคารจะถูก

ถือเป็นทุน แต่มิใช่อาหารในผู้เก็บอาหารของแม่บ้านหรือในกล่องอาหารกลางวันของคนงาน ก้อนเหล็กในมือของผู้ถลุง หรือผู้หลอม หรือผู้จำหน่ายจะถูกถือเป็นทุน แต่มิใช่ก้อนเหล็กที่ใช้เป็นอับเฉาในระวางของเรือยอช์ต สูบลมของช่างเหล็กและกี่ของโรงงานทอผ้าจะถูกถือเป็นทุน แต่มิใช่จักรเย็บผ้าของสตรีที่ทำเฉพาะงานของเธอเอง อาคารที่ให้เช่าหรือใช้สำหรับธุรกิจหรือการผลิตจะถูกถือเป็นทุน แต่มิใช่เคหสถาน กล่าวสั้น ๆ ข้าพเจ้าคิดว่าเราควรจะได้พบสิ่งนั้นแล้วดังเช่นที่ ดร. แอดัม สมิธเขียนไว้ว่า "มูลภัณฑ์ของมนุษย์ส่วนที่เขาคาดว่าจะให้รายได้แก่เขาเรียกว่าทุนของเขา" และเมื่อละเว้นข้อผิดพลาดของท่านที่ถือเอาคุณสมบัติประจำตัวเป็นทุนเสียและปรับปรุงข้อเขียนของท่านเกี่ยวกับเรื่องเงินตราบางประการแล้ว น่าสงสัยว่าเราจะสามารถเขียนรายการสิ่งต่างๆ ที่เป็นทุนได้ดีกว่าที่แอดัม สมิธได้เขียนไว้ตอนหนึ่งซึ่งข้าพเจ้าได้ย่อไว้แล้วในตอนต้น ๆ ของบทนี้หรือไม่

หลังจากที่ได้แยกเศรษฐทรัพย์ซึ่งเป็นทุนออกจากเศรษฐทรัพย์ซึ่งไม่เป็นทุนแล้วเช่นนั้น ถ้าเราจะหาความแตกต่างระหว่างเศรษฐทรัพย์ทั้งสองประเภทนี้ เราจะเห็นว่ามิใช่ความแตกต่างในด้านลักษณะ ความสามารถหรือจุดหมายปลายทางของสิ่งนั้น ๆ เองดังที่ได้พยายามจะยกกันขึ้นมาอธิบายโดยไร้ผล แต่สำหรับข้าพเจ้าแล้วเห็นว่าเราจะพบได้ในข้อที่ว่าสิ่งนั้น ๆ ตกอยู่หรือไม่ตกอยู่ในความครอบครองของผู้บริโภค* เศรษฐทรัพย์ดังกล่าว ซึ่งจะเป็นในตัวเอง ในการใช้ หรือในผลิตผลของมันก็ตาม ถ้ายังจะต้องนำไปแลกเปลี่ยนก็เรียกว่า

* สำหรับเงินตรานั้นอาจจะกล่าวได้ว่าอยู่ในมือของผู้บริโภคเมื่ออุทิศเพื่อจัดหาสิ่งที่สนองความต้องการ เพราะถึงแม้จะมิได้อุทิศเงินเพื่อการบริโภคในตัวเอง แต่เงินก็เป็นสิ่งแทนเศรษฐทรัพย์ซึ่งถูกบริโภคนั้น ฉะนั้นสิ่งที่ข้าพเจ้าได้กล่าวถึงในย่อหน้าก่อนในฐานะเป็นเศรษฐทรัพย์ที่คนกลุ่มดังกล่าวจัดไว้เป็นประเภทเดียวกันก็ย่อมจะรวมอยู่ในข้อแตกต่างกันอันนี้ด้วยและถูกต้องในสาระสำคัญ ในการกล่าวถึงเงินในที่นี้แน่นอนที่ข้าพเจ้าจะหมายถึงเหรียญกษาปณ์ เพราะว่าถึงแม้เงินกระดาษจะอาจทำหน้าที่ได้ทุกประการเช่นเดียวกับเหรียญ แต่ก็มิใช่เศรษฐทรัพย์ และดังนั้นจึงมิใช่ทุน

ทุน ส่วนเศรษฐทรัพย์ที่อยู่ในมือของผู้บริโภคย่อมมิใช่ทุน ดังนั้นถ้าเราให้คำจำกัดความของทุนว่าคือ "เศรษฐทรัพย์ที่อยู่ในระหว่างปริวรรตกรรม" (wealth in course of exchange) โดยเข้าใจเสียว่าคำว่า ปริวรรตกรรมมิได้หมายเพียงแต่การผ่านจากมือหนึ่งถึงอีกมือหนึ่งเท่านั้นแต่ยังหมายรวมถึงการเปลี่ยนแปลงเช่นที่เกิดขึ้นเมื่อใช้ประโยชน์จากพลังธรรมชาติในการขยายพันธุ์หรือแปลงรูปเพื่อเพิ่มเศรษฐทรัพย์ด้วยแล้ว ข้าพเจ้าก็คิดว่าเราจะเข้าใจทุกสิ่งที่ความคิดโดยทั่วไปถือว่าเป็นทุนและปิดกั้นทุกสิ่งที่ความคิดทั่วไปมิได้ถือว่าเป็นทุน ตัวอย่าง ข้าพเจ้าเห็นว่าเครื่องมือต่าง ๆ ทั้งสิ้นจะเป็นทุนโดยแท้จริงตามคำจำกัดความนี้ เพราะว่ามันอยู่ที่ว่าบริการหรือประโยชน์ของเครื่องมือนั้น ๆ จะถูกแลกเปลี่ยนหรือไม่ที่เป็นตัวกำหนดว่าเครื่องมืออันหนึ่งอันใดจะเป็นทุนหรือเป็นแต่เพียงเศรษฐทรัพย์ ดังนั้นเครื่องกลึงของผู้ประกอบหัตถกรรมที่ใช้ประดิษฐ์สิ่งของที่จะใช้แลกเปลี่ยนจึงเป็นทุน แต่เครื่องกลึงของสุภาพบุรุษซึ่งมีไว้เพื่อความสนุกของตนเองไม่ใช่ทุน ดังนั้นเศรษฐทรัพย์ที่ใช้ในการก่อสร้างทางรถไฟ สายโทรเลขสาธารณะ รถม้าโดยสาร โรงละคร โรงแรม ฯลฯ ก็อาจจะกล่าวได้ว่าอยู่ในระหว่างปริวรรตกรรม ปริวรรตกรรมมิได้เกิดแล้วจบไปทันที แต่ดำเนินไปทีละเล็กทีละน้อยด้วย

พลเมืองจำนวนมากมาย แต่ก็มีปริวรรตกรรม และ "ผู้บริโภค" ทางรถไฟ สายโทรเลข รถม้า-โดยสาร โรงละคร หรือโรงแรมเหล่านี้ก็มิใช่เจ้าของ แต่เป็นผู้ที่ใช้สิ่งเหล่านี้เป็นบางครั้งบางคราว

คำจำกัดความนี้มิใช่ว่าจะขัดแย้งกับความคิดที่ว่าทุนคือ
เศรษฐทรัพย์ส่วนที่อุทิศเพื่อการผลิต
ถ้าคิดว่าการผลิตหมายเฉพาะการทำสิ่งของเท่านั้นแล้วก็จะเป็นความเข้าใจที่แคบมากเกินไป
ผลิตกรรมมิได้หมายเฉพาะการทำสิ่งของเท่านั้น แต่รวมถึงการนำสิ่งเหล่านั้นไปยังผู้บริโภคด้วย
ดังนั้นพ่อค้าหรือคนขายของจึงเป็นผู้ผลิตโดยแท้จริงเช่นเดียวกับผู้ประดิษฐ์หรือชาวนา
และมูลภัณฑ์หรือทุนของเขาก็ถูกอุทิศเพื่อการผลิตเช่นเดียวกับของบุคคลเหล่านี้
แต่ขณะนี้ไม่มีประโยชน์อะไรที่เราจะมามัวพูดถึงหน้าที่ของทุนซึ่งเราจะสามารถกำหนดหาได้ดี
กว่าในภายหลัง และคำจำกัดความของคำว่าทุนที่ข้าพเจ้าได้แนะนำไว้

มิได้มีความสำคัญอะไร ข้าพเจ้ามิได้เขียนตำรา แต่เป็นเพียงพยายามที่จะค้นหา
กฎซึ่งควบคุมปัญหาสังคมที่สำคัญ
และถ้าได้ชักนำให้ท่านผู้อ่านเกิดความคิดแจ่มแจ้งว่าเราหมายถึงสิ่งใดเมื่อกล่าวถึงทุนแล้ว
ก็เพียงพอแก่ความมุ่งหมายของข้าพเจ้า

แต่ก่อนที่จะจบการพูดออกนอกแนวนี้ก็ได้โปรดให้ข้าพเจ้าได้เรียกร้องความสนใจในสิ่งที่มักจะลืมกันเสมอ นั่นคือคำว่า "เศรษฐทรัพย์" "ทุน" "ค่าแรง" และคำอื่น ๆ ทำนองนี้ตามที่ใช้กันในวิชาเศรษฐศาสตร์เป็นศัพท์นามธรรม และไม่มีอะไรจะสามารถยืนยันหรือปฏิเสธได้โดยทั่วไปถ้าไม่สามารถจะยืนยันหรือปฏิเสธสิ่งของทั้งประเภทที่ศัพท์เหล่านี้หมายถึงได้ การไม่จดจำข้อนี้ไว้ในใจได้ก่อให้เกิดความสับสนในความคิดมามากแล้ว และทำให้เกิดความคิดที่ผิด ๆ ซึ่งมิฉะนั้นแล้วก็จะแจ่มใสในการค้นหาความจริงอันเด่นชัด โดยที่เศรษฐทรัพย์เป็นศัพท์นามธรรม จึงต้องระลึกไว้ว่าความคิดเกี่ยวกับเศรษฐทรัพย์เกี่ยวข้องอยู่กับความคิดแห่งการแลกเปลี่ยนกันได้ การได้ครอบครองเศรษฐทรัพย์จำนวนหนึ่งอาจจะหมายถึงการได้ครอบครองเศรษฐทรัพย์ชนิดใดชนิดหนึ่งหรือทุกชนิดในจำนวนที่เท่ากันโดยการแลกเปลี่ยน และดังนั้นทุนก็เป็นเช่นเดียวกัน.

บทที่ 3

ค่าแรงมิใช่ถูกชักมาจากทุน แต่เกิดขึ้นด้วยแรงงาน

ข้าพเจ้าคิดว่าความสำคัญของเรื่องที่พูดออกนอกแนวนี้จะปรากฏเด่นชัดยิ่งขึ้นในเมื่อเราดำเนินการสอบสวนต่อไปเรื่อย ๆ
แต่สำหรับความเกี่ยวข้องกับสาขาที่เรากำลังพูดกันอยู่ขณะนี้นั้นอาจจะเห็นได้ในทันที

เราจะเห็นได้ชัดในทันทีว่าความหมายทางเศรษฐศาตร์ของคำว่าค่าแรงได้เลือนหายไปและกลับมุ่งกันแต่ที่ความหมายสามัญแคบๆ
ของคำเมื่อมีการยืนยันว่าค่าแรงถูกชักออกมาจากทุน
เพราะว่าในทุกกรณีซึ่งกรรมกรเป็นนายจ้างของตนเองและได้รับผลิตผลจากแรงงานของตนเป็นรางวัลโดยตรงนั้น เราจะเห็นได้แจ่มแจ้งว่าค่าแรงมิได้ถูกชักออกมาจากทุน
แต่เป็นผลโดยตรงจากผลิตผลของแรงงาน ยกตัวอย่างเช่น
ถ้าข้าพเจ้าอุทิศแรงงานของข้าพเจ้าไปในการรวบรวมไข่นกหรือเก็บผลไม้ป่า
ไข่หรือผลไม้ที่ข้าพเจ้าได้มานั้นก็คือค่าแรงของข้าพเจ้า
แน่นอนว่าจะไม่มีใครโต้แย้งว่าในกรณีเช่นนั้นค่าแรงถูกชักออกจากทุน ไม่มีทุนในกรณีเช่นนั้น คนที่เปลือยเปล่าโดยสิ้นเชิงซึ่งถูกจับไปทิ้งไว้บนเกาะที่ไม่เคยมีมนุษย์ย่างเหยียบเข้าไปก่อนเลยก็อาจเก็บไข่นกหรือผลไม้ได้

หรือถ้าข้าพเจ้านำเอาหนังสัตว์มาแผ่นหนึ่งและทำเป็นรองเท้าขึ้น
รองเท้าคู่นั้นจะเป็นค่าแรงของข้าพเจ้า – เป็นรางวัลสำหรับการใช้ความพยายามของข้าพเจ้า
แน่นอนที่ค่าแรงนี้มิได้ถูกชักออกมาจากทุน –ไม่ว่าจะเป็นทุนของข้าพเจ้าหรือทุนของผู้ใด –
แต่เกิดมีขึ้นมาก็ด้วยแรงงานซึ่งเป็นเจ้าของค่าแรงนั้น
และในการได้รับรองเท้าคู่นี้เป็นค่าแรงสำหรับแรง

งานของข้าพเจ้า ทุนก็มิได้ลดลงไปสักกระผีกแม้แต่จะเพียงชั่วคราวก็ตาม
เพราะว่าถ้าเรานึกถึงความคิดเกี่ยวกับทุน ทุนของข้าพเจ้าในชั้นแรกก็คือ หนังแผ่นหนึ่ง เชือก ฯลฯ เมื่อข้าพ-
เจ้าใช้แรงงานกระทำไป ราคาก็เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ
จนกระทั่งเมื่อสำเร็จออกมาเป็นรองเท้าข้าพเจ้าก็มีทุนเดิมของข้าพเจ้าบวกด้วยความแตกต่างของราคาระหว่างวัสดุกับรองเท้า ในการกระทำเพื่อให้ได้มูลค่าเพิ่มเติมนี้ – คือค่าแรงของข้าพเจ้า – ทุนถูกชักออกมาในเวลาใดอย่างไร?

แอดัม

สมิธผู้ให้แนวทางแห่งความคิดทางเศรษฐกิจอันเป็นเหตุให้เกิดทฤษฎีความสัมพันธ์ระหว่างแรงงานกับทุนที่ลึกซึ้งและนิยมกันอยู่ในปัจจุบันก็ได้ตระหนักถึงข้อเท็จจริงที่ว่าในกรณีง่าย ๆ ดังที่ข้าพเจ้าได้ยกมาเป็นตัวอย่างนั้น ค่าแรงย่อมเป็นผลิตผลจากแรงงาน
และจึงเริ่มบทเกี่ยวกับค่าแรงของแรงงาน (บทที่ 8) ว่า :

“ผลิตผลของแรงงานเป็นสิ่งทดแทนหรือค่าแรงตามธรรมชาติของแรงงาน ในภาวะดั้งเดิมซึ่งมีอยู่ก่อนการยึดถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินและการสะสมมูลภัณฑ์
ผลิตผลทั้งสิ้นของแรงงานย่อมเป็นของผู้ใช้แรงงาน
เขาไม่มีทั้งเจ้าของที่ดินและผู้เป็นนายที่จะร่วมมีส่วนแบ่งกับเขา”

ถ้าชาวสกอตช์ผู้ยิ่งใหญ่ท่านนี้ได้ถือข้อนี้เป็นจุดเริ่มต้นในการอธิบายเหตุผลและถือว่าผ

ลิตผลของแรงงานเป็นค่าแรงตามธรรมชาติของแรงงานตลอดไป
และเจ้าที่ดินและผู้เป็นนายเป็นเพียงผู้มีส่วนร่วมแล้ว
ข้อยุติของท่านก็จะแตกต่างกว่าที่เป็นอยู่มากและวิชาเศรษฐ-
ศาสตร์ขณะนี้ก็จะไม่มีสิ่งที่ขัดแย้งกันและสิ่งที่เฉาโฉดมากเพียงนี้
แต่แทนที่จะยึดถือเอาความจริงที่ปรากฏเด่นชัดในการผลิตที่มีลักษณะง่าย ๆ
เป็นร่องรอยสำหรับสืบเข้าไปในปัญหาของการผลิตที่มีลักษณะยุ่งยากยิ่งขึ้น
ท่านกลับยอมรับแต่เพียงชั่วคราวเพื่อที่จะละเลยเสียในทันทีและกล่าวว่า “ในทุกส่วนของยุโรป
มีคนงาน 20 คนที่ทำงานภายใต้ผู้เป็นนายต่อคนงานทุก 1 คนที่เป็นอิสระ”
ท่านได้เริ่มการสอบสวนใหม่จากทรรศนะที่ถือว่าผู้เป็นนายเป็นผู้จ่ายค่าแรงให้แก่คนงานของเขาจากทุน

เป็นที่เห็นได้ชัดว่าในการคิดเทียบอัตราส่วนคนงานที่ทำงานให้แก่ตนเองเป็นเพียง 1 ใน 20 เช่นนั้นแอดัม สมิธได้นึกถึงแต่การช่างที่ใช้เครื่องจักรกล
และเห็นได้ชัดว่าเมื่อรวมคนงานทั้งสิ้นแล้ว
อัตราส่วนผู้ที่หากินโดยตรงด้วยตนเองโดยไม่มีการแทรกแซงของนายจ้างจะต้องมีมากกว่านี้มากแม้แต่จะเป็นในยุโรปเองเมื่อ 100 ปีมาแล้วก็ตาม
เพราะว่านอกจากผู้ใช้แรงงานอิสระซึ่งมีอยู่เป็นจำนวนมากในทุกประชาคมแล้ว
เกษตรกรรมของตำบลใหญ่ ๆ ในยุโรปยังได้ดำเนินด้วยระบบ metayer
มาตั้งแต่สมัยจักรวรรดิโรมันซึ่งนายทุนกลับได้รับผลตอบแทนของตนจากกรรมกรแทนที่จะเป็นกรรมกรรับจากนายทุน อย่างไรก็ตามในสหรัฐฯ
ซึ่งกฎโดยทั่วไปว่าด้วยค่าแรงย่อมจะต้องใช้ได้โดยเต็มที่เช่นเดียวกับในยุโรปและซึ่งถึงแม้จะมีความก้าวหน้าในด้านประดิษฐกรรม

ประชาชนส่วนใหญ่ก็ยังคงเป็นกสิกรที่ทำงานให้แก่ตนเองอยู่นั่นเองนั้น
อัตราส่วนของกรรมกรที่ได้รับค่าแรงผ่านทางนายจ้างจะต้องมีเป็นจำนวนน้อยมาก

แต่ไม่จำเป็นที่จะต้องกล่าวถึงอัตราส่วนระหว่างกรรมกรที่จ้างตนเองกับกรรมกรรับจ้าง และไม่จำเป็นจะต้องยกตัวอย่างให้มากขึ้นไปอีกเพื่อแสดงความจริงที่เห็นได้ ง่าย ๆ ว่า เมื่อกรรมกรได้รับค่าแรงของตนเองโดยตรง ค่าแรงเหล่านั้นก็คือผลิตผลจากแรงงานของเขา เพราะว่าในทันทีที่เราตระหนักกันว่าคำว่าค่าแรงหมายถึงสิ่งที่แรงงานทำมาหาได้ทุกอย่าง อันหมายถึงเมื่อกรรมกรได้ไปโดยตรงในรูปผลของแรงงานของเขาตลอดจนกระทั่งเมื่อได้รับจากนายจ้าง
เราก็จะเห็นได้ชัดว่าข้อสมมตที่ว่าค่าแรงถูกชักออกมาจากทุนซึ่งเป็นรากฐานในการสร้างสิ่งก่อสร้างส่วนบนอันมหึมาโดยไม่รั้งรอในฐานะสัจจะสากลในตำราเศรษฐ-ศาสตร์มาตรฐานนั้นอย่างน้อยที่สุดก็ไม่จริงเป็นส่วนใหญ่และอย่างมากที่สุดที่จะอ้างได้โดยพอฟังได้ก็คือว่าค่าแรงบางส่วน (นั่นคือค่าแรงที่กรรมกรได้รับจากนายทุน) ถูกชักออกมาจากทุน
ข้อจำกัดของหลักสมมติใหญ่นี้ได้ทำให้ข้อนิรนัยทั้งสิ้นที่คิดมาจากมันต้องเป็นโมฆะลงใน

ทันที แต่เราจะไม่หยุดอยู่เพียงแค่นี้และขอให้ดูต่อไปว่าแม้แต่ในความหมายอันจำกัดนี้ หลักสมมติดังกล่าวเป็นความจริงหรือไม่ ขอให้เราหยิบยกร่องรอยปัญหาซึ่งแอดัม สมิธละทิ้งไว้ขึ้นมาพิจารณากันดูเป็นขั้น ๆ ไปว่าความสัมพันธ์ของข้อเท็จจริงต่างๆ ซึ่งปรากฏชัดในการผลิตแบบง่ายที่สุดจะมีอยู่ในการผลิตแบบซับซ้อนที่สุดด้วยหรือไม่

ในด้านความง่ายไม่ซับซ้อนถัดจาก “ภาวะดั้งเดิมของสิ่งต่าง ๆ”
ซึ่งเรายังอาจได้พบตัวอย่างอยู่อีกมากซึ่งผลิตผลทั้งหมดของแรงงานเป็นของผู้ใช้แรงงานนั้นก็คื

อวิธีที่ถึงแม้จะทำงานให้แก่อีกผู้หนึ่งหรือทำงานด้วยทุนของอีกผู้หนึ่ง
กรรมกรก็ยังได้รับค่าแรงงานตามชนิด (wages in kind) –
นั่นคือเป็นสิ่งของอันเดียวกับที่แรงงานของเขาผลิตขึ้นมา
ในกรณีนี้ก็เห็นได้ชัดเจนเช่นเดียวกับในกรณีของกรรมกรที่ทำงานให้แก่ตนเองว่าค่าแรงถูกชักออกมาจากผลิตผลของแรงงานจริง ๆ มิใช่จากทุนเลย ถ้าข้าพเจ้าจ้างชายคนหนึ่งเก็บไข่ เก็บผลไม้ หรือทำรองเท้าโดยจ่ายส่วนหนึ่งจากไข่ ผลไม้
หรือรองเท้าที่แรงงานของเขาเป็นผู้ทำหามาเองให้แก่เขาก็ย่อมไม่มีปัญหาว่าแหล่งค่าแรงของเขาคือแรงงานซึ่งได้ค่าแรงนั้น ๆ ตอบแทน การว่าจ้างแบบนี้ประการหนึ่งก็คือ saer-and-daer stock tenancy ซึ่ง Sir Henry Maine ได้อธิบายไว้อย่างแจ่มแจ้งในหนังสือเรื่อง “Early History of Institutions”
และซึ่งทำให้เกิดความสัมพันธ์แบบนายจ้างกับลูกจ้างอย่างเห็นได้ชัดเจนจนกระทั่งทำให้ผู้รับวัวควายต้องกลายเป็นคนหรือทาส (vassal) ของนายทุนซึ่งเป็นผู้จ้าง Jacobทำงานให้แก่ Laban ด้วยเงื่อนไขเช่นเดียวกันนี้
และในปัจจุบันแม้แต่ในประเทศที่มีอารยธรรมสูงก็มิใช่ว่าจะไม่ค่อยมีการจ้างแรงงานแบบนี้ การร่วมกันทำไร่ซึ่งมีอยู่มากในรัฐทางภาคใต้ของสหรัฐฯ และในแคลิฟอร์เนีย ระบบ metayer ในยุโรป ตลอดจนกรณีต่าง ๆ มากมายซึ่งผู้ตรวจการ พนักงานขาย ฯลฯ
ได้รับเปอร์เซ็นต์จากผลกำไร
สิ่งเหล่านี้จะเป็นอะไรนอกจากการจ้างแรงงานโดยให้ค่าแรงเป็นส่วนหนึ่งของผลิตผลของแรงงานเอง?

ก้าวต่อไปจากภาวะที่ง่าย ๆ ไปหาภาวะที่ซับซ้อนก็คือขั้นที่ถึงแม้จะคำนวณ

เป็นค่าแรงตามชนิด แต่ก็จ่ายค่าแรงด้วยสิ่งอื่น ๆ ที่เท่าเทียมกัน ยกตัวอย่างเช่น
ตามเรือล่าปลาวาฬอเมริกันตามธรรมเนียมเขาไม่จ่ายค่าแรงให้ประจำแน่นอน

แต่ให้เป็นอัตราส่วนกับปลาที่จับได้ หรือ “lay” ซึ่งแตกต่างกันนับตั้งแต่ 1 ใน 16 ถึง 1ใน 12 สำหรับนายเรือลงไปจนถึง 1 ใน 300 สำหรับเด็กรับใช้
ดังนั้นเมื่อเรือล่าปลาวาฬเข้าสู่นิวเบดฟอร์ดหรือซานฟรานซิส-
โกภายหลังจากได้รับความสำเร็จในการออกทะเลแล้วก็จะนำค่าแรงสำหรับคนเรือมาในระวางด้วยตลอดจนผลกำไรของเจ้าของเรือเองรวมทั้งค่าชดใช้สำหรับสิ่งที่ใช้หมดเปลืองไปทั้งหมดในระหว่างการเดินทาง จะมีอะไรชัดแจ้งยิ่งไปกว่าว่าค่าแรงเหล่านี้ –
น้ำมันและกระดูกซึ่งคนเรือล่าปลาวาฬได้ไปนั้น – มิได้ชักออกไปจากทุน
แต่เป็นส่วนหนึ่งโดยแท้จริงของผลิตผลของแรงงานของเขา?
ข้อเท็จจริงเช่นนี้มิได้เปลี่ยนแปลงหรือถูกบดบังไปแม้แต่น้อยในเมื่อ เพื่อความสะดวก
แทนที่จะแบ่งน้ำมันและกระดูกกันในหมู่ลูกเรือตามอัตราส่วน
ก็คิดคำนวณมูลค่าของส่วนแบ่งของแต่ละคนตามราคาตลาดและจ่ายเงินให้เขาแทน
เงินเป็นแต่เพียงค่าสมมูลของค่าแรงอันแท้จริง คือน้ำมันและกระดูกเท่านั้น
ไม่มีการใช้ทุนล่วงหน้าในการจ่ายนี้เลยไม่ว่าด้วยวิธีใด
พันธะที่จะต้องจ่ายค่าแรงจะยังไม่เกิดขึ้นจนกว่าพวกลูกเรือจะได้นำมูลค่าซึ่งเขาเองจะได้รับจ่ายเข้ามาในท่าเรือเสียก่อน
ในขณะที่เจ้าของชักเงินออกมาจากทุนเพื่อจ่ายให้แก่ลูกเรือนั้นเขาก็ได้น้ำมันและกระดูกเพิ่มเข้าไปในทุนของเขาด้วยทันที

เท่าที่กล่าวมานี้ย่อมไม่มีข้อที่จะโต้แย้งได้
ทีนี้ขอให้เราก้าวต่อไปอีกขั้นหนึ่งซึ่งจะพาเรามาสู่วิธีปกติในการจ้างแรงงานและการจ่ายค่าแรง

หมู่เกาะ Farallone
ใกล้อ่าวซานฟรานซิสโกเป็นแหล่งวางไข่ของนกทะเลแห่งหนึ่งและบริษัทหนึ่งผู้ถือสิทธิในหมู่เกาะนี้ได้จ้างคนเก็บไข่ตามฤดูกาล
บริษัทอาจจะจ้างคนเหล่านี้ด้วยค่าแรงตามส่วนของไข่ที่เก็บได้ดังในกรณีการประมงล่าปลาวาฬก็ได้ และก็อาจ

ทำเช่นนั้นถ้าไม่ค่อยจะมีความแน่นอนในธุรกิจ แต่เนื่องจากมีนกมากมายและเชื่อง
และอาจจะใช้แรงงานจำนวนมากทำการเก็บไข่ได้อย่างมากมาย
บริษัทนั้นก็เลยเห็นว่าการจ่ายค่าแรงให้แก่คนของตนเป็นการประจำสะดวกดีกว่า
คนเหล่านี้ออกไปพักอยู่บนหมู่เกาะและรวบรวมไข่แล้วนำไปยังที่ขึ้นฝั่ง จากนั้นก็จะมีเรือเล็ก ๆ
มารับไปยังซานฟรานซิสโก 2 – 3 วันต่อครั้งและนำออกจำหน่าย
เมื่อหมดฤดูคนเหล่านี้ก็เดินทางกลับและได้รับค่าแรงตามที่กำหนดไว้เป็นเงิน
ธุรกิจนี้จะไม่เป็นอย่างเดียวกันหรือ ถ้าแทนที่จะจ่ายค่าแรงเป็นเงิน
ก็กลับจ่ายเป็นค่าที่เท่าเทียมกันของไข่ที่เก็บมาได้?
เงินนั้นมิได้แทนไข่ซึ่งเมื่อขายแล้วก็จะได้มาหรอกหรือ?
และค่าแรงเหล่านี้มิใช่ผลิตผลของแรงงานเท่าเทียมกับเช่นที่ไข่จะเป็นผลิตผลของแรงงานเมื่อต
กเป็นของผู้ที่เก็บไข่นั้นมาเพื่อตนเองโดยไม่มีนายจ้างเข้าเกี่ยวข้องหรอกหรือ?

อีกตัวอย่างหนึ่งซึ่งแสดงโดยกลับกันถึงความเหมือนกันระหว่างค่าแรงเป็นเงินกับค่าแรงตามชนิดคือในเมือง San Buenaventura
มีชายผู้หนึ่งซึ่งครองชีพอยู่ได้อย่างดีด้วยการยิงแมวน้ำธรรมดาซึ่งมักจะปรากฏตามหมู่เกาะบริเวณช่อง Santa Barbara ทั้งนี้เพื่อเอาน้ำมันและหนัง
เมื่อออกไปล่าแมวน้ำนี้เขาจะนำชาวจีนไปด้วย 2 หรือ 3
คนเพื่อช่วยเหลือโดยครั้งแรกเขาจ่ายค่าแรงให้เป็นเงินทั้งสิ้น
แต่ดูเหมือนว่าชาวจีนจะถือว่าอวัยวะบางส่วนของแมวน้ำมีคุณค่าสูง
ซึ่งเขาตากแห้งและป่นเป็นผงเพื่อทำยา
ตลอดจนหนวดยาวของแมวน้ำตัวผู้ซึ่งถ้ายาวเกินจุดหนึ่งแล้วเขาจะนิยมมากด้วยความมุ่งหมายบางประการอันไม่ปรากฏชัดนักสำหรับคนป่าเถื่อนภายนอก
ในไม่ช้าบุคคลผู้นี้ก็ทราบว่าคนจีนยินดีอย่างยิ่งที่จะรับส่วนต่าง ๆ

เหล่านี้ของแมวน้ำที่ฆ่าได้แทนเงิน
ดังนั้นเขาจึงจ่ายสิ่งเหล่านั้นให้เป็นค่าแรงเป็นส่วนใหญ่ในขณะนี้
บัดนี้สิ่งที่เห็นได้ในกรณีเหล่านี้ – คือความเหมือนกันระหว่างค่าแรงเป็นเงิน

กับค่าแรงตามชนิดนั้น –
จะไม่เป็นจริงในทุกกรณีซึ่งมีการจ่ายค่าแรงสำหรับแรงงานผลิตหรอกหรือ?
กองทุนที่แรงงานเป็นผู้ก่อขึ้นมิใช่กองทุนซึ่งเอามาจ่ายเป็นค่าแรงโดยแท้จริงหรอกหรือ?
บางทีอาจจะมีผู้พูดได้ว่า “มีข้อแตกต่างกันดังนี้ –
คือเมื่อผู้หนึ่งทำงานให้แก่ตนเองหรือเมื่อทำให้แก่นายจ้างแต่รับค่าแรงตามชนิด
ค่าแรงของเขาย่อมขึ้นอยู่กับผลของแรงงาน
ถ้าหากเกิดโชคร้ายทำงานไม่ได้ผลเขาก็จะไม่ได้รับอะไร อย่างไรก็ตาม
ถ้าเขาทำงานให้แก่นายจ้าง เขาก็จะย่อมจะได้รับค่าแรง เพราะว่าค่าแรงขึ้นอยู่กับการใช้แรงงาน
มิใช่ขึ้นอยู่กับผลของแรงงาน” แต่นี่ก็เห็นได้ว่ามิใช่ข้อแตกต่างกันอย่างแท้จริง
เพราะว่าโดยเฉลี่ยแล้ว แรงงานที่สละให้เพื่อค่าแรงประจำนั้น
มิใช่เพียงแต่ให้ผลตามปริมาณค่าแรงเท่านั้น แต่ให้มากกว่า มิฉะนั้นนายจ้างก็จะไม่ได้กำไร
เมื่อกำหนดค่าแรงแน่นอน นายจ้างก็เป็นผู้เสี่ยงอย่างเต็มที่
และได้รับการชดเชยให้กับการประกันนี้
เพราะว่าค่าแรงที่กำหนดเป็นการแน่นอนนั้นมักจะน้อยกว่าค่าแรงที่ไม่แน่นอนอยู่เสมอ
แต่ถึงแม้เมื่อกำหนดค่าแรงเป็นการแน่นอนแล้วกรรมกรซึ่งทำงานตามส่วนของเขาในสัญญาจะ
มีสิทธิเรียกร้องจากนายจ้างตามกฎหมายได้โดยปกติก็ตาม ก็ปรากฏบ่อย ๆ
และโดยทั่วไปว่าเหตุวิบัติซึ่งป้องกันมิให้นายจ้างได้รับผลประโยชน์จากแรงงานก็จะป้องกันมิใ

ห้เขาต้องจ่ายค่าแรงด้วย และในอุตสาหกรรมสำคัญประเภทหนึ่ง
นายจ้างได้รับการยกเว้นตามกฎหมายในกรณีเกิดเหตุวิบัติถึงแม้ตามสัญญาจะกำหนดค่าแรงเป็นการแน่นอน มิใช่ค่าแรงที่ไม่แน่นอนก็ตาม เพราะว่าหลักของกฎกองทัพเรือมีอยู่ว่า
“ค่าระวางคือมารดาของค่าแรง” และถึงแม้ลูกเรือจะทำงานตามส่วนของตนแล้ว
เหตุวิบัติซึ่งทำให้เรือไม่ได้ค่าระวางก็จะทำให้เขาหมดสิทธิเรียกร้องค่าแรงด้วย

หลักของกฎนี้บรรจุความจริงที่ข้าพเจ้ากำลังกล่าวสนับสนุนอยู่
ผลิตกรรมย่อมเป็นมารดาของค่าแรงเสมอ
ถ้าไม่มีผลิตกรรมค่าแรงก็จะไม่เกิดและไม่สามารถจะเกิดขึ้นได้
ค่าแรงมาจากผลิตผลของแรงงาน มิใช่ชักมาจากทุน

ไม่ว่าเราจะวิเคราะห์ข้อเท็จจริง ณ ที่ใดก็จะปรากฏว่าสิ่งนี้เป็นความจริงทั้งสิ้น
เพราะแรงงานมาก่อนค่าแรงเสมอ
นี่เป็นสัจจะสากลเท่าเทียมกันในกรณีค่าแรงทั้งที่กรรมกรรับมาจากนายจ้างและที่กรรมกรผู้เป็นนายจ้างของตนเองได้มาโดยตรง
ในกรณีหนึ่งรางวัลย่อมมีเงื่อนไขมาจากการใช้ความพยายามเช่นเดียวกับอีกกรณีหนึ่งเหมือนกัน
ในการจ่ายค่าแรงซึ่งบางครั้งเป็นรายวัน ส่วนมากเป็นรายสัปดาห์หรือรายเดือน
บางโอกาสก็เป็นรายปี และในการผลิตหลายประเภทจ่ายเป็นการเหมานั้น
การจ่ายค่าแรงจากนายจ้างให้แก่ลูกจ้างดังกล่าว
ลูกจ้างย่อมจะต้องให้แรงงานเพื่อผลประโยชน์ของนายจ้างก่อนเสมอ
เพราะว่าในไม่กี่กรณีซึ่งมีการจ่ายค่าบริการส่วนตัวล่วงหน้านั้นจะปรากฏชัดเจนว่าเป็นการกุศลหรือการประกันและซื้อ สมญา “ค่าธรรมเนียมจองตัว” (retainer)
ซึ่งใช้กับค่าล่วงหน้าที่ให้แก่ทนายความแสดงให้เห็นลักษณะอันแท้จริงของธุรกิจเช่นเดียวกับสมญา “เงินเลือด” (blood money)

ตามภาษาท่าเรือซึ่งใช้กับเงินที่จ่ายในนามของค่าแรงล่วงหน้าสำหรับลูกเรือ
แต่ความจริงเป็นเงินซื้อ (purchase money) – กฎหมายของทั้งอังกฤษและสหรัฐฯ
ถือว่ากะลาสีเป็นสังหาริม-
ทรัพย์เช่นเดียวกับสุกร

ข้าพเจ้ากล่าวถึงข้อเท็จจริงอันเด่นชัดที่ว่าแรงงานย่อมมาก่อนค่าแรงเสมอนี้อยู่เป็นเวลานานเพรา
ะว่ามันมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการที่จะเข้าใจปรากฏการณ์ที่ซับซ้อนยิ่งขึ้นเกี่ยวกับค่าแรง
จึงควรจะได้จดจำเอาไว้ในใจ และถึงแม้จะแจ่มแจ้งเช่นที่ข้าพเจ้าได้กล่าวไว้
ความน่าฟังของข้อเสนอที่ว่าค่าแรงถูกชักออกมาจากทุน –
ข้อเสนอซึ่งถูกใช้เป็นมูลฐานสำหรับข้อนิรนัยทั้งหลายอันสำคัญและแพร่หลายอย่างยิ่งนั้น –
ก็ยังปรากฏขึ้นในวินาทีแรกจากคำกล่าวที่ละเลยและหันเหความสนใจไปเสียจากความจริงอันนี้
คำกล่าวนั้นคือแรงงานจะไม่สามารถใช้พลังการผลิตของตนได้นอกจากจะได้รับการเลี้ยงดูจาก
ทุน* ผู้อ่านที่ไม่ระ-มัดระวังจะรับเอาทันทีในข้อที่ว่ากรรมกรจะต้องมีอาหาร เครื่องนุ่งห่ม ฯลฯ
เพื่อให้เขา

* “อุตสาหกรรมถูกจำกัดด้วยทุน . . .
อุตสาหกรรมจะมีมากไปกว่าที่จะได้รับวัสดุสำหรับทำและอาหารสำหรับกินไม่ได้
แต่ถึงแม้จะปรากฏชัดในตัวเองเช่นนี้แล้วก็มักจะลืมกันบ่อย ๆ ว่าประชาชนของ

สามารถปฏิบัติงานได้ และเมื่อได้รับคำบอกเล่าว่าอาหาร เครื่องนุ่งห่ม ฯลฯ
ที่กรรมกรผู้ผลิตเป็นผู้ใช้นั้นคือทุน
เขาก็จะยอมรับข้อยุติที่ว่าการใช้ทุนนั้นจำเป็นแก่การที่จะใช้แรงงาน
และจากนี้ก็จะเกิดข้อนิรนัยที่เห็นได้ชัดว่าอุตสาหกรรมย่อมถูกจำกัดด้วยทุน –
คือความต้องการหรืออุปสงค์ (demand) ในแรงงานย่อมขึ้นอยู่กับอุปทาน (supply) ของทุน

และดังนั้นค่าแรงจึงขึ้นอยู่กับอัตราส่วนระหว่างจำนวนกรรมกรที่หางานทำกับปริมาณทุนที่อุทิศเพื่อการจ้างกรรมกรเหล่านี้

แต่ข้าพเจ้าคิดว่าข้อความ

ที่กล่าวไว้ในบทก่อนจะช่วยให้ทุกท่านเห็นสาเหตุที่เกิดข้อผิดพลาดในการให้เหตุผลเช่นนี้ – ความผิดพลาดซึ่งทำให้ผู้ที่มีความคิดเฉียบแหลมที่สุดบางคนติดอยู่ในตาข่ายที่ตนเองทำขึ้น สาเหตุดังกล่าวคือการใช้ศัพท์ทุนเป็น 2 นัย

ในข้อความหลักที่ว่าทุนย่อมจำเป็นต่อการใช้แรงงานในการผลิตนั้นคำว่า “ทุน” เป็นที่เข้าใจกันว่าหมายรวมถึง อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ฯลฯ ทั้งมวล แต่ในการนิรนัยต่าง ๆ ซึ่งคิดจากข้อความนี้เขาได้ใช้คำว่า

ทุนในความหมายสามัญที่ถูกต้องคือเศรษฐทรัพย์ซึ่งอุทิศมิใช่เพื่อสนองความปรารถนาโดยทันที แต่เพื่อให้ได้เศรษฐทรัพย์เพิ่มขึ้น – คือเศรษฐทรัพย์ในมือของนายจ้าง

ซึ่งแตกต่างจากเศรษฐทรัพย์ในมือของกรรมกร

ถ้ายอมรับข้อความที่ว่ากรรมกรจะไม่สามารถทำงานได้ถ้าไม่ได้กินอาหารมื้อเช้าและมีเสื้อผ้าใส่ ข้อยุติที่ได้จะไม่มีผลมากไปกว่าที่จะอนุมานว่ากรรมกรจะไม่สามารถทำงานได้ด้วยจำนวนคนเกินกว่าจำนวนที่นายจ้างได้ให้

ประเทศหนึ่ง ๆ มิได้รับการเลี้ยงดูและมิได้รับสิ่งที่ต้องการจากผลิตผลของแรงงานในปัจจุบัน แต่จากผลิตผลของแรงงานในอดีต ประชาชนบริโภคสิ่งที่ได้ผลิตขึ้นมาก่อนแล้ว มิใช่สิ่งที่กำลังจะผลิต จากสิ่งที่ผลิตขึ้นมานั้นมีเพียงส่วนหนึ่งที่จัดสรรไว้สำหรับเลี้ยงดูแรงงานในการผลิต และจะไม่มีและไม่อาจมีแรงงานเกินกว่าที่ส่วนที่จัดสรรไว้ (ซึ่งเป็นทุนของประเทศ) จะสามารถเลี้ยงและจัดหาวัสดุและเครื่องมือในการผลิตให้ได้” – John Stuart Mill, “Principles of Political Economy,” Book I, Chap. V, Sec. I.

อาหารเช้าและเสื้อผ้าไว้

แต่ข้อเท็จจริงมีอยู่ว่าโดยทั่วไปกรรมกรจะจัดอาหารเช้าและเสื้อผ้าของตนเองสำหรับที่จะใช้ไปทำงานและข้อเท็จจริงประการต่อไปก็คือว่าทุน

(ตามความหมายที่ใช้ให้แตกต่างจากคำว่าแรงงาน) ในกรณีที่เป็นพิเศษจริง ๆ

บางครั้งอาจจะถูกชักให้ล่วงหน้าไปแก่แรงงานก่อนที่งานจะเริ่ม แต่ทั้งนี้มิใช่เป็นการบังคับ

ในจำนวนกรรมกรว่างงานอันมากมายในโลกที่เจริญแล้วทุกวันนี้อาจจะไม่มีแม้แต่คนเดียวที่ยินดีทำงานแต่ไม่สามารถจะทำก่อนที่จะจ่ายค่าแรงให้ล่วงหน้าได้

เป็นที่แน่นอนว่ากรรมกรส่วนมากทีเดียวจะยินดีทำงานโดยไม่ต้องจ่ายค่าแรงจนกว่าจะถึงสิ้นเดือนเป็นที่น่าสงสัยว่าจะมีกรรมกรจำนวนมากพอขนาดที่จะเรียกได้ว่าเป็นชนชั้นหนึ่งหรือไม่ที่จะไม่ยอมทำงานและคอยรับค่าแรงเมื่อสิ้นสัปดาห์ดังที่กรรมกรส่วนมากกระทำเป็นปกติวิสัย

ขณะเดียวกันก็คงจะไม่มีกรรมกรคนใดเลยที่จะไม่ยอมคอยรับค่าแรงเมื่อสิ้นวัน

หรือถ้าท่านพอใจ ก็เมื่อถึงเวลาอาหารมื้อต่อไป เวลาอันแน่นอนที่จะจ่ายค่าแรงมิใช่เรื่องสำคัญ จุดสำคัญ – จุดที่ข้าพเจ้าย้ำ – ก็คือว่ามันเป็น*ภายหลัง*จากที่ได้ทำงานแล้ว

เพราะฉะนั้นการจ่ายค่าแรงก็ย่อมหมายถึงว่ามีการใช้แรงงานก่อนแล้วเสมอ

ทีนี้การใช้แรงงานในการผลิตจะหมายถึงอะไร? ย่อมเห็นได้ชัดว่าหมายถึงการผลิตเศรษฐทรัพย์ซึ่งถ้าจะนำไปใช้ในการแลกเปลี่ยนหรือการผลิตก็จะกลายเป็นทุน

ดังนั้นการจ่ายทุนเป็นค่าแรงก็เพราะคาดหวังถึงการผลิตทุนด้วยแรงงานที่ได้รับค่าแรงนั้น และโดยที่โดยทั่วไปนายจ้างจะได้กำไร

ฉะนั้นสำหรับนายจ้างการจ่ายค่าแรงจึงเป็นแต่เพียงการตอบแทนแก่กรรมกรด้วยส่วนหนึ่งของทุนที่นายจ้างได้รับจากแรงงาน เท่านั้น

และสำหรับผู้เป็นลูกจ้างการรับค่าแรงก็เป็นเพียงแต่การรับส่วนหนึ่งของทุนซึ่งแรงงานของเขาได้ผลิตขึ้นมาก่อนแล้ว

เมื่อมูลค่าที่จ่ายเป็นค่าแรงได้แลกเปลี่ยนกับมูลค่าที่เกิดขึ้นมาด้วยแรงงานเช่นนี้ เราจะพูดได้

อย่างไรว่าค่าแรงถูกชักออกมาจากทุนหรือจ่ายล่วงหน้าไปจากทุน?
เมื่อในการเอาแรงงานเข้าแลกเปลี่ยนกับค่าแรงนั้น
นายจ้างย่อมได้ทุนที่แรงงานก่อให้เกิดขึ้นก่อนที่เขาจะจ่ายทุนออกไปเป็นค่าแรงเสมอ
แล้วขณะใดเล่าที่ทุนของเขาต้องลดลงแม้แต่จะเป็นการชั่วคราว? *

จงนำปัญหามาทดสอบด้วยข้อเท็จจริง

ตัวอย่างเช่นนายจ้างผู้ผลิตซึ่งทำงานเปลี่ยนวัตถุดิบเป็นผลิตผลสำเร็จรูป – ฝ้ายเป็นผ้า
เหล็กเป็นเครื่องเหล็ก หนังสัตว์เป็นรองเท้าหรืออื่น ๆ ที่อาจเป็นได้
และซึ่งจ่ายค่าแรงให้แก่คนงานของเขาสัปดาห์ละครั้งดังเช่นที่เป็นอยู่ทั่วไป
จงทำบัญชีทุนของเขาให้แน่นอนในเช้าวันจันทร์ก่อนที่จะเริ่มงาน
ซึ่งจะประกอบด้วยอาคารของเขา เครื่องจักรกล วัตถุดิบ เงินที่มีอยู่
และผลิตผลสำเร็จรูปในสต็อก เพื่อความง่ายสมมุติว่าเขามิได้ซื้อหรือขายอะไรเลยในสัปดาห์นั้น
และจงทำบัญชีทุนของเขาใหม่หลังจากที่เลิกงานและเขาจ่ายค่าแรงให้แก่คนงานแล้วในคืนวันเสาร์ จะปรากฏว่าเงินลดลงเพราะว่าได้จ่ายออกไปเป็นค่าแรง วัตถุดิบลดลง ถ่านหินลดลง ฯลฯ
และจะต้องคิดหักค่าสึกหรอจากราคาของอาคารและเครื่องจักรกลสำหรับสัปดาห์นั้นโดยเหมาะสม แต่ถ้าเขาทำธุรกิจที่ให้ผล

* ข้าพเจ้าพูดว่าแรงงานผลิตทุนก็เพื่อความชัดเจนยิ่งขึ้น
สิ่งที่แรงงานก่อให้เกิดขึ้นเสมอก็คือเศรษฐทรัพย์ซึ่งอาจเป็นทุนหรือไม่ก็ได้ หรือบริการ
กรณีที่ไม่เกิดผลอะไรเลยนั้นเป็นแต่เพียงกรณีโชคร้ายเป็นพิเศษ
ในกรณีซึ่งวัตถุประสงค์ของแรงงานเป็นแต่เพียงการสนองความปรารถนาของนายจ้าง
ดังเช่นเมื่อข้าพเจ้าจ้างชายคนหนึ่งขัดรองเท้าของข้าพเจ้านั้น ข้าพเจ้ามิได้จ่ายค่าแรงจากทุน
แต่จากเศรษฐทรัพย์ซึ่งข้าพเจ้าอุทิศ มิใช่เพื่อการผลิต แต่เพื่อโภคกรรมเพื่อความพอใจของข้าพเจ้าเอง

ถึงแม้ถ้าค่าแรงที่จ่ายเช่นนั้นจะพิจารณาได้ว่าชักออกมาจากทุน
แต่โดยการกระทำเช่นนั้นสิ่งนั้นก็ได้เปลี่ยนจากประเภทของทุนไปเป็นเศรษฐทรัพย์ที่อุทิศเพื่อการสนองความต้องการของเจ้าของ
เช่นเมื่อคนขายซิการ์เอาซิการ์โหลหนึ่งออกมาจากสต็อกที่เขามีไว้เพื่อขายแล้วเอาใส่ไว้ในกระเป๋าของเขาเพื่อใช้ด้วยตนเอง

กำไร ซึ่งโดยเฉลี่ยทั่วไปแล้วจะต้องเป็นเช่นนั้น
ผลิตผลที่ทำเสร็จแล้วจะมีมากกว่าเดิมมากพอที่จะชดเชยกับส่วนที่ลดลงเหล่านี้และเมื่อรวมกันแล้วจะปรากฏว่าทุนเพิ่มขึ้น
ดังนั้นจะเห็นได้ว่ามูลค่าที่เขาได้จ่ายเป็นค่าแรงให้แก่คนงานของเขานั้นมิได้ชักออกไปจากทุนของเขาหรือจากทุนของผู้หนึ่งผู้ใด มันมาจากมูลค่าที่เกิดขึ้นด้วยแรงงานเอง มิใช่จากทุน
ไม่มีการจ่ายทุนล่วงหน้ามากไปกว่าถ้าเขาจะจ้างคนงานของเขาให้ขุดหาหอยแล้วจ่ายคนงานเหล่านั้นด้วยส่วนหนึ่งของหอยที่คนงานขุดหามาได้
ค่าแรงของคนงานเป็นผลิตผลของแรงงานของพวกเขาโดยแท้จริงเช่นเดียวกับค่าแรงของคนยุคดึกดำบรรพ์เมื่อนานมาแล้ว “ก่อนการยึดถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินและการสะสมมูลภัณฑ์”
เขาได้หอยนางรมด้วยการเอาก้อนหินต่อยออกมาจากหิน

โดยที่กรรมกรผู้ทำงานให้แก่นายจ้างจะยังมิได้รับค่าแรงจนกว่าเขาจะได้ทำงานเสียก่อน
กรณีของเขาจึงคล้ายคลึงกับกรณีของผู้ฝากเงินกับธนาคารซึ่งจะยังไม่สามารถถอนเงินได้จนกว่าเขาจะฝากเงินเข้าไปเสียก่อน
และเช่นเดียวกับที่การถอนเงินที่ผู้ฝากได้ฝากไว้แล้วมิได้ลดทุนของธนาคารลง
การรับค่าแรงของกรรมกรก็ย่อมไม่ลดทุนของนายจ้างหรือทุนส่วนรวมของประชาคมลงแม้แต่จะเพียงชั่วคราวก็ตาม
ค่าแรงของเขามิได้มาจากทุนมากไปกว่าที่เช็คของผู้ฝากจะถอนทุนของธนาคาร
เป็นความจริงที่ว่าในการรับค่าแรงโดยทั่วไปกรรมกรจะไม่ได้รับเศรษฐทรัพย์ในรูปเดียวกับที่เข

าได้ก่อขึ้นมาเช่นเดียวกับที่ผู้ฝากเงินในธนาคารมิได้รับเหรียญกษาปณ์หรือธนบัตรอันเดียวกับที่เขาได้ฝากไว้ แต่เขารับในรูปที่เท่าเทียมกัน
และเช่นเดียวกับที่เรามีเหตุผลที่จะกล่าวว่าผู้ฝากเงินได้รับเงินที่เขาฝากไว้จากธนาคาร เราก็มีเหตุผลที่จะกล่าวว่ากรรมกรได้รับค่าแรงเป็นเศรษฐทรัพย์ที่เขาให้ไปเป็นแรงงาน

การที่สัจจะสากลนี้มักจะมีความมืดมนนั้นส่วนใหญ่เนื่องมาจากแหล่งแห่งความมืดมนทางเศรษฐศาสตร์ นั่นคือการนำเอาเศรษฐทรัพย์ไปสับสนกับเงินตรา และเป็นที่

น่าสังเกตที่นับแต่ ดร. แอดัม สมิธ ได้ใช้วิธีตั้งไข่โดยเอาทางยอดลงเป็นต้นมา
ผู้ที่ได้แสดงให้เห็นถึงความผิดพลาดของระบบเมอร์แคนไทล์อย่างมากมายจำนวนหลายท่านก็กลับตกอยู่ในความหลงผิดชนิดเดียวกันนั้นเองในการอธิบายถึงความสัมพันธ์ระหว่างทุนกับแรงงาน การที่เงินตราเป็นสื่อกลางทั่วไปในการแลกเปลี่ยน
เป็นเส้นทางร่วมของการเปลี่ยนเศรษฐทรัพย์จากรูปหนึ่งรูปใดเป็นอีกรูปหนึ่ง ความยุ่งยากใด ๆ ที่อาจมีในการแลกเปลี่ยนโดยทั่วไปจะแสดงตนเองออกด้วยการเปลี่ยนเป็นเงินตราเข้าไว้
ดังนั้นบางครั้งจึงเป็นการง่ายที่จะเอาเงินไปแลกเศรษฐทรัพย์ในรูปอื่น ๆ
ยิ่งกว่าที่จะเอาเศรษฐทรัพย์ในรูปหนึ่งไปแลกกับเงินด้วยเหตุผลที่ว่ามีผู้ถือเศรษฐทรัพย์ที่ต้องการแลกเปลี่ยนบ้างเป็นจำนวนมากกว่าผู้ที่ต้องการแลกเปลี่ยนบางสิ่งโดยเฉพาะ
ดังนั้นนายจ้างผู้ผลิตซึ่งได้จ่ายเงินของเขาออกเป็นค่าแรงอาจจะเห็นว่าลำบากเป็นบางครั้งในการที่จะเปลี่ยนมูลค่าที่เพิ่มขึ้นซึ่งได้แลกเปลี่ยนกับเงินของเขานั้นกลับเป็นเงินตราอีกครั้งหนึ่งให้ได้โดยรวดเร็ว และก็เลยกล่าวว่าได้ใช้ทุนของเขาหมดหรือดึงล่วงหน้าไปจากทุนในการจ่ายแค่แรง
แต่ทุนซึ่งเดิมเขามีอยู่เป็นเงินนั้นบัดนี้เขามีเป็นสินค้า – รูปของทุนเปลี่ยนไป แต่มิได้ลดลง
ยกเว้นไว้แต่ว่ามูลค่าใหม่ที่แรงงานก่อขึ้นจะน้อยกว่าค่าแรงที่จ่ายให้ไป
ซึ่งจะเป็นได้ก็แต่ในกรณีพิเศษจริง ๆ เท่านั้น

มีการผลิตสาขาหนึ่งซึ่งความสับสนในความคิดที่เกิดจากนิสัยชอบคำนวณทุนเป็นเงินตราไม่ค่อยจะมีโอกาสเกิดขึ้นโดยเหตุที่ผลิตผลของมันเป็นวัตถุที่ใช้ทำเงินตราโดยทั่วไปและเป็นมาตรฐานของเงินตรา
และปรากฏว่าธุรกิจนี้ได้แสดงให้เห็นถึงการผลิตที่ผ่านจากรูปที่ง่ายที่สุดมาเป็นรูปที่ซับซ้อนที่สุดในขณะเดียวกันด้วย

ในแคลิฟอร์เนียในสมัยต้น ๆ เช่นเดียวกับในออสเตรเลียหลังจากนั้น
นักหาแร่ตามก้นแม่น้ำหรือแหล่งแร่บนพื้นดินผู้พบเศษผงอันเป็นประกายซึ่งธรรมชาติได้ใช้กรรมวิธี

อันเชื่องช้าสะสมขึ้นมาเป็นเวลาหลายชั่วคนได้เก็บหรือร่อน “ค่าแรง” (เขาเรียกเช่นนั้นด้วย)
ของเขาออกมาเป็นเงินตราจริง ๆ เพราะเนื่องจากว่าเหรียญกษาปณ์หาได้ยาก
จึงใช้ผงทองนั้นเป็นเงินตราโดยเทียบน้ำหนัก
และได้ค่าแรงของเขาเป็นเงินเก็บไว้ในถุงที่ทำด้วยหนังกวางในกระเป๋าของเขาเมื่อสิ้นวัน
ย่อมไม่มีข้อโต้แย้งในเรื่องที่ว่าค่าแรงนี้มาจากทุนหรือไม่
เพราะเห็นได้ชัดว่ามันเป็นผลิตผลของแรงงานของเขาเอง ทั้งย่อมไม่มีข้อโต้แย้งใด ๆ
ในเมื่อผู้ถือกรรมสิทธิ์ในพื้นที่อันอุดมสมบูรณ์นั้นจ้างคนให้ทำงานให้ตนและจ่ายค่าแรงให้เป็นเงินตราในรูปเดียวกับที่แรงงานของเขาได้เก็บเอามาจากลำห้วยหรือสันทราย
เมื่อมีเหรียญกษาปณ์มากขึ้น
ความสะดวกสบายที่ไม่ต้องมีการชั่งน้ำหนักให้ลำบากและสูญเสียทองคำไปบ้างได้ทำให้ผงทองคำกลายเป็นสินค้าอย่างหนึ่งไป

และเจ้าของเหมืองก็จ่ายค่าแรงให้แก่คนงานของตนเป็นเหรียญกษาปณ์ซึ่งได้รับจากการขายผงทองที่ได้มาด้วยแรงงานของคนงานเหล่านั้น ถ้าเขามีเหรียญกษาปณ์มากพอแทนที่จะขายผงทองคำของเขาที่ร้านใกล้ ๆ และต้องเสียเป็นค่ากำไรให้แก่เจ้าของร้าน เขาก็จะเก็บผงทองเหล่านั้นไว้จนกระทั่งมีเพียงพอที่จะเดินทางหรือส่งทางเมล์ด่วนไปยังซานฟรานซิสโกซึ่งเขาสามารถทำให้เป็นเหรียญกษาปณ์ได้ที่โรงกษาปณ์โดยไม่เสียค่าธรรมเนียม ถึงแม้ในการสะสมผงทองคำเช่นนั้นเขาจะมีเหรียญกษาปณ์น้อยลงเช่นเดียวกับที่เจ้าของโรงงานผลิตมีเงินตราน้อยลงในขณะที่สะสมสินค้าก็ตาม ก็คงไม่มีใครที่จะทึ่มถึงกับคิดว่าในการรับเอาผงทองไว้และจ่ายเหรียญกษาปณ์ออกมานั้น เจ้าของเหมืองจะมีทุนลดลง

แต่ในไม่ช้าแหล่งแร่ทองคำที่สามารถจะเก็บหาทองได้โดยไม่ต้องใช้แรงงานล่วงหน้าด้วยก็หมดไป การทำเหมืองทองคำมีลักษณะละเอียดประณีตยิ่งขึ้นโดยรวดเร็ว ก่อนที่จะเปิดเหมืองเพื่อให้ผลตอบแทนได้ก็จะต้องวางปล่องลึกลงไป ต้องสร้างเขื่อนใหญ่เจาะอุโมงค์ยาวเหยียดเข้าไปในหินแข็ง นำน้ำจากระยะทางหลายไมล์ข้ามสันเขาและห้วยลึกมา และต้องติดตั้งเครื่องจักรกลอันมีราคาแพง สิ่งเหล่านี้จะไม่สามารถก่อสร้างขึ้นมาได้ถ้าไม่มีทุน บางครั้งการก่อสร้างต้องการเวลานานนับเป็นปี ๆ ซึ่งในระหว่างนั้นจะหวังรับผลตอบแทนไม่ได้ ขณะเดียวกันก็ต้องจ่ายค่าแรงให้แก่คนงานที่จ้างมาทุกสัปดาห์หรือทุกเดือน เป็นที่เชื่อกันได้ว่าในกรณีเช่นนี้ (ถึงแม้จะไม่เป็นในกรณีอื่น) ย่อมจะมีผู้พูดว่าค่าแรงมาจากทุนอย่างแท้จริง ชักล่วงหน้ามาจากทุนอย่างแท้จริง และทุนย่อมจะต้องลดลงในการจ่ายค่าแรงเช่นนั้น! แน่นอนละว่าอย่างน้อยที่สุดก็ ณ

ที่นี้ที่อุตสาหกรรมถูกจำกัดด้วยทุน เพราะว่าถ้าไม่มีทุนแล้วงานนี้จะไม่สามารถดำเนินไปได้! ขอให้เราดูกันต่อไป:

กรณีเหล่านี้แหละที่มักจะมีผู้หยิบยกกันขึ้นมาเพื่อแสดงว่าค่าแรงได้ล่วงหน้ามาจากทุน เพราะว่าเมื่อมีการจ่ายค่าแรงก่อนที่จะได้มาซึ่งวัตถุประสงค์ของแรงงานหรือสำเร็จผลตามวัตถุประสงค์นั้น –
เช่นในการเกษตรซึ่งจะต้องไถและหว่านล่วงหน้าเป็นเวลาหลายเดือนก่อนที่จะได้เก็บเกี่ยวพืชผล หรือในการก่อสร้างอาคาร การต่อเรือ การสร้างทางรถไฟ การขุดคลอง ฯลฯ –
จะเห็นได้ชัดว่าเจ้าของทุนที่ถูกจ่ายออกเป็นค่าแรงไม่สามารถหวังผลตอบแทนได้ทันที แต่เป็นดังวลีที่ว่า ต้อง “ลงทุนไว้ก่อน” หรือ “ยอมเสียไปก่อน”
ชั่วเวลาหนึ่งซึ่งบางทีอาจจะเป็นเวลาหลายปี และดังนั้นถ้าเราไม่ระลึกถึงหลักการแรก ๆ (first principles) ไว้ในใจก็เป็นการง่ายที่จะกระโดดสู่ข้อยุติที่ว่าค่าแรงนั้นชักล่วงหน้ามาจากทุน

แต่กรณีเช่นนี้จะไม่ทำความยุ่งยากให้แก่ท่านผู้อ่านซึ่งได้เข้าใจข้าพเจ้าอย่างแจ่มแจ้งตามข้อความที่กล่าวมาแล้วแต่ต้น การวิเคราะห์อย่างง่าย ๆ
จะแสดงว่าตัวอย่างเหล่านี้ซึ่งมีการจ่ายค่าแรงก่อนที่ผลิตผลจะสำเร็จออกมาหรือแม้แต่จะได้ผลิตขึ้นนั้นมิได้ทำให้เกิดข้อยกเว้นใด ๆ
สำหรับกฎซึ่งปรากฏชัดในกรณีที่ผลิตผลสำเร็จออกมาก่อนที่จะมีการจ่ายค่าแรง

ถ้าข้าพเจ้าไปหานายหน้าเพื่อเอาโลหะเงินไปแลกกับทองคำข้าพเจ้าก็จะเอาโลหะเงินวางลงซึ่งเขาจะนับแล้วเก็บไว้ทางหนึ่งและส่งทองคำให้ข้าพเจ้าอันมีค่าเท่ากับเงินของข้าพเจ้าลบด้วยค่านายหน้า นายหน้าผู้นี้ได้ให้ทุนล่วงหน้ามาแก่ข้าพเจ้าหรือ? ย่อมเห็นได้ชัดว่าไม่ใช่
สิ่งที่เขามีอยู่เดิมเป็นทองนั้นบัดนี้เขามีเป็นเงินบวกด้วยผลกำไร และโดยที่เขาได้

เงินไปก่อนที่จะจ่ายทองให้มา
ฉะนั้นในส่วนของเขาแล้วย่อมไม่มีการชักทุนออกมาล่วงหน้าเลยแม้แต่จะเพียงชั่วคราวก็ตาม
การปฏิบัติของนายหน้าก็เป็นเช่นเดียวกับการปฏิบัติของนายทุนนั่นเอง
เมื่อเขาจ่ายทุนออกมาเป็นค่าแรงดังในกรณีที่เรากำลังพิจารณากันอยู่
โดยที่มีการให้แรงงานก่อนที่จะจ่ายค่าแรง
และโดยที่การให้แรงงานในการผลิตนั้นย่อมหมายถึงการก่อให้เกิดมูลค่า
นายจ้างจึงได้รับมูลค่านั้นก่อนที่เขาจะจ่ายมูลค่าออกมา –
เขาเพียงแต่แลกเปลี่ยนทุนรูปหนึ่งกับทุนในอีกรูปหนึ่งเท่านั้น
เพราะว่าการสร้างมูลค่ามิได้ขึ้นอยู่กับการที่ผลิตผลสำเร็จออกมา
แต่เกิดขึ้นทุกขั้นตอนในกรรมวิธีผลิต เป็นผลโดยทันทีจากการใช้แรงงาน
ดังนั้นไม่ว่ากรรมวิธีนี้จะมีระยะเวลายาวนานเพียงไร
แรงงานย่อมจะทำให้ทุนเพิ่มขึ้นด้วยการใช้ความพยายามของมันก่อนที่จะดึงเอาทุนออกมาเป็นค่าแรงเสมอ
นี่เป็นช่างเหล็กคนหนึ่งกำลังทำอีเต้ออยู่ที่เตาของเขา
ย่อมเห็นได้ชัดว่าเขากำลังทำทุน –
คือเพิ่มอีเต้อเข้าไปให้แก่ทุนของนายจ้างก่อนที่เขาจะรับเงินออกจากทุนมาเป็นค่าแรง
นี่เป็นช่างกลหรือช่างทำหม้อน้ำกำลังทำงานอยู่บนกระดูกงูเรือ Great Eastern
ใช่หรือไม่ที่เขากำลังก่อให้เกิดมูลค่าอยู่ชัด ๆ เช่นเดียวกัน – คือกำลังสร้างทุน?
เรือไอน้ำมหึมาก็เช่นเดียวกับอีเต้อ คือเป็นเศรษฐทรัพย์อย่างหนึ่ง เป็นเครื่องมือในการผลิต
และถึงแม้ว่ากว่าสิ่งหนึ่งจะสำเร็จได้ก็ต้องใช้เวลาหลายปีในขณะที่อีกสิ่งหนึ่งทำให้สำเร็จได้ภายในเวลาเพียง 2–3 นาที แต่งานแต่ละวันในกรณีหนึ่งก็เป็นการผลิตเศรษฐทรัพย์อย่างเห็นได้ชัด – เป็นการเพิ่มของทุนเช่นเดียวกับในอีกกรณีหนึ่ง ในกรณีเรือไอน้ำ เช่นเดียวกับกรณีอีเต้อ การกระทำในครั้งสุดท้ายมิได้ก่อให้เกิดมูลค่าของผลิตผลสำเร็จรูปมากไปกว่าการกระทำในครั้งแรก – การก่อให้เกิดมูลค่านั้นดำเนินติดต่อกันเรื่อยไปและเป็นผลโดยทันทีจากการใช้แรงงาน
เราจะเห็นข้อนี้ได้ชัดเจนในที่ซึ่งการแบ่งงาน (division of labor)
ได้ทำให้เกิดธรรมเนียมที่ผู้ผลิตกลุ่มต่าง ๆ ทำงานในส่วนต่าง ๆ
กันของกรรมวิธีการผลิตส่วนรวม – นั่นคือ

ในที่ซึ่งเราเคยชินกับการคำนวณปริมาณของมูลค่าที่เกิดขึ้นด้วยแรงงานที่ได้ใช้ไปในขั้นเตรียมการผลิต การไตร่ตรองเพียงชั่วครู่จะแสดงให้เห็นว่านี่เป็นจริงสำหรับผลิตผลส่วนมากทีเดียว ตัวอย่างเช่น เรือ อาคาร มีดพับ หนังสือ
ปลอกโลหะสวมนิ้วสำหรับเย็บผ้าของสุภาพสตรีหรือขนมปัง สิ่งเหล่านี้เป็นผลิตผลสำเร็จรูป แต่มิได้ผลิตขึ้นมาได้ด้วยการกระทำเพียงครั้งเดียวหรือด้วยผู้ผลิตเพียงกลุ่มเดียว
และในกรณีเช่นนี้เราจะสังเกตเห็นได้ทันทีถึงจุดหรือขั้นตอนต่างๆ
ในการก่อให้เกิดมูลค่าซึ่งปรากฏเมื่อสิ่งเหล่านี้สำเร็จรูปออกมา ถึงแม้เราจะไม่สังเกตส่วนต่างๆ ในกรรมวิธีการผลิตขั้นสุดท้ายเราก็จะสังเกตเห็นมูลค่าของวัตถุ
มูลค่าของวัตถุเหล่านี้มักจะแยกออกได้ใหม่หลายต่อหลายครั้ง
ซึ่งแสดงถึงขั้นตอนจำนวนมากที่กำหนดได้ชัดเจนในการก่อให้เกิดมูลค่าในขั้นสุดท้าย
เรามักจะชอบคำนวณมูลค่าที่เกิดขึ้นหรือการเพิ่มของทุนในแต่ละขั้นตอนเหล่านี้อยู่แล้ว
ขนมปังที่คนปิ้งนำออกจากเตามีมูลค่าระดับหนึ่ง
แต่มูลค่านี้ส่วนหนึ่งคือมูลค่าของแป้งที่ใช้ทำขนมปังนั้น
และมันก็ประกอบด้วยมูลค่าของข้าวสาลี มูลค่าที่เกิดจากการบด ฯลฯ อีกต่อหนึ่ง
เหล็กในรูปของก้อนเหล็กยังห่างไกลจากการเป็นผลิตผลสำเร็จรูปมากนัก
ยังจะต้องผ่านการผลิตอีก 3–4 ขั้น
หรือบางทีก็หลายขั้นหลายตอนก่อนที่จะให้ผลออกมาเป็นสิ่งของสำเร็จรูปซึ่งเป็นวัตถุประสงค์อันแท้จริงของการแยกเอาแร่เหล็กออกมาจากในเหมือง แต่ก้อนเหล็กนั้นมิใช่ทุนหรือ?
เช่นเดียวกันกรรมวิธีการผลิตก็มิได้สำเร็จลงอย่างแท้จริงเมื่อเราเก็บฝ้ายมา
หรือเมื่อเอามาหีบแยกเอาเมล็ดออกและอัดบรรจุแล้ว หรือเมื่อส่งไปถึงเมือง Lowell หรือ Manchester แล้ว หรือเมื่อทำเป็นเส้นด้ายแล้ว หรือเมื่อเป็นผ้าแล้ว
การผลิตจะสำเร็จลงต่อเมื่อสิ่งนี้ตกอยู่ในมือของผู้บริโภคแล้วเท่านั้น
แต่ในความก้าวหน้าเหล่านี้แต่ละขั้นตอนก็มีมูลค่าเกิดขึ้น –

มีการเพิ่มของทุนอย่างเห็นได้ชัดเจนพอเพียง ก็แล้วทำไมเล่าจะไม่มีมูลค่าเพิ่มขึ้น -
การเพิ่มของทุน – เมื่อเราไถดินเพื่อให้ได้พืชผล

ถึงแม้โดยปกติเราจะมิได้แยกความแตกต่างและคำนวณมูลค่านั้นก็ตาม?
เป็นเพราะว่าลมฟ้าอากาศอาจเลวและอาจไม่ได้พืชผลนั้นหรือ? เห็นชัดว่าไม่ใช่เช่นนั้น
เพราะว่าโชคร้ายเช่นเดียวกันนี้ก็อาจเกิดขึ้นได้ในทุก ๆ
ขั้นของการผลิตสิ่งของสำเร็จรูปซึ่งมีอยู่หลายขั้นด้วยกัน โดยเฉลี่ยแล้วเชื่อได้ว่าจะได้พืชผล
และการไถการหว่านโดยเฉลี่ยจะให้ฝ้ายเป็นสมอมาก
พอ ๆ กันกับที่การปั่นด้ายจะให้ผลเป็นผ้าออกมา
กล่าวสั้น ๆ
ด้วยเหตุที่ว่าการจ่ายค่าแรงย่อมมีเงื่อนไขมาจากการให้แรงงานเสมอ
การจ่ายค่าแรงในการผลิตจึงไม่ได้ใช้ทุนล่วงหน้าหรือลดทุนลงแม้แต่เพียงชั่วคราวเลยไม่ว่ากรรมวิธีการผลิตจะนานเพียงไรก็ตาม
เราอาจต้องใช้เวลาปีหนึ่งหรือหลายปีสำหรับจะต่อเรือขึ้นมาลำหนึ่ง
แต่การสร้างมูลค่าซึ่งผลรวมของมันจะเป็นเรือที่สำเร็จรูปแล้วก็ดำเนินไปทุก ๆ วันทุก ๆ
ชั่วโมงนับแต่เวลาที่เริ่มวางกระดูกงูหรือแม้แต่เมื่อได้เก็บกวาดพื้นตรงนั้นแล้วด้วยซ้ำไป
การจ่ายค่าแรงก่อนที่จะต่อเรือได้สำเร็จนี้มิใช่ว่าจะทำให้ทุนของผู้ต่อเรือหรือทุนของประชาคมลดลง
เพราะว่ามูลค่าของเรือที่สำเร็จแล้วเป็นบางส่วนได้ปรากฏขึ้นแทนมูลค่าที่จ่ายออกเป็นค่าแรง
ไม่มีการจ่ายทุนออกไปล่วงหน้าในการจ่ายค่าแรงนี้เพราะว่าแรงงานของกรรมกรในสัปดาห์หนึ่ง ๆ หรือเดือนหนึ่ง ๆ

ได้ก่อให้เกิดทุนแก่ผู้ต่อเรือมากกว่าที่จ่ายกลับมาให้แก่พวกเขาเมื่อสิ้นสัปดาห์หรือสิ้นเดือนดังจะเห็นได้จากข้อเท็จจริงที่ว่าถ้าผู้ต่อเรือได้รับการขอร้องให้ขายเรือที่สำเร็จไปเพียงบางส่วนนั้นในขณะใดขณะหนึ่งระหว่างการต่อเรือแล้วเขาก็ย่อมคาดหวังที่จะได้กำไร

และเช่นเดียวกันเมื่อมีการเจาะอุโมงค์ Sutro หรือ St. Gothard หรือขุดคลองสุเอซก็ไม่มีการจ่ายทุนออกไปล่วงหน้า
อุโมงค์หรือคลองที่กำลังขุดนั้นกลายมาเป็นทุนเท่าเทียมกับเงินที่จ่ายไปในการขุด – หรือถ้าท่านพอใจ คือดินระเบิด เครื่องเจาะ ฯลฯ ที่ใช้ไปในงานนี้และอาหาร เสื้อผ้า ฯลฯ ที่คนงานใช้ – ดังจะเห็นได้จากข้อเท็จจริงที่ว่าราคาหุ้นของ

บริษัทมิได้ลดลงในขณะที่ทุนในรูปเหล่านี้ค่อย ๆ เปลี่ยนเป็นทุนในรูปของอุโมงค์หรือคลองตรงกันข้ามมันน่าจะเพิ่มขึ้นและโดยเฉลี่ยแล้วก็เพิ่มขึ้นเมื่องานดำเนินก้าวหน้าไปเช่นเดียวกับทุนที่ลงไปในการผลิตแบบที่เร็วกว่านี้จะเพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ยเหมือนกัน

และนี่ก็ปรากฏเด่นชัดในการเกษตรด้วย
มูลค่ามิได้เพิ่มขึ้นรวดเร็วทันทีขณะเก็บเกี่ยวพืชผล
แต่เป็นไปทีละขั้นทีละตอนในระหว่างกรรมวิธีทั้งสิ้นซึ่งจบลงด้วยการเก็บเกี่ยว
และการจ่ายค่าแรงในระหว่างนั้นก็มิได้ลดทุนของชาวนาลง ทั้งสองประการนี้จะเห็นได้ง่าย ๆ
ถ้าจะขายหรือให้เช่าที่ดินในระหว่างกรรมวิธีการผลิตนั้นเพราะว่าไร่นาที่ไถไว้แล้ว
จะให้ผลมากกว่าไร่นาที่ยังมิได้ไถ
หรือไร่นาที่หว่านไว้แล้วจะให้ผลมากกว่าไร่นาที่ไถไว้อย่างเดียวเท่านั้น จะเห็นได้ง่าย ๆ
ในเมื่อมีการขายพืชที่กำลังเติบโตดังที่บางครั้งก็กระทำกันหรือในเมื่อชาวนาไม่เก็บเกี่ยวด้วยตนเองแต่ทำสัญญาให้เจ้าของเครื่องเกี่ยวเป็นผู้เก็บเกี่ยวแทน จะเห็นได้ง่าย ๆ
ในกรณีสวนผลไม้และไร่องุ่นซึ่งถึงแม้จะยังไม่ออกผลแต่ก็มีราคาตามส่วนกับอายุของมัน

จะเห็นได้ง่าย ๆ ในกรณีม้า วัวควาย และแกะซึ่งมีราคาเพิ่มขึ้นเมื่อมันโตขึ้น
และถ้าจะสังเกตไม่ได้ในระหว่างจุดที่อาจเรียกได้ว่าจุดแลกเปลี่ยนปกติในการผลิต
มูลค่าเหล่านี้ก็เพิ่มขึ้นทุกครั้งที่มีการใช้แรงงาน ดังนั้น เมื่อได้ให้แรงงานก่อนที่จะได้รับค่าแรง
การให้ทุนล่วงหน้านั้นแท้จริงก็กลับกระทำโดยแรงงาน และจากผู้รับจ้างให้แก่นายจ้าง
มิใช่จากนายจ้างให้แก่ผู้รับจ้าง

"แต่" อาจจะมีผู้กล่าวได้อีก
"ในกรณีเช่นที่เรากำลังพิจารณาอยู่นี้จำเป็นต้องมีทุน!" แน่นอนข้าพเจ้ามิได้โต้แย้งในข้อนี้
แต่เราต้องการทุนมิใช่เพื่อจ่ายล่วงหน้าให้แก่แรงงาน
หากเพื่อความมุ่งหมายอีกประการหนึ่งต่างหาก ความมุ่งหมายนั้นคืออะไรเราอาจจะเห็นได้ทันที

เมื่อมีการจ่ายค่าแรงตามชนิด (in kind) – นั่นคือจ่ายเป็นเศรษฐทรัพย์ชนิดเดียว

กับที่แรงงานได้ผลิตขึ้นมา
เช่นว่าถ้าข้าพเจ้าจ้างคนมาตัดไม้โดยตกลงจะให้ส่วนหนึ่งของไม้ที่เขาตัดเป็นค่าจ้างแก่พวกเขา
อันเป็นวิธีที่เจ้าของหรือพวกผู้เช่าสวนใช้กันบางครั้ง
ก็เห็นได้ชัดว่าเราไม่ต้องการทุนสำหรับจ่ายค่าแรง
หรือเมื่อเพื่อความสะดวกแก่ทั้งสองฝ่ายอันเกิดจากข้อเท็จจริงที่ว่าเราอาจจะแลกเปลี่ยนไม้ในปริมาณมากเป็นเงินได้ง่ายกว่าและได้กำไรดีกว่าในปริมาณน้อย ๆ
ข้าพเจ้าก็จะตกลงจ่ายค่าแรงเป็นเงินแทนที่จะเป็นไม้
ข้าพเจ้าก็ยังไม่ต้องการทุนอีกถ้าหากข้าพเจ้าสามารถแลกเปลี่ยนไม้เป็นเงินตราได้ก่อนจ่ายค่าจ้าง
เฉพาะเมื่อข้าพเจ้าไม่สามารถจะดำเนินการแลกเปลี่ยนเช่นนั้นหรือการแลกเปลี่ยนที่ได้ผลกำไรมากตามที่ข้าพเจ้าต้องการจนกระทั่งข้าพเจ้าสะสมไม้ไว้เป็นปริมาณมากแล้วนั้นแหละข้าพเจ้าจึงจะต้องการทุน

หรือถึงแม้เช่นนั้นแล้วข้าพเจ้าก็ยังไม่จำเป็นต้องมีทุนอยู่ดีถ้าข้าพเจ้าสามารถแลกเปลี่ยนได้เป็นบางส่วนหรือคิดว่าจะแลกเปลี่ยนได้ด้วยการยืมไม้ของข้าพเจ้า
ถ้าข้าพเจ้าไม่สามารถหรือไม่เลือกที่จะขายหรือยืมไม้และยังต้องการที่จะรวบรวมไม้ไว้เป็นจำนวนมากนั่นแหละข้าพเจ้าจึงจำเป็นต้องมีทุน
แต่จะเห็นได้ชัดว่าข้าพเจ้าต้องการมีทุนนี้มิใช่เพื่อจ่ายค่าแรง แต่เพื่อรวบรวมไม้
เช่นเดียวกันในการเจาะอุโมงค์ ถ้าคนงานได้รับค่าแรงเป็นอุโมงค์ (ซึ่งถ้าสะดวกก็อาจทำได้ง่าย ๆ ด้วยการจ่ายค่าแรงแก่เขาเป็นใบหุ้นของบริษัท) ก็ไม่จำเป็นต้องมีทุนสำหรับจ่ายค่าแรง
เฉพาะต่อเมื่อผู้ประกอบการจะต้องการสะสมทุนไว้ในรูปของอุโมงค์เท่านั้นเขาจึงจะต้องการทุน หวนกลับไปพิจารณาตัวอย่างอันแรกใหม่
นายหน้าที่ข้าพเจ้าขายโลหะเงินให้นั้นย่อมไม่สามารถดำเนินธุรกิจได้ถ้าไม่มีทุน
แต่มิใช่ว่าเขาต้องการทุนเพราะว่าเขาให้ทุนล่วงหน้าแก่ข้าพเจ้าเมื่อเขารับโลหะเงินของข้าพเจ้าไปและยื่นทองให้แก่ข้าพเจ้า
เขาต้องการทุนเพราะว่าลักษณะธุรกิจทำให้ต้องมีทุนจำนวนหนึ่งไว้ในมือเพื่อว่าเมื่อมีลูกค้ามาหา เขาจะได้พร้อมที่จะดำเนินการแลกเปลี่ยนตามความต้องการของลูกค้าได้

และเราก็จะเห็นได้เช่นเดียวกันในการผลิตทุกแขนง
ไม่เคยเลยที่จะต้องมีการแบ่งทุนไว้สำหรับจ่ายเป็นค่าแรงถ้าหากเอาผลิตผลของแรงงานซึ่งได้รับค่าแรงตอบแทนนั้นไปแลกเปลี่ยนในทันทีที่ผลิตขึ้นมา
เขาจะต้องการทุนก็ต่อเมื่อจะสะสมผลิตผลนี้ไว้เท่านั้น
หรือสำหรับแต่ละบุคคลก็คือสิ่งเดียวกันที่วางไว้ในกระแสปริวรรตกรรมทั่วไปโดยมิได้ชักเอาผลตอบแทนออกมาในทันที – นั่นคือขายเป็นสินเชื่อ

แต่ทุนที่ต้องการเช่นนั้นมิใช่ต้องการเพื่อจ่ายเป็นค่าแรงหรือเพื่อจ่ายล่วงหน้าให้แก่แรงงาน
เพราะว่ามันย่อมได้ผลิตผลของแรงงานทดแทนไปเสมอ
ผู้ผลิตต้องการทุนมิใช่ในฐานะนายจ้างของแรงงาน
เมื่อเขาต้องการทุนนั้นมันเป็นเพราะว่าเขามิได้เป็นเพียงแต่นายจ้างของแรงงานเท่านั้น
แต่ยังเป็นพ่อค้าหรือนักสะสมหรือนักเก็งกำไรจากผลิตผลของแรงงานอีกด้วย
นี่เป็นกรณีสำหรับนายจ้างทั่วไป

สรุป :

ผู้ที่ทำงานให้แก่ตนเองย่อมได้รับค่าแรงเป็นสิ่งของที่เขาผลิตเมื่อเขาผลิตสิ่งนั้นและแลกเปลี่ยนมูลค่านี้เป็นอีกรูปแบบหนึ่งในเมื่อเขาขายผลผลิตนั้น ๆ
ผู้ที่ทำงานให้แก่ผู้อื่นเพื่อรับค่าแรงตามที่ตกลงกันเป็นเงินก็คือทำงานภายใต้สัญญาแลกเปลี่ยน
เขาเป็นผู้ทำให้เกิดค่าแรงของเขาเองในขณะที่เขาใช้แรงงานของเขา
แต่เขามิได้รับค่าแรงนั้นยกเว้นแต่ตามเวลาที่กำหนด
ตามจำนวนที่กำหนดและในรูปที่แตกต่างไป ในการใช้แรงงานทำงาน
เขาให้ล่วงหน้าไปในการแลกเปลี่ยน
เมื่อเขาได้รับค่าแรงการแลกเปลี่ยนจึงจะเป็นอันเสร็จสมบูรณ์ ในระหว่างที่
เขาทำงานเพื่อค่าแรงเขาก็เพิ่มทุนให้แก่นายจ้างล่วงหน้า
ไม่มีโอกาสใดนอกจากว่าจะมีการจ่ายค่าแรงก่อนที่จะมีการทำงานเท่านั้นที่นายจ้างจะชักทุนมาให้แก่เขาล่วงหน้า
ไม่ว่านายจ้างผู้รับผลิตผลนี้แลกเปลี่ยนกับค่าแรงจะแลกเปลี่ยนผลิตผลนี้ใหม่ทันทีหรือจะเก็บไว้ชั่วขณะหนึ่งก็ตาม
ก็มิได้เปลี่ยนลักษณะของธุรกิจนี้มากไปกว่าการใช้สอยผลิตผลนี้ในขั้นสุดท้ายโดยผู้รับคนสุดท้ายผู้ซึ่งบางทีอาจจะอยู่ในอีกส่วนหนึ่งของโลกและอยู่ปลายแถวของลำดับการแลกเปลี่ยนอันมีจำนวนนับร้อยครั้ง.

บทที่ 4

ค่าเลี้ยงดูกรรมกรมิได้ชักออกมาจากทุน

แต่ก็อาจจะยังมีสิ่งกีดขวางเป็นอุปสรรคอยู่ หรือกลับเกิดซ้ำขึ้นใหม่อีก
ในความคิดของท่านผู้อ่าน

โดยที่ผู้ที่ไถนาจะกินรอยไถไม่ได้

และเครื่องจักรไอน้ำที่สำเร็จไปเพียงบางส่วนก็มิได้ช่วยในการผลิตเสื้อผ้าที่ช่างกลสวมใส่อยู่แต่ประการใด ข้าพเจ้าจะมิ (ตามคำของ John Stuart Mill) "ลืมไปว่าประชาชนของประเทศหนึ่ง ๆ ได้รับการเลี้ยงดูและได้รับสิ่งที่ตนต้องการ มิใช่จากผลิตผลของแรงงานในปัจจุบัน แต่จากผลิตผลของแรงงานในอดีต" หรอกหรือ?
หรือถ้าจะใช้ตามภาษาของหนังสือเบื้องต้นที่นิยมกัน – คือของนางฟอว์เซตต์ – ข้าพเจ้าจะมิ "ลืมไปว่าเวลาจะผ่านไปหลายเดือนระหว่างการหว่านเมล็ดพืชกับเวลาที่ผลิตผลจากเมล็ดนั้นเปลี่ยนเป็นก้อนขนมปัง" และ
"ดังนั้นจึงเห็นได้ชัดว่ากรรมกรจะไม่สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ด้วยสิ่งที่แรงงานของเขากำลังช่วยผลิตขึ้นมา หากแต่ได้รับการเลี้ยงดูจากเศรษฐ-
ทรัพย์ซึ่งแรงงานของเขาหรือของผู้อื่นได้ผลิตขึ้นไว้ก่อนแล้ว อันเป็นเศรษฐทรัพย์ที่เป็นทุน" หรอกหรือ? *

ข้อสมมตที่กล่าวในข้อความเหล่านี้ –
ข้อสมมตที่ว่าเป็นที่แจ่มชัดในตนเองเหลือเกินว่าแรงงานจะต้องได้รับการเลี้ยงดูจากทุน จนกระทั่งต้องการกล่าวถึงข้อความตอนนี้เพียงเพื่อให้ตระหนักกันเท่านั้น –
ปรากฏแทรกอยู่ทั่วไปในวิชาเศรษฐศาสตร์ปัจจุบัน
และมีความเชื่อมั่นกันว่าค่าเลี้ยงดูแรงงานนั้นถูกชักออกมาจากทุนจนถึงขนาดที่ถือกันว่าข้อความที่

* “Political Economy for Beginners,” by Millicent Garrett Fawcett, Chap. III, p. 25.

ว่า “จำนวนประชากรจะควบคุมตนเองด้วยปริมาณทุนซึ่งใช้สำหรับจ้างตน
และดังนั้นย่อมจะเพิ่มหรือลดไปตามการเพิ่มหรือลดของทุนเสมอ” *
นั้นเป็นความจริงเท่าเทียมกันและนำไปเป็นรากฐานในการอธิบายเหตุผลที่สำคัญ ๆ
ต่อไปอีกทอดหนึ่ง

แต่เมื่อได้พิจารณาดูแล้วก็เห็นได้ว่าข้อความเหล่านี้มิใช่ปรากฏชัดในตนเอง
แต่เป็นสิ่งเฉาโฉด
เพราะว่ามันหมายถึงความคิดที่ว่าจะไม่สามารถใช้แรงงานได้จนกว่าจะได้ออมผลิตผลของแรงงานไว้ – ซึ่งเป็นการถือว่าจะต้องมีผลผลิตก่อนผู้ผลิต

และเมื่อได้ตรวจสอบดูก็จะเห็นได้ว่าที่ข้อความเหล่านี้ดูมีเหตุผลน่าฟังก็เพราะความสับสนในความคิด

ข้าพเจ้าได้ชี้ให้เห็นแล้วถึงความผิดพลาดนี้ซึ่งถูกอำพรางไว้ด้วยคำจำกัดความที่ผิด ๆ
ทำให้เกิดข้ออ้างที่ว่าเนื่องจากอาหาร
เครื่องนุ่งห่มและที่อยู่อาศัยจำเป็นแก่แรงงานที่ใช้ในการผลิต
ดังนั้นอุตสาหกรรมจึงถูกจำกัดด้วยทุน
การกล่าวว่าคนต้องกินอาหารเช้าก่อนไปทำงานมิใช่จะหมายความว่าเขาจะไม่สามารถไปทำงานได้นอกจากนายทุนจะให้อาหารเช้าแก่เขา
เพราะว่าอาหารเช้าของเขาอาจจะไม่ได้มาจากเศรษฐทรัพย์ที่แบ่งไว้สำหรับช่วยการผลิต
แต่มาจากเศรษฐทรัพย์ที่แบ่งไว้สำหรับการยังชีพ
ซึ่งตามข้อเท็จจริงแล้วจะเป็นไปตามนี้ในทุกประเทศที่ไม่มีทุพภิกขภัยอย่างแท้จริง
และดังได้แสดงไว้แล้ว อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ฯลฯ – กล่าวสั้น ๆ เศรษฐทรัพย์ทุกชนิด –

จะเป็นทุนได้ก็ต่อเมื่อยังอยู่ในความครอบครองของผู้ที่มิได้เสนอจะบริโภค
แต่เสนอจะแลกเปลี่ยนกับโภคภัณฑ์อื่น ๆ
หรือกับบริการที่ให้ผลิตผลเท่านั้นและจะหมดสภาพความเป็นทุนเมื่อตกไปเป็นของผู้ที่จะบริโภคสิ่งนั้น ๆ เพราะว่าในการแลกเปลี่ยนเช่นนั้น
สิ่งนั้นได้ผ่านจากเศรษฐทรัพย์ประเภทที่มีไว้เพื่อจัดหาเศรษฐทรัพย์อื่น
ไปสู่เศรษฐทรัพย์ประเภทที่มีไว้เพื่อสนองความต้องการโดยไม่คำนึงถึงว่าการบริโภคสิ่งนั้น ๆ จะช่วยในการผลิตเศรษฐทรัพย์หรือไม่ ถ้าไม่สงวนความแตกต่างกันเช่น

* ข้อความที่อ้างเป็นของริคาร์โด (บทที่ 2)

แต่ความคิดนี้ปรากฏทั่วไปในงานหนังสือที่เป็นมาตรฐาน

นี้ไว้แล้วเราก็จะไม่สามารถลากเส้นแบ่งระหว่างเศรษฐทรัพย์ที่เป็นทุนกับเศรษฐทรัพย์ที่มิใช่ทุนได้แม้จะโดยการกำหนดความแตกต่างตาม “ความคิดของเจ้าของ” เช่นที่ John Stuart Mill กระทำก็ตาม
เพราะว่าคนเรามิได้กินหรืองดกินและสวมเสื้อผ้าหรือปล่อยร่างกายให้เปล่าเปลือยเมื่อเสนอจะใช้แรงงานในการผลิตหรือไม่เสนอ คนเรากินเพราะว่าหิว
และสวมเสื้อผ้าเพราะว่าถ้าไม่สวมแล้วจะไม่รู้สึกสบายนัก
จงพิจารณาอาหารเช้าบนโต๊ะอาหารของกรรมกรผู้ซึ่งจะทำงานหรือไม่ทำงานในวันนั้นในเมื่อเขามีโอกาส
ถ้าความแตกต่างกันระหว่างทุนกับสิ่งที่มิใช่ทุนขึ้นอยู่กับการเลี้ยงดูแรงงานที่ให้ผลิตผลแล้ว
อาหารนี้จะเป็นทุนหรือไม่เป็น? ไม่มีผู้ใดสามารถบอกได้
ไม่ว่ากรรมกรเองหรือนักปราชญ์คนใดแห่งสำนักริคาร์โด – มิลล์
และก็จะไม่สามารถบอกได้ถึงแม้อาหารจะตกถึงกระเพาะแล้วก็ตาม
หรือสมมติว่าเขาไม่ได้งานทำในตอนแรกแต่ยังคงหางานต่อไป

เราก็ยังบอกไม่ได้อยู่ดีจนกว่าอาหารนั้นจะผ่านเข้าไปในเส้นเลือดและเนื้อเยื่อแล้ว
แต่เขาก็ยังจะคงกินอาหารเช้าเช่นเดียวกันเสมอ

แต่ถึงแม้จะเป็นการเพียงพอแล้วตามหลักตรรกวิทยา
ก็ยังไม่ค่อยปลอดภัยนักที่จะหยุดอยู่เพียงแค่นี้และละจากการโต้เถียงในเรื่องนี้ไปสู่ความแตกต่างระหว่างเศรษฐทรัพย์กับทุน และก็ไม่เป็นการจำเป็นด้วย
สำหรับข้าพเจ้าแล้วดูเหมือนข้อเสนอที่ว่าแรงงานปัจจุบันจะต้องได้รับการเลี้ยงดูจากผลิตผลของแรงงานในอดีตนั้น
ถ้าวิเคราะห์ดูแล้วจะเป็นจริงก็เพียงในความหมายที่ว่าจะใช้แรงงานในตอนบ่ายได้ก็ด้วยความช่วยเหลือของอาหารมื้อเที่ยง หรือก่อนที่ท่านจะกินกระต่ายป่า ก็จะต้องจับมันมาแล้วย่างเสียก่อน ซึ่งย่อมเห็นได้ชัดว่านี่มิใช่ความหมายที่ใช้ตามข้อเสนอนี้เพื่อสนับสนุนการอธิบายเหตุผลอันสำคัญซึ่งต้องอาศัยข้อเสนอดังกล่าว
ความหมายนั้นก็คือว่าก่อนที่งานซึ่งจะไม่ให้ผลเป็นเศรษฐทรัพย์ที่ใช้ยังชีพได้ทันทีจะดำเนินไปได้ก็จำเป็นจะต้องมีมูลภัณฑ์เครื่องยังชีพสำหรับค้ำจุนกรรมกรในระหว่างกรรมวิธีเสียก่อน
เราจงมาดูกันว่านี่เป็นความจริงหรือไม่ :

เรือคานูที่รอบินซัน ครูโซทำขึ้นมาด้วยความยากลำบากสุดแสนนั้นคือการ

ผลิตซึ่งแรงงานของเขามิอาจจะให้ผลตอบแทนได้ทันที
แต่จำเป็นหรือว่าก่อนที่เขาจะเริ่มงานเขาจะต้องสะสมอาหารไว้ให้เพียงพอที่จะเลี้ยงดูตนเองได้ตลอดเวลาที่เขาโค่นต้นไม้ ขุดให้เป็นเรือ และในที่สุดก็ปล่อยลงทะเล? เปล่าเลย
มีความจำเป็นแต่เพียงว่าเขาจะต้องสละเวลาส่วนหนึ่งไปในการจัดหาอาหารในขณะเดียวกับที่สละเวลาอีกส่วนหนึ่งไปในการสร้างและปล่อยเรือคานูลงน้ำ หรือสมมติว่าเราจะส่งคน 100 คนขึ้นบกเข้าไปในดินแดนใหม่แห่งหนึ่งโดยไม่มีเสบียงไปด้วยเลย
จำเป็นหรือที่พวกเขาจะต้องสะสมเสบียงอาหารไว้ให้พอตลอดฤดูก่อนที่จะสามารถเริ่มเพาะปลู

กได้? เปล่าเลย จำเป็นแต่เพียงว่าต้องมีปลา มีสัตว์ มีผลไม้ ฯลฯ
มากพอที่แรงงานเพียงส่วนหนึ่งของ 100
คนนี้ก็เพียงพอที่จะจัดหาสิ่งเหล่านี้เป็นประจำวันสำหรับเลี้ยงดูได้ครบ 100 คน
และต้องมีความรู้สึกในการมีผลประโยชน์ร่วมกันหรือความร่วมสัมพันธ์กันในความต้องการอัน
จะชักนำให้ผู้ที่หาอาหารได้ในปัจจุบันยินดีแบ่งปัน (แลกเปลี่ยน)
กับผู้ที่ใช้ความพยายามไปสำหรับการชดใช้ให้ในอนาคต

สิ่งที่เป็นจริงในกรณีเหล่านี้ย่อมจะเป็นจริงในทุกกรณี
สำหรับการผลิตสิ่งของซึ่งใช้ยังชีพไม่ได้หรือซึ่งจะใช้ประโยชน์ไม่ได้ในทันทีนั้นไม่จำเป็นที่จะ
ต้องมีการผลิตเศรษฐทรัพย์ไว้ก่อนสำหรับเลี้ยงดูกรรมกรในขณะที่กำลังดำเนินการผลิต
จำเป็นอยู่แต่เพียงว่าจะต้องมีการผลิตเครื่องยังชีพสำหรับกรรมกรให้เพียงพอไปพร้อมกัน ณ
ที่ใดที่หนึ่งภายในวงการแลกเปลี่ยน
และมีความสมัครใจที่จะแลกเปลี่ยนเครื่องยังชีพนี้กับสิ่งของที่กำลังใช้แรง-
งานผลิตขึ้นมาเท่านั้น

และอันที่จริงแล้วไม่เป็นความจริงหรือว่าในสภาพปกติ
การบริโภคย่อมได้รับการสนองจากการผลิตที่ร่วมสมัยกันนั้น?

นี่คือผู้อยู่ว่างที่ฟุ่มเฟือยและไม่ทำงานที่ให้ผลิตผลไม่ว่าด้วยสมองหรือมือ แต่

มีชีวิตอยู่ (เรากล่าวกัน) ด้วยเศรษฐทรัพย์ที่บิดาของเขาทิ้งไว้ให้โดยลงทุนอย่างปลอดภัยเป็น
พันธบัตรของรัฐบาล
ตามความจริงแล้วเครื่องยังชีพของเขามาจากเศรษฐทรัพย์ที่สะสมไว้ในอดีตหรือ?
หรือว่ามาจากแรงงานในการผลิตซึ่งกำลังดำเนินอยู่รอบ ๆ ตัวเขา?

บนโต๊ะอาหารของเขามีไข่ที่เพิ่งออกมาจากแม่เป็ดแม่ไก่ใหม่ ๆ เนยที่เพิ่งปั่นมาเพียง 2 – 3 วัน
นมที่ได้มาจากแม่โคเมื่อเช้านี้เอง ปลาซึ่งเมื่อ 24 ชั่วโมงมานี้ยังว่ายอยู่ในทะเล
เนื้อซึ่งเด็กส่งเนื้อนำมาให้พอดีเวลาที่จะทำครัว ผักสดมาจากในสวน และผลไม้จากไร่ –
กล่าวสั้น ๆ แทบจะไม่มีสิ่งใดที่มิได้ออกมาใหม่ ๆ จากมือของกรรมกรผู้ผลิต (
เพราะว่าในประเภทนี้เราต้องรวมผู้ขนส่งและผู้จำหน่าย
เข้าไว้เช่นเดียวกับผู้ที่ดำเนินการผลิตขั้นแรกด้วยเหมือนกัน)
และไม่มีสิ่งใดเลยที่ผลิตไว้นานมาแล้วนอกจากอาจจะเป็นเหล้าองุ่นเก่า ๆ บางขวด
สิ่งที่ชายผู้นี้ได้รับมรดกมาจากบิดาของเขาและเรากล่าวกันว่าเป็นสิ่งที่เขาอาศัยดำรงชีวิตอยู่นั้นมิ
ใช่เศรษฐทรัพย์ที่แท้จริงแต่อย่างใด
แต่เป็นเพียงอำนาจที่จะเรียกร้องเศรษฐทรัพย์ในเมื่อผู้อื่นผลิตขึ้นมา
และเครื่องยังชีพของเขาก็ได้มาจากการผลิตร่วมสมัยกันนั้นเอง

เขต 50

ตารางไมล์ของกรุงลอนดอนย่อมมีเศรษฐทรัพย์มากกว่าพื้นที่ขนาดเดียวกันในที่อื่น ๆ
โดยปราศจากข้อสงสัย แต่ถ้าแรงงานผลิตในกรุงลอนดอนหยุดลงโดยสิ้นเชิง
ประชาชนจะเริ่มตายภายใน 2 – 3 ชั่วโมงคล้ายกับแกะเน่า และภายใน 2 – 3 สัปดาห์
หรืออย่างมากที่สุดก็ 2 – 3 เดือนจะแทบไม่มีคนรอดชีวิตอยู่เลยแม้แต่คนเดียว
เพราะว่าการหยุดพักการใช้แรงงานผลิตทั้งหมดจะเป็นเหตุวิบัติที่น่ากลัวยิ่งไปกว่าที่เคยล้มเมือง
ที่ถูกล้อมมาแล้ว มันจะไม่เป็นเพียงป้อมค่ายที่ล้อมเป็นกำแพงอยู่ภายนอกดังที่ Titus
ตั้งล้อมกรุงเยรูซาเลมซึ่งจะป้องกันมิให้เครื่องอุปกรณ์ต่างๆ ที่จำเป็นสำหรับเมืองใหญ่ ๆ
ไหลเข้าไปได้อย่างต่อเนื่องเท่านั้น
แต่จะเป็นการตั้งกำแพงทำนองเดียวกันล้อมรอบแต่ละบ้านทีเดียว
ลองคิดดูถึงการหยุดใช้แรงงานเช่นเดียวกันในประชาคมใด ๆ ก็ได้
แล้วท่านจะเห็นว่าเป็นความจริงเพียงไรที่มนุษย์เราโดยแท้จริงแล้วมีชีวิตอยู่แบบหากินไปมื้อหนึ่ง ๆ เท่านั้น และสิ่งที่ให้ขนมปังแก่ประชาคม

ประจำวันก็คือแรงงานประจำวันของประชาคม

เครื่องยังชีพของกรรมกรผู้สร้างพีระมิดมิได้มาจากมูลภัณฑ์ที่กักตุนไว้แต่เดิม แต่มาจากพืชผลในลุ่มแม่น้ำไนล์ซึ่งเกิดขึ้นเรื่อย ๆ ฉันใด
รัฐบาลใหม่ที่ดำเนินงานอันใหญ่โตกินเวลาหลายปีมิได้จัดสรรเอาเศรษฐทรัพย์ที่ได้ผลิตไว้เรียบร้อยแล้วมาเป็นของตน
แต่จัดสรรเอาเศรษฐทรัพย์ที่จะผลิตขึ้นมาซึ่งจะเก็บมาจากผู้ผลิตในรูปของภาษีในขณะที่ดำเนินงานไปฉันใด
เครื่องยังชีพของกรรมกรที่กำลังดำเนินการผลิตอันมิได้ให้เครื่องยังชีพโดยตรงก็มาจากการผลิตเครื่องยังชีพที่ผู้อื่นดำเนินอยู่พร้อมกันไปฉันนั้น

ถ้าเราตรวจสอบวงรอบแห่งการแลกเปลี่ยนซึ่งผลงานที่กระทำในการผลิตเครื่องจักรไอน้ำเครื่องใหญ่อาศัยเป็นทางทำให้กรรมกรได้รับขนมปัง เนื้อ เครื่องนุ่งห่มและที่อยู่อาศัย
เราจะพบว่าถึงแม้ระหว่างกรรมกรผู้สร้างเครื่องจักรกับผู้ผลิตขนมปัง เนื้อ ฯลฯ
อาจจะมีการแลกเปลี่ยนระหว่างกลางถึง 1,000 หน
แต่ธุรกิจนี้เมื่อคิดตัดทอนให้ง่ายที่สุดก็เป็นเพียงการแลกเปลี่ยนแรงงานระหว่างกรรมกรกับผู้ผลิตโดยแท้จริง
สาเหตุซึ่งชักนำให้มีการใช้แรงงานสร้างเครื่องจักรก็คือว่าบางคนซึ่งมีอำนาจที่จะให้สิ่งที่กรรมกรสร้างเครื่องจักรปรารถนานั้นต้องการเครื่องจักรเป็นการตอบแทน – นั่นคือผู้ที่ผลิตขนมปัง เนื้อ ฯลฯ หรือผู้ที่ผลิตสิ่งที่ผู้ผลิตขนมปัง เนื้อ ฯลฯ
ต้องการนั้นมีความต้องการเครื่องจักรนั่นเอง
ความต้องการอันนี้แหละที่ชักนำให้ช่างกลใช้แรงงานไปในการผลิตเครื่องจักร
และโดยกลับกันการที่ช่างกลต้องการขนมปัง เนื้อ ฯลฯ
ก็เป็นเครื่องชักนำให้มีการใช้แรงงานไปในการผลิตสิ่งเหล่านี้เป็นจำนวนเท่าเทียมกัน
ดังนั้นแรงงานของเขาที่ใช้ไปจริง ๆ
ในการผลิตเครื่องจักรก็เสมือนหนึ่งผลิตสิ่งที่เขาจ่ายค่าแรงซื้อมา

หรือ อาจจะตั้งหลักการนี้ได้ดังนี้:

ความต้องการในการบริโภคย่อมเป็นสิ่งกำหนดแนวทางในการใช้แรงงานในการผลิต

หลักการนี้ง่ายและเห็นได้ชัดเจนมากจนไม่จำเป็นต้องอธิบายเพิ่มเติม แต่จากหลักการนี้เองที่ทำให้ความซับซ้อนในเรื่องที่เรากำลังกล่าวถึงหมดไปโดยสิ้นเชิง และดังนั้นเราก็ได้แลเห็นวัตถุประสงค์อันแท้จริงและรางวัลของแรงงานในการผลิตสมัยใหม่อันซับซ้อนยุ่งยากได้ว่าเป็นเช่นเดียวกับที่เราแลเห็นโดยการสังเกตการผลิตและการแลกเปลี่ยนอย่างง่ายในสังคมระยะแรกเริ่ม
เราเห็นว่าทั้งขณะนี้และสมัยโบราณกรรมกรแต่ละคนพยายามจะให้ได้รับความพอใจตามความปรารถนาของตนด้วยการใช้แรงงานของตน
เราเห็นได้ว่าถึงแม้การแบ่งงานย่อยประเภทออกไปจะทำให้ผู้ผลิตแต่ละคนต้องผลิตแต่เพียงส่วนน้อยหรือบางทีก็ไม่มีส่วนของสิ่งที่เขาพยายามให้ได้มาอยู่เลยก็ตาม
แต่ในการช่วยผลิตสิ่งที่ผู้ผลิตอื่น ๆ
ต้องการนั้นเขาก็กำลังชักนำแรงงานอื่นให้ผลิตสิ่งของที่เขาต้องการ –
ที่จริงก็เสมือนผลิตสิ่งนั้นด้วยตนเองนั่นเอง ดังนั้นถ้าเขาทำมีดพับและกินข้าวสาลี
ข้าวสาลีก็จะเป็นผลิตผลของแรงงานของเขาโดยแท้จริงราวกับว่าเขาได้ปลูกขึ้นมาด้วยตนเองและปล่อยให้ผู้ปลูกข้าวสาลีทำมีดพับของตนเอง

ฉะนั้นเราก็เห็นได้ว่าเป็นความจริงโดยตลอดและสมบูรณ์เพียงไรที่ว่าไม่มีการชักทุนล่วงหน้าให้แก่กรรมกรไม่ว่าในสิ่งใด ๆ

ที่กรรมกรเอาไปหรือบริโภคเป็นการแลกเปลี่ยนกับแรงงานที่เขาให้ออกมา
ถ้าข้าพเจ้าทำมีดพับและเอาค่าแรงที่ได้รับไปซื้อข้าวสาลี
ข้าพเจ้าก็เพียงแลกเปลี่ยนมีดพับกับข้าวสาลี –
เพิ่มมีดพับเข้าไปในมูลภัณฑ์เศรษฐทรัพย์ที่มีอยู่และดึงเอาข้าวสาลีออกมาจากมูลภัณฑ์นั้น
และโดยที่ความต้องการในการบริโภคย่อมเป็นสิ่งกำหนดแนวทางในการใช้แรงงานในการผลิต
ดังนั้นตราบเท่าที่การผลิตข้าวสาลียังไม่ถึงขีดจำกัด
ก็จะไม่มีใครกล่าวได้แม้แต่เพียงว่าข้าพเจ้าได้ทำให้มูลภัณฑ์ข้าวสาลีลดลง
เพราะว่าด้วยการเพิ่มมีดพับเข้าไปในมูลภัณฑ์เศรษฐทรัพย์ที่แลกเปลี่ยนกันได้และนำเอาข้าวสาลีออกมา
ข้าพเจ้าก็ได้เป็นผู้กำหนดให้แรงงานที่ปลายอีกด้านหนึ่งของลำดับการแลกเปลี่ยนหันไป

ผลิตข้าวสาลี เช่นเดียวกับผู้ปลูกข้าวสาลี โดยการใส่ข้าวสาลีเข้าไปและนำมีดพับออกมา
ก็เป็นผู้กำหนดให้มีการใช้แรงงานไปในการผลิตมีดพับในฐานะเป็นหนทางที่ง่ายที่สุดที่จะทำให้ได้รับข้าวสาลี

เช่นเดียวกัน สำหรับผู้ไถนา –
ถึงแม้พืชผลที่ผู้ไถหวังจะได้จากการเปิดแผ่นดินนั้นจะยังมิได้หว่านลงไปและหลังจากการหว่านแล้วก็จะกินเวลาอีกหลายเดือนกว่าจะเติบโตได้ที่ – แต่ด้วยการใช้แรงงานของเขาไปในการไถ
เขาก็เปรียบเสมือนกำลังผลิตอาหารที่เขากินและผลิตค่าแรงที่เขาได้รับ
เพราะถึงแม้ว่าการไถจะเป็นเพียงส่วนหนึ่งของการผลิตพืชผล แต่ก็เป็นส่วนหนึ่ง
และเป็นส่วนที่จำเป็นเท่าเทียมกับการเก็บเกี่ยว การไถเป็นขั้นหนึ่งที่นำไปสู่การได้รับพืชผล
ซึ่งด้วยการแน่ใจว่าจะทำให้ได้รับพืชผลในอนาคต
ก็ทำให้มีการปล่อยเครื่องยังชีพและค่าแรงสำหรับคนไถนาออกมาจากมูลภัณฑ์ที่จัดเตรียมไว้เป็นนิจ นี่มิใช่จะเป็นจริงแต่เพียงในทางทฤษฎีเท่านั้น
แต่ยังเป็นจริงในทางปฏิบัติและตามตัวอักษรอีกด้วย ในเวลาที่เหมาะสมสำหรับการไถ
ถ้าหยุดไถเสีย

อาการสำแดงแห่งความขาดแคลนจะไม่ปรากฏขึ้นทันทีโดยไม่ต้องรอจนถึงเวลาเก็บเกี่ยวหรือ?
ถ้าหยุดการไถเสีย
จะไม่เกิดความรู้สึกกระทบกระเทือนขึ้นในทันทีในห้องบัญชีและในโรงงานหรอกหรือ?
กี่ทอผ้าและเครื่องปั่นฝ้ายจะไม่หยุดนิ่งไปด้วยในไม่ช้าเช่นเดียวกับคันไถหรอกหรือ?
เราจะเห็นได้ว่าการณ์จะเป็นเช่นนี้จากผลกระทบทันทีหลังฤดูที่การเพาะปลูกไม่ได้ผล
และเมื่อเป็นเช่นนี้แล้ว
ผู้ไถจะมิได้ผลิตเครื่องยังชีพและค่าแรงของเขาโดยแท้จริงราวกับว่าตลอดวันหรือสัปดาห์นั้นแรงงานของเขาได้ทำให้เกิดสิ่งของซึ่งได้ใช้แรงงานของเขาแลกเปลี่ยนหรอกหรือ?

อันที่จริงแล้ว ในที่ซึ่งมีแรงงานคอยหางานทำนั้น
การขาดแคลนทุนมิได้เป็นเครื่องกีดกันเจ้าของที่ดินมิให้จ้างแรงงานเลยถ้าที่ดินนั้นมีหวังจะให้พืชผลซึ่งเป็นที่ต้องการกัน เขาอาจจะตกลงเพาะปลูกด้วยการแบ่งส่วนกัน (cultivate on shares) อันเป็นวิธีที่ใช้กันโดยทั่วไปในบางส่วนของสหรัฐฯ
ซึ่งในกรณีนี้ถ้ากรรมกรไม่มีเครื่องยังชีพเขาก็จะอาศัยงานที่เขากำลังออกแรงทำอยู่เป็นเครื่องมือหาสินเชื่อจากร้านใกล้ ๆ นั้น หรือถ้าเจ้าของที่ดินพอใจที่

จะจ่ายค่าแรง เขาก็จะหาสินเชื่อเอง
และดังนั้นงานที่ทำลงไปในการเพาะปลูกจึงถูกใช้ประโยชน์หรือถูกแลกเปลี่ยนทันทีในขณะที่ได้ทำลงไป
ถ้าหากจะมีสิ่งอื่นใดที่จะถูกใช้ให้หมดไปนอกเหนือกว่าที่จะถูกใช้หมดถ้ากรรมกรถูกบังคับให้จำต้องขอแทนที่จะทำงาน (เพราะว่าอย่างไรก็ตามในประเทศที่เจริญแล้วในสภาพปกติกรรมกรย่อมต้องได้รับความช่วยเหลือ)
สิ่งนั้นก็คือทุนสำรองที่เอาออกมาใช้โดยหวังที่จะได้ทดแทนภายหลัง
และซึ่งที่จริงแล้วก็ได้ทดแทนด้วยงานในขณะที่ทำลงไป ตัวอย่างเช่นในเขตเกษตรกรรมแท้ ๆ ทางภาคใต้ของรัฐแคลิฟอร์เนียใน พ.ศ. 2420 การเพาะปลูกไม่ได้ผลเลย

และในจำนวนแกะหลายล้านตัวไม่มีอะไรเหลือนอกจากกระดูก ในที่ราบลุ่มแม่น้ำ San Joaquin อันกว้างใหญ่มีชาวนาเป็นจำนวนมากที่มีอาหารไม่พอเพียงที่จะเลี้ยงดูครอบครัวของตนจนถึงฤดูเก็บเกี่ยวคราวต่อไป ทั้งนี้มิต้องพูดถึงส่วนที่จะเอาไว้เลี้ยงดูกรรมกร
แต่แล้วฝนก็ได้ตกลงมาอีกถูกต้องตามฤดูกาล
และชาวนากลุ่มเดียวกันนี้ก็จัดแจงจ้างกรรมกรมาไถมาหว่าน เพราะว่าในทุกถิ่นที่จะมีชาวนาบางคนที่กักตุนพืชผลของตนไว้
เมื่อฝนมาเขาก็เร่าร้อนที่จะขายก่อนที่ฤดูเก็บเกี่ยวคราวต่อไปจะทำให้ราคาตกต่ำ
ข้าวที่เก็บสำรองไว้จึงถูกส่งผ่านมาให้แก่ผู้เพาะปลูกโดยจักรกลแห่งการแลกเปลี่ยนและการให้ล่วงหน้า – นั่นคือปล่อยออกมา หรือเสมือนผลิตขึ้น โดยผลงานที่กระทำเพื่อพืชผลในคราวหน้า

ลำดับการแลกเปลี่ยนหรือปริวรรตกรรมซึ่งเป็นตัวเชื่อมโยงผลิตกรรมกับโภคกรรมเข้าด้วยกันนั้นอาจเปรียบได้กับท่อน้ำโค้งที่มีน้ำอยู่เต็ม
ถ้าเทน้ำจำนวนหนึ่งลงไปที่ปลายข้างหนึ่งก็จะมีน้ำไหลออกจากอีกปลายหนึ่งในจำนวนเท่ากัน
น้ำดังกล่าวมิใช่ส่วนเดียวกันแต่ก็เท่าเทียมกัน เช่นเดียวกัน
ผู้ที่ทำการผลิตก็ใส่เข้าไปในขณะที่ดึงเอาออกมา –
เขาเพียงแต่รับผลิตผลของแรงงานของเขาในรูปของเครื่องยังชีพและค่าแรงเท่านั้น.

บทที่ 5

หน้าที่อันแท้จริงของทุน

บัดนี้อาจจะมีผู้ถามได้ว่า :
ถ้าไม่ต้องการทุนสำหรับจ่ายเป็นค่าแรงหรือค้ำจุนแรงงานในระหว่างการผลิตแล้ว
หน้าที่ของทุนจะเป็นอะไรเล่า?

การตรวจสอบที่ผ่านมาทำให้เห็นคำตอบชัดเจน ทุนเท่าที่เราเห็นแล้วคือ
เศรษฐทรัพย์ที่ใช้สำหรับหาเศรษฐทรัพย์ให้มากขึ้นซึ่งแยกออกให้แตกต่างจากเศรษฐทรัพย์ที่ใช้เ
พื่อสนองความต้องการโดยตรง หรือตามที่ข้าพเจ้าคิดว่าอาจจะให้นิยามศัพท์ได้ว่า คือเศรษฐ-
ทรัพย์ในระหว่างการแลกเปลี่ยน

ดังนั้น ทุนจึงเพิ่มความสามารถของแรงงานในการผลิตเศรษฐทรัพย์ : (1)
ด้วยการทำให้สามารถใช้แรงงานไปอย่างได้ผลมากขึ้น เช่นการขุดหาหอยด้วยพลั่วแทนมือ
หรือขับเคลื่อนเรือด้วยการตักถ่านหินเข้าเตาแทนการกระเชียง (2)
ด้วยการทำให้แรงงานสามารถใช้ประโยชน์จากอำนาจการแพร่พันธุ์ตามธรรมชาติ
เช่นได้ข้าวจากการหว่าน หรือได้สัตว์จากการเลี้ยง (3) โดยการทำให้สามารถแบ่งงาน
(division of labor) ซึ่งด้านหนึ่งจะเพิ่มประสิทธิ-
ภาพของปัจจัยมนุษย์ในการผลิตเศรษฐทรัพย์ด้วยการใช้ประโยชน์จากความสามารถพิเศษ
การขวนขวายหาความชำนาญและลดการสูญเสีย
อีกด้านหนึ่งจะใช้พลังแห่งปัจจัยธรรมชาติได้มากที่สุดด้วยการใช้ประโยชน์จากความหลากหลา
ยของดิน ลมฟ้าอากาศ และสถานการณ์
เพื่อให้ได้รับเศรษฐทรัพย์แต่ละชนิดในที่ซึ่งธรรมชาติเกื้อกูลที่สุดในการผลิต

ทุนมิได้เป็นผู้ให้วัสดุที่แรงงานกระทำให้กลายเป็นเศรษฐทรัพย์ขึ้นมาตามที่

สอนกันอยู่ผิด ๆ ธรรมชาติเป็นผู้ให้วัสดุเหล่านั้น
แต่วัสดุเหล่านั้นซึ่งสำเร็จเป็นบางส่วนและอยู่ในระหว่างการแลกเปลี่ยน คือทุน

ทุนมิได้จ่ายค่าแรงหรือให้ค่าแรงล่วงหน้าดังที่ได้สอนกันมาผิด ๆ ค่าแรงเป็นผลิตผลของแรงงานของกรรมกรส่วนที่กรรมกรได้รับ

ทุนมิได้ค้ำจุนกรรมกรในระหว่างที่งานของเขาดำเนินไปดังที่ได้สอนกันมาผิด ๆ กรรมกรได้รับการค้ำจุนจากแรงงานของเขา ผู้ที่ผลิตสิ่งใด ๆ ก็ตาม จะเป็นทั้งหมดหรือบางส่วนของสิ่งนั้นก็ตาม ที่จะแลกเปลี่ยนได้กับเครื่องยังชีพ ก็เปรียบเสมือนผลิตเครื่องยังชีพนั้นเอง

ดังนั้น ทุนจึงมิใช่สิ่งจำกัดอุตสาหกรรมดังที่ได้สอนกันมาผิด ๆ สิ่งจำกัดอุตสาหกรรมก็คือการเข้าถึงวัสดุธรรมชาติเท่านั้น แต่ทุนอาจจะจำกัดรูปของอุตสาหกรรมและผลิตภาพของอุตสาหกรรมโดยการจำกัดการใช้เครื่องมือและการแบ่งงาน

ที่ว่าทุนอาจจะจำกัดรูปของอุตสาหกรรมนั้นจะเห็นได้ชัดเจน ถ้าไม่มีโรงงานก็จะไม่มีผู้ปฏิบัติงานในโรงงาน ถ้าไม่มีจักรเย็บผ้าก็จะไม่มีการเย็บผ้าด้วยจักร ถ้าไม่มีไถก็จะไม่มีคนไถ และถ้าไม่มีทุนมาก ๆ สำหรับปริวรรตกรรมอุตสาหกรรมก็ไม่อาจจะปรากฏในรูปแบบพิเศษจำนวนมากซึ่งเกี่ยวข้องอยู่กับการแลกเปลี่ยนได้

นอกจากนั้นยังปรากฏชัดเจนเช่นเดียวกันด้วยว่าการขาดแคลนเครื่องมือย่อมจะจำกัดผลิตภาพขององอุตสาหกรรมอย่างมาก ถ้าชาวนาต้องใช้พลั่วเพราะว่าเขาไม่มีทุนเพียงพอสำหรับซื้อไถ ต้องใช้เคียวแทนเครื่องเก็บเกี่ยว ต้องใช้ไม้นวดแทนเครื่องนวด ถ้าช่างกลต้องใช้สิ่วสำหรับตัดเหล็ก ช่างทอต้องใช้หูกมือ ฯลฯ ผลผลิตของอุตสาหกรรมจะไม่ได้แม้เพียง 1 ใน 10 ของที่เป็นเมื่อได้รับความช่วยเหลือจากทุนในรูปของเครื่องมือที่ดีที่สุดที่ใช้กันอยู่ในขณะนี้ การแบ่งงานก็จะทำไม่ได้ไกลไปกว่าขั้นเริ่มต้นอย่างหยาบที่สุดและแทบจะรับรู้ไม่ได้ และการแลกเปลี่ยนซึ่งอำนวยให้สามารถแบ่งงานได้ก็จะทำได้เฉพาะระหว่างเพื่อนบ้านใกล้เคียงเท่านั้น นอกจากจะเก็บสิ่งของที่ผลิตขึ้นส่วนหนึ่งไว้ในสต็อกหรือถ่ายเทอยู่ตลอดเวลาเท่านั้น แม้แต่การล่าสัตว์ การจับปลา การเก็บ

ผลไม้ และการทำอาวุธ
ก็จะไม่สามารถจัดเป็นงานชำนาญเฉพาะอย่างที่จะให้แต่ละบุคคลกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดแต่เพียงอย่างเดียวได้นอกจากจะสำรองบางส่วนของสิ่งที่แต่ละคนหามาได้ไว้โดยไม่บริโภคไปทันทีให้ผู้ที่อุทิศตนเองไปในการหาสิ่งหนึ่งโดยเฉพาะสามารถได้รับสิ่งอื่น ๆ
เมื่อเขาต้องการและสามารถทำให้โชคดีของวันหนึ่งทดแทนความขาดแคลนในวันถัดไปได้
ในขณะเดียวกันเพื่อที่จะให้สามารถแบ่งงานได้ย่อยละเอียดลงไปอันเป็นลักษณะและเป็นความจำเป็นสำหรับอารยธรรมชั้นสูง
ก็จะต้องมีเศรษฐทรัพย์ทุกชนิดจำนวนมากมายไว้ในสต็อกหรือถ่ายเทอยู่ตลอดเวลา
เพื่อให้คนในประชาคมอารยะสามารถเลือกแลกเปลี่ยนแรงงานของเขากับแรงงานของผู้ที่อยู่รอบ ๆ ตัวเขาและกับแรงงานของผู้ที่อยู่ในส่วนไกลที่สุดของโลกได้
ก็จะต้องมีมูลภัณฑ์สินค้าในคลัง ในระวางของเรือและในตู้รถไฟ
เช่นเดียวกับที่เพื่อให้ผู้ที่อาศัยอยู่ในเมืองใหญ่สามารถได้น้ำสักถ้วยหนึ่งเมื่อไรก็ได้ตามใจ
ก็จะต้องมีน้ำหลายพันล้านแกลลอนเก็บไว้ในถังและเดินไปตามท่อยาวหลายไมล์

แต่การพูดว่าทุนอาจจำกัดรูปแบบของอุตสาหกรรมหรือผลิตภาพของอุตสาหกรรมนั้นแตกต่างกันมากกับการพูดว่าทุนเป็นสิ่งจำกัดอุตสาหกรรม
เพราะคำกล่าวของวิชาเศรษฐศาสตร์ปัจจุบันที่ว่า “ทุนเป็นสิ่งจำกัดอุตสาหกรรม”
นั้นมิได้หมายความว่าทุนเป็นสิ่งจำกัดรูปแบบของแรงงานหรือผลิตภาพของแรงงาน
แต่หมายความว่าทุนเป็นสิ่งจำกัดการใช้แรงงาน
คำกล่าวนี้ได้รับความน่าเชื่อถือมาจากข้อสมมตที่ว่าทุนเป็นผู้ให้วัสดุและเครื่องยังชีพแก่แรงงาน
–
ข้อสมมตที่เราเห็นแล้วว่าไม่มีมูลและซึ่งที่จริงแล้วจะเห็นได้ชัดว่าเป็นไปไม่ได้ในทันทีที่เราระลึกได้ว่าทุนนั้นเกิดขึ้นมาจากแรงงาน ดังนั้นจึงต้องมีแรงงานก่อนที่จะมีทุนได้
ทุนอาจจะจำกัดรูปแบบของอุตสาหกรรมและผลิตภาพของอุตสาหกรรม
แต่นี่มิได้หมายความว่าจะมีอุตสาหกรรมไม่ได้ถ้าปราศจากทุน
เช่นเดียวกับที่มิได้หมายความว่าถ้า

ปราศจากเครื่องทอผ้าไฟฟ้าแล้วจะทอผ้าไม่ได้ ถ้าไม่มีจักรเย็บผ้าแล้วจะเย็บผ้าไม่ได้
จะเพาะปลูกไม่ได้ถ้าไม่มีไถ หรือในประชาคมที่มีอยู่เพียงคนเดียวเช่นกรณีรอบินซัน ครูโซ
จะมีแรง-งานไม่ได้เพราะว่าไม่สามารถจะดำเนินการแลกเปลี่ยนกันได้

และการกล่าวว่าทุนอาจเป็นสิ่งจำกัดรูปแบบและผลิตภาพของอุตสาหกรรมนั้นผิดกับการพูดว่าทุนเป็นสิ่งจำกัดดังกล่าว
เพราะว่ากรณีซึ่งอาจจะกล่าวอย่างจริงจังได้ว่ารูปแบบหรือผลิตภาพของอุตสาหกรรมของประชาคมหนึ่ง ๆ ถูกจำกัดด้วยทุนของตนนั้น
ข้าพเจ้าคิดว่าถ้าตรวจสอบดูแล้วจะปรากฏเป็นทางทฤษฎีมากกว่าเป็นจริง
เป็นที่เห็นได้ชัดว่าประเทศ เช่นเม็กซิโกหรือตูนิส
ถ้าได้ใช้ทุนมากขึ้นและทั่วไปขึ้นก็จะเปลี่ยนรูปแบบของอุต-สาหกรรมและเพิ่มผลผลิตได้มาก
และมักจะมีผู้กล่าวถึงประเทศเช่นนี้บ่อย ๆ
ว่าประเทศดังกล่าวต้องการทุนเพื่อพัฒนาทรัพยากรของตน
แต่ว่าจะไม่มีบางสิ่งบางอย่างอยู่เบื้องหลัง –
คือความขาดแคลนซึ่งรวมเอาการขาดแคลนทุนเข้าไว้ด้วย บ้างหรอกหรือ?
มิใช่ความโลภและการใช้อำนาจโดยมิชอบของฝ่ายปกครอง
ความไม่รู้สึกปลอดภัยในทรัพย์สิน
ความโง่เขลาและอคติของพลเมืองหรอกหรือที่กีดกันมิให้มีการสะสมและการใช้ทุน?
ข้อจำกัดจริง ๆ อยู่ที่สิ่งเหล่านี้ มิใช่อยู่ที่ความขาดแคลนทุน
ซึ่งถึงแม้จะส่งไปที่นั่นก็จะไม่มีการใช้อยู่ดี
แน่นอนเราสามารถจะคิดได้ถึงประชาคมที่จะมีความขาดแคลนทุนเป็นอุปสรรคอันเดียวสำหรับการเพิ่มผลผลิตของแรงงาน แต่ก็ด้วยการคิดว่ามีสภาพต่าง ๆ

เกิดประจวบเข้าพอดีกันเท่านั้นซึ่งแทบจะไม่มีโอกาสเกิดขึ้นได้นอกจากว่าโดยบังเอิญหรือเกิดขึ้นแล้วก็ผ่านไปเลย
สำหรับข้าพเจ้านั้นตัวอย่างที่จะยกขึ้นมาได้ก็ดูเหมือนจะมีแต่ประชาคมที่ทุนถูกกวาดล้างไปโดยการสงคราม อัคคีภัย หรือภัยอันใหญ่ยิ่งจากธรรมชาติเท่านั้น
และอาจจะรวมถึงประชาคมของอารยชนที่เพิ่งเข้าไปตั้งถิ่นฐานในดินแดนแห่งใหม่ด้วย
แต่ก็ได้เป็นที่สังเกตกันมานานแล้วว่าทุนที่ใช้กันเป็นประจำนั้นถูกผลิตขึ้นมาใหม่ได้รวดเร็วเพียงไรในประชาคมที่ถูกสงครามกวาด

ล้าง ในขณะเดียวกันการผลิตทุนที่สามารถจะใช้ได้หรือมีแนวโน้มที่จะใช้
ก็ปรากฏว่าเป็นไปอย่างรวดเร็วเป็นที่น่าสังเกตเช่นเดียวกันในกรณีของประชาคมใหม่

ข้าพเจ้าคิดไม่ออกถึงสภาพอื่น ๆ

นอกจากสภาพที่เกิดได้ยากและเกิดแล้วก็ผ่านไปเช่นนั้น ซึ่งผลิตภาพของแรงงานถูกจำกัดจริง ๆ ด้วยความชาดแคลนทุน เพราะว่าในประชาคมหนึ่ง ๆ
ถึงแม้จะมีผู้ที่ไม่สามารถจะใช้แรงงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควรจะเป็นเนื่องจากขาดแคลนทุน แต่ตราบเท่าที่ยังมีทุนพอเพียงอยู่ในส่วนอื่นของประชาคมนั้น
ข้อจำกัดจริงก็มิใช่ความขาดแคลนทุน แต่เป็นที่การกระจายทุนไม่เหมาะสม
ถ้าฝ่ายปกครองที่เลวปล้นทุนไปจากกรรมกร
ถ้ากฎหมายอันไม่ยุติธรรมพรากเศรษฐทรัพย์ไปจากผู้ผลิตผู้จะใช้เศรษฐทรัพย์นั้นช่วยการผลิตแล้วเอาไปมอบให้แก่ผู้ที่เกาะกินอยู่กับอุตสาหกรรม
ข้อจำกัดอันแท้จริงสำหรับประสิทธิผลของแรงงานก็จะเป็นการปกครองที่ผิด
มิใช่การขาดแคลนทุน

ข้อนี้เป็นความจริงเช่นเดียวกันสำหรับความโง่เขลาหรือประเพณีหรือสภาพอื่น ๆ
ที่ป้องกันมิให้มีการใช้ทุน สิ่งเหล่านี้แหละที่เป็นสิ่งจำกัดอันแท้จริง หาใช่การขาดแคลนทุนไม่
การให้เลื่อยวงเดือนแก่ชาวเกาะ Tierra del Fuego ให้หัวรถจักรแก่ชาวอาหรับเบดูอิน
หรือให้จักรเย็บผ้าแก่หญิงอินเดียนแดงเผ่าหัวแบน (Flathead)
จะไม่เพิ่มประสิทธิภาพให้แก่แรงงานของเขาเหล่านี้
ทั้งดูจะเป็นไปไม่ได้ที่จะเพิ่มทุนให้กับเขาโดยการให้สิ่งอื่น ๆ เพราะว่าเศรษฐ-ทรัพย์ใด ๆ
ก็ตามนอกเหนือไปจากที่เขาเคยชินกับการใช้เป็นทุนแล้วจะถูกบริโภคหรือสูญเสียไปเปล่า
สิ่งที่ป้องกันมิให้อินเดียนแดงเผ่า Apache และ Sioux
ทำการเพาะปลูกนั้นมิใช่ความขาดแคลนเมล็ดพันธุ์และเครื่องมือ
ถ้าได้รับเมล็ดพันธุ์และเครื่องมือ
พวกเขาก็จะไม่ทำให้มันเกิดผลิตผลขึ้นมานอกจากว่าในขณะเดียวกันนั้นจะควบคุมมิให้เขาร่อนเ
ร่ไปและสอนให้รู้จักเพาะปลูกด้วย
ถ้าหากเอาทุนทั้งสิ้นในกรุงลอนดอนมาให้แก่พวกเขาในสภาพปัจจุบันของเขา
ทุนเหล่านี้ก็จะไม่มีสภาพเป็นทุนอีกต่อไป
เพราะว่าชนเผ่านี้จะใช้มันให้เกิดผลิตผลขึ้นมาก็เพียงส่วนน้อยซึ่งจะช่วยในการไล่ล่าเท่านั้นและ
อาจจะไม่ได้ใช้ทุนส่วนน้อยที่กล่าวนี้จนกว่าจะบริโภคส่วนที่กินได้ทั้งหมดแล้ว
แต่ส่วนทุนซึ่งพวกนี้ต้องการ เขาก็พยายามขวนขวายหา

มา ถึงแม้จะประสบความยากลำบากอย่างยิ่งสำหรับทุนบางชนิดก็ตาม
เผ่าคนป่าเหล่านี้ทำการล่าสัตว์และรบพุ่งด้วยอาวุธอย่างดีที่สุดที่โรงงานของอเมริกาและอังกฤษ
ผลิตออกมา คอยติดตามให้ทันความก้าวหน้าใหม่ ๆ อยู่เสมอ ต่อเมื่อเผ่านี้เจริญแล้วนั่นแหละ
เขาจึงจะสนใจในทุนอื่น ๆ เช่นที่รัฐอารยะต้องการ หรือทุนเหล่านั้นจึงจะเป็นประโยชน์แก่เขา

ในรัชกาลของพระเจ้าจอร์จที่ 4

หมอสอนศาสนาพวกหนึ่งที่กลับไปอังกฤษได้นำหัวหน้าชาวนิวซีแลนด์ไปด้วยคนหนึ่งชื่อ

Hongi ท่าทางอันสง่าและรอยสักอันน่าดูของเขาดึงดูดความสนใจมาก
และเมื่อจะกลับไปหาพลเมืองของตน เขาก็ได้รับพระราชทานและได้รับเครื่องมือต่าง ๆ
อุปกรณ์การเกษตรและเมล็ดพันธุ์มากมายจากพระมหากษัตริย์และสมาคมศาสนาบางสมาคม
ชาวนิวซีแลนด์ผู้ซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณและพระคุณนี้ได้ใช้ทุนดังกล่าวในการผลิตอาหา
ร แต่เป็นในลักษณะที่เจ้าภาพชาวอังกฤษของเขามิได้คาดฝัน ในกรุงซิดนีย์ระหว่างทางกลับ
เขาได้เอาสิ่งดังกล่าวทั้งหมดแลกเปลี่ยนกับอาวุธและกระสุน
ซึ่งเมื่อเดินทางกลับถึงถิ่นของเขาแล้วเขาก็ได้ใช้อาวุธเหล่านี้ทำสงครามกับอีกเผ่าหนึ่งประสบค
วามสำเร็จถึงขั้นที่ว่าในสนามรบครั้งแรกนั้นเชลยศึกถูกย่างกินไป 300 คน โดย Hongi
ได้เริ่มอาหารมื้อใหญ่นี้ด้วยการควักลูกนัยน์ตาทั้งสองของหัวหน้าเผ่าปรปักษ์ที่ได้รับบาดเจ็บปา
งตายออกมาแล้วกลืนลงไปและดูดกินโลหิตอุ่น ๆ ของเขา *
แต่บัดนี้เมื่อการสงครามที่เคยมีมาเป็นนิจได้ยุติลงและชนเมารีส่วนที่เหลือส่วนใหญ่ได้รับเอานิ
สัยแบบยุโรปเข้าไว้แล้วจึงมีคนเผ่านี้จำนวนมากที่มีและใช้ทุนอย่างมากมาย

ในทำนองเดียวกันก็จะเป็นการผิดพลาดถ้าจะเหมาเอาว่าผลิตกรรมและปริวรรตกรรมแ
บบง่าย ๆ ซึ่งใช้กันในประชาคมใหม่ ๆ นั้นเป็นเพราะการขาดแคลนทุนแต่อย่างเดียว แบบง่าย
ๆ เหล่านี้ซึ่งต้องการทุนเพียงเล็กน้อยเป็นแบบที่หยาบและมีประสิทธิภาพน้อย

* “New Zealand and its Inhabitants,” Rev. Richard Taylor. London, 1855. Chap. XXI.

โดยตัวเอง แต่เมื่อพิจารณาถึงสภาพของประชาคมเช่นนั้นแล้วจะเห็นได้ว่าแบบนั้นมีประ-
สิทธิผลมากที่สุดโดยแท้จริง โรงงานใหญ่ ๆ
อันทันสมัยที่สุดเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพที่สุดเท่าที่ได้กระทำขึ้นเพื่อเปลี่ยนขนสัตว์หรือฝ้
ายเป็นผ้า แต่จะเป็นเช่นนั้นก็ต่อเมื่อจะทำเป็นจำนวนมาก ๆ เท่านั้นเอง

ผ้าที่ต้องการสำหรับหมู่บ้านเล็ก ๆ
อาจจะทำได้โดยใช้แรงงานน้อยกว่ามากด้วยล้อปั่นและหูกมือ
เครื่องพิมพ์ที่ดีพร้อมประกอบด้วยคนงานอีกคนหนึ่งจะพิมพ์ได้หลายพันฉบับและชายคนหนึ่งกับเด็กอีกคนหนึ่งจะใช้เครื่องพิมพ์สแตนโฮปหรือเครื่องพิมพ์แฟรงกลินพิมพ์ได้เป็นจำนวนนับร้อย แต่สำหรับการพิมพ์หนังสือพิมพ์ชนบทจำนวนไม่มากนั้น
เครื่องพิมพ์แบบเก่าก็นับได้ว่าเป็นเครื่องที่มีประสิทธิภาพที่สุด ถ้าจะบรรทุกผู้โดยสารครั้งละ 2-3 คนเป็นครั้งเป็นคราว เรือคานูก็เป็นเครื่องมือที่ดีกว่าเรือเครื่องจักรไอน้ำ แป้ง 2-3 ถุงถ้าลำเลียงด้วยม้าต่างจะใช้แรงงานน้อยกว่าลำเลียงด้วยรถไฟ
การจัดสินค้าจำนวนมากไว้ในร้านตรงทางแยกในป่าก็คือการผลาญทุน
และโดยทั่วไปจะเห็นได้ว่าเครื่องมือหยาบ ๆ
ในการผลิตและการแลกเปลี่ยนซึ่งใช้กันในหมู่ประชากรที่ไม่หนาแน่นในประเทศใหม่ ๆ นั้นมิได้เป็นผลจากการขาดแคลนทุน
แต่จากความไม่สามารถที่จะใช้ทุนให้ได้รับผลกำไรมากกว่า

ไม่ว่าจะเทน้ำลงไปมากเพียงไร น้ำในถังก็จะไม่มากไปกว่าถังหนึ่งเต็ม ๆ ไปได้ฉันใด
ฉันนั้นก็จะไม่มีการใช้เศรษฐทรัพย์เป็นทุนไปมากกว่าที่ต้องการตามจักรกลแห่งผลิตกรรมและปริวรรตกรรม ซึ่งตามสภาพที่เป็นอยู่ทั้งมวล – ได้แก่ความฉลาด นิสัยความเคยชิน ความรู้สึกปลอดภัย ความหนาแน่นของพลเมือง ฯลฯ – จะเหมาะที่สุดสำหรับชนกลุ่มนั้น และข้าพเจ้าก็โน้มเอียงไปในทางที่จะคิดว่าโดยธรรมดาแล้วจะต้องมีตามจำนวนดังกล่าว – คือสังคมจะขับทุนออกมาใช้ตามจำนวนที่จำเป็นเช่นเดียวกับร่างกายมนุษย์ในสภาพที่ถูกสุขลักษณะจะขับไขมันออกมาตามจำนวนที่ต้องการ

แต่ไม่ว่าปริมาณทุนจะจำกัดผลผลิตของอุตสาหกรรม และดังนั้นจึงจำกัด

อัตราค่าแรงสูงสุดด้วยหรือไม่ก็ตาม ก็เป็นที่ประจักษ์แล้วว่าความยากจนของมวลชนในอารย-ประเทศมิได้เกิดจากการขาดแคลนทุนแต่ประการใด
เพราะว่านอกจากค่าแรงทุกแห่งจะไม่ขึ้นถึงขีดที่จำกัดไว้ด้วยผลิตภาพของอุตสาหกรรรมแล้ว
ยังมีอัตราสัมพัทธ์ต่ำสุดในที่ซึ่งมีทุนมากมายที่สุดอีกด้วย
เครื่องมือและจักรกลแห่งการผลิตในบรรดาประเทศที่ก้าวหน้าที่สุดทั้งมวลมีมากเกินกว่าปริมาณการใช้ประโยชน์อย่างเห็นได้ชัด และเมื่อมีท่าทีว่างานด้านใดจะได้กำไรดี
ก็จะเกิดทุนสำหรับด้านนั้นขึ้นมามากเกินกว่าที่จำเป็น
ถังน้ำมิใช่จะเต็มเท่านั้นแต่ยังไหลล้นออกมาอีกด้วย
ข้อนี้เห็นได้ชัดเหลือเกินจนไม่เฉพาะผู้โง่เขลาเท่านั้น
แต่รวมถึงผู้ที่มีชื่อเสียงในทางเศรษฐกิจด้วย
ที่เหมาเอาว่าอุตสาหกรรมตกต่ำนั้นเป็นเพราะมีเครื่องจักรกลมากและมีทุนสะสมอยู่มาก
และถือว่าสงครามซึ่งทำลายทุนเป็นสาเหตุทำให้การค้ารุ่งเรืองและค่าแรงขึ้นสูง –
นับเป็นความคิดที่ประหลาดพอดู
ความสับสนในความคิดเกี่ยวกับเรื่องนี้มีมากเหลือเกินและได้รับการสนับสนุนจากคนจำนวนมากที่ถือว่าทุนเป็นผู้จ้างแรงงานและเป็นผู้จ่ายค่าแรง

ความมุ่งหมายของเราในการสอบสวนนี้ก็เพื่อแก้ปัญหาซึ่งมีผู้ให้คำตอบที่ขัดแย้งกันในตัวเองไว้มากมาย ในการตรวจสอบให้แจ่มชัดว่าทุนคืออะไรโดยแท้จริงและทำ หน้าที่อะไรจริง ๆ เราได้ทำขั้นแรกซึ่งเป็นขั้นที่สำคัญที่สุดแล้ว แต่ก็เป็นเพียงขั้นแรกเท่านั้น
ขอให้เราสรุปความและพิจารณาในขั้นต่อไป

เราได้เห็นแล้วว่าทฤษฎีปัจจุบันที่ว่าค่าแรงขึ้นอยู่กับอัตราส่วนระหว่างจำนวนกรรมกรกับปริมาณทุนที่อุทิศเพื่อการจ้างแรงงานนั้นขัดแย้งกับข้อเท็จจริงทั่วไปที่ว่าค่าแรงกับดอกเบี้ยมิได้สูงขึ้นหรือต่ำลงโดยกลับกัน แต่โดยร่วมกัน

ความขัดแย้งกันนี้ได้ทำให้เราตรวจสอบพื้นฐานของทฤษฎี
และเราก็ได้เห็นต่อไปว่าค่าแรงมิได้ชักออกมาจากทุนเลยซึ่งขัดแย้งกับความคิดในปัจจุบัน

แต่มาจากผลิตผลของแรงงานที่ได้รับค่าแรงโดยตรง
เราได้เห็นแล้วว่าทุนมิได้ให้ค่าแรงล่วงหน้าหรือเลี้ยงชีวิต

กรรมกร แต่หน้าที่ของทุนคือเพื่อช่วยเหลือแรงงานในการผลิตด้วยเครื่องมือ เมล็ดพันธุ์ ฯลฯ และด้วยเศรษฐทรัพย์ที่ต้องการสำหรับปริวรรตกรรม

ดังนั้น

จึงทำให้เราสามารถให้ข้อยุติอันถูกต้องและสำคัญอย่างยิ่งจนมีค่าพอเพียงแก่การที่ได้ทนทรมานตรวจสอบมาจนแน่ใจ

เพราะว่าถ้าค่าแรงมิได้ถูกชักมาจากทุน แต่จากผลิตผลของแรงงานแล้ว บรรดาทฤษฎีปัจจุบันที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างทุนกับแรงงานก็ย่อมเป็นโมฆะ และวิธีแก้ไขทั้งมวลที่เสนอขึ้นมาไม่ว่าจะโดยศาสตราจารย์แห่งวิชาเศรษฐศาสตร์หรือผู้ใช้แรงงานก็ตามซึ่งเห็นว่าจะบรรเทาความยากแค้นได้ด้วยการเพิ่มของทุน
หรือไม่ก็ด้วยการจำกัดจำนวนกรรมกรหรือประสิทธิภาพของงานของเขา ก็จะใช้ไม่ได้เช่นกัน

ในการใช้แรงงาน

ถ้ากรรมกรแต่ละคนได้ก่อเกิดกองทุนซึ่งถูกชักออกมาเป็นค่าแรงของเขาจริงแล้ว
ค่าแรงก็จะไม่ลดลงเนื่องจากกรรมกรเพิ่มจำนวนขึ้น
แต่กลับตรงกันข้ามโดยที่ประสิทธิภาพของแรงงานย่อมเพิ่มขึ้นตามจำนวนกรรมกรอย่างเห็นได้ชัด ดังนั้นถ้าสิ่งอื่น เท่าเทียมกันแล้ว ยิ่งกรรมกรมากขึ้น ค่าแรงก็ควรจะยิ่งสูงขึ้น

แต่เงื่อนไขอันจำเป็นนี้คือ “ถ้าสิ่งอื่น ๆ เท่าเทียมกัน”
ได้ทำให้เรามีปัญหาซึ่งจะต้องพิจารณาและขจัดออกเสียก่อนที่เราจะสามารถตรวจสอบต่อไปได้ ปัญหานั้นคือ:
อำนาจการผลิตของธรรมชาติจะลดลงเมื่อมีการดึงเอาสิ่งของจากธรรมชาติออกมาเพิ่มขึ้นตามจำนวนพลเมืองที่เพิ่มขึ้นกระนั้นหรือ?